

فارسی

مندی اقرأ الثقفي
www.iqra.ahlamontada.com

ئاسانتیرین رینگا بؤفیربونی زمانی فارسی (تاران)

نوئترین چاپ
2010

ئاماده کردنی
عەلی ئەکبەر مەجیدی

بۆدابهزاندنی چۆرهما کتیب: سەردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

لتحميل أنواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پدای دانیو کتایهانی مختلف مراحه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (كوردی ، عربي ، فارسي)

ئاسانتىن رىگا بۆفېر بونى زمانى فارسى

فېر بونى زمانى فارسى (تارانى) به ئاسانتىن شىواز

خزمەت گوزارىه كانى نىتوھندى نارام له بواری نه دەب و زمانى بىنگانه

سەرپەرشتىارى چاپ : ئارامى مەلا مەھمەد

پروژەى ۱۰ كتيبي فيبونی زمان

زنجیره ۳۰۰ چاپى سیهەم

ناسنامەى كتيب

نوسينى: عملى ئەكبەر مەجيدى
پىچوونەوەى: سروە خۇش پەيام
ديزايىنى ناوەوە: كۆميانياي كتيب
تايپ: نووسەر
شوينى بلاوكردەوە: كۆميانياي كتيب
نۆبەتى چاپ: چاپى سينهەم
سالى چاپ: ۲۰۱۰-۲۰۱۱
نرخ: سى ھزاردينار

بوردخەو تەبىئىيە كاتتان پەنۆنەدى بگەن بەنوسەرەكەو

۰۷۷۰۲۲۰۵۵۵

Shawi_hewr@yahoo.com

حوال پرسی (بە هەشال پرسی) (جال و حواس)

صبح بخیر	سۆب بئخیر	بە یانیت باش
ظەهر بخیر	زۆهه بئخیر	نیوهڕۆ باش
عصر بخیر	عەسهه بئخیر	ئێواره باش
شب بخیر	شەه بئخیر	شەو باش
از آشناییتون خوشحالم	نەز ناشارناییتوون خوشحالم	خۇشحالم بە ناسینت
خوشحالم	خۇشحالم	خۇشحالم
خدا حافظ	خۇداهافیز	مانناوا (خوات لە گەن)

اظہار محبت (ئیزھاری مۆخەبەت) دەریزی خوشەوینستی

لطفنا	لۆتفەن	تکایە
مرسی	میرسی	سوپاس
خوبیبه خودتونە	خووبیی خودیتوون	چاکەوی خۆتە، لوتفی خۆتە
خوش اومدی	خۆش ئوومەدی	بە خیر بئیت
قابل نداره	قایل نەداری	شایەنی نییە
معذرت، خیلی متأسفم	مەعزیرت، خییلی مۆتەنەسیفەم	ببۆرە، زۆر بە داخەم
می بخشی	میبه خشی	ببۆرە
اشکال نداره، چیزی نیستش	ئیشکال نەداری، چیزێ نیستیش	قەیناکا، هیچ نییە
تو فکرش نهرو	توو فیکریش نەرو	بیری ئی مەکەوه
دیگه چه خبر؟	دیگی چی خەبەر؟	نیتێ چ باسە؟

چند سوال (چەند سوئال) هەندێ پرسناو

چند حرف عمومی	چەند هەرفی عومومی	چەند دەرپرینیکی گشتی
بله	بەلی	بەلی

ئەنگلىز تىلىنى ئۆگەش بۆلۈمىدىكى تەلىم ئىشلىرى

خېر	خەير	ئەخىر
چرا؟	چرا؟	بۇچى؟
چە جورى؟	چى جورى؟	چۇن؟
كى؟	كەي؟	كەي؟
چى؟	چى؟	چى؟
كچا؟	كۇچا؟	لە كۇي؟
چقد؟ (واسە غىر شمارش)	چىقەد؟ (ئاسى غەيرى شۇمارىش)	چەند؟ (بۇ ئەزمۇردا)
لطفاً آروم حرف بزن، ئىمىتونم انگلىسى خوب حرف بزنم	لۇتقەن ناروم ھەرف بىزەن، ئىمىتوننەم ئىنگلىسى خوب ھەرف بىزەنەم	تەكايە لەسەر خۇ بدوى، زۇر باش ئىنگلىزى تىناگەم
با اجازه اولو ئىمى نوبىسى؟	با ئىجازى ئوونو ئىمىنوبىسى؟	بە يارمەتى ئاينوبىسى؟
چە جور انگلىسى حرف بزنم ...؟	چى جور ئىنگلىسى ھەرف بىزەنەم ...؟	چۇن بە ئىنگلىزى بدوىم ...؟
يەنى چى؟	يەنى چى؟	ماناى چىيە؟
لطفاً بەم بگو اين چە جورى كار مى كنه؟	لۇتقەن بىگۇم ئىن چى جورى كار مىكۇنى؟	تەكايە پىم بلى ئەمە چۇن ئىش نەكات؟
تا چقد راهە؟	تا ... چىقەد راهى؟	چەند دورە بۇ ...؟
كدوم از همه نذىك تره؟	كۇدوم ئەز ھەمى نەزىكتەرئى؟	كامە لەھەموى نىزىكتەر؟
ساعت چنده؟	ساعت چەندئى؟	كاترئىم چەندە؟
لطفاً كمكم مى كنى؟	لۇتقەن كۇمەكەم مىكۇنى؟	تەكايە يارمەتەم نەدەي؟
مى تونى رۇ نخشە نشون بدى كچايىم؟	مىتونى روو نەخشى ئىشون بىدى كۇجايىم؟	ئايا دەتوانى لەسەر نەخشە دىارى بىكەيت ئىمە لە كۇيدايىن؟
از كدوم طرف برم؟	نەز كۇدوم تەرىف بىزەم؟	لە كۇنوبە برۇم؟

تێکنێ تێرێنێ نێنگێ پێنجێ پێنجێ زهانی زهانی

ناڤا نووسینگه‌ی گه‌شت و گوزاری شه‌یه له‌م ناوه‌؟	ناژانسی تووریستی ئین ته‌ره‌فا پیندا میشی؟	ناژانس تووریستی این طرفا پیندا میشه‌؟
وینستگه‌که له‌ کوئیه‌؟	نیستگه‌ه کوجاستت؟	ایستگه‌ه کجاست؟
له‌ کوئی بلیت بکرم؟	کوجا بلیت بیخه‌رم؟	کجا بلیت بخرم؟
ناڤا زوو هاتم؟	زوود نوومه‌دم؟	زود اوادم؟
زۆر دره‌نگه‌	خینلی دیری	خینلی دیره‌
فریای شه‌مه‌نده‌ره‌که نه‌که‌وتین.	قه‌تار نه‌ز ده‌ستیموون ره‌فت	قطار از دستمون ره‌فت
فریای پاسه‌که نه‌که‌وتین.	نۆتوبووس نه‌ز ده‌ستیموون ره‌فت	اتوبوس از دستمون ره‌فت
ناڤا به‌ لای راستدا پینچ بکه‌مه‌وه‌؟	بئ سه‌متی راست پینچمه‌؟	به‌ سمت راست پینچمه‌؟
ناڤا به‌ لای چه‌ پا پینچ بکه‌مه‌وه‌؟	بئ سه‌متی چه‌پ پینچمه‌؟	به‌ سمت چه‌پ پینچمه‌؟
ناڤا هه‌ر راست برۆم؟	بازده‌م مؤسته‌قیه‌م بیره‌م؟	بازهم مستقیم برم؟
ئه‌م شه‌قامه‌ ناوی چیه‌؟	ئین خیابوون ئینسین چین؟	این خیابون اسمش چیه‌؟
چۆن بگه‌مه‌...؟	چی جوور بیره‌سه‌م بئ...؟	چه‌ جوور برس‌م به‌...؟
چه‌ند ده‌کات؟	چه‌ند میشی؟	چند میشه‌؟
زۆر گرانه‌	خینلی گه‌روونی	خینلی گرانه‌
تکایه‌ باقیه‌که‌م بده‌روه‌	لۆتفه‌ن باقیه‌م بیدی	لطفاً باقیم را بدهید
من هیلاکم	مه‌ن خه‌ستم	من خسته‌ام
من برسیمه‌	مه‌ن گوشته‌می	من گرسنه‌ام
من تینومه‌	مه‌ن تیشه‌می	من تشنه‌ام
زۆر ساره‌	خینلی سه‌ردی	خینلی سرده‌

ئەنگلیز تىلىدا نەزەرىيەلىك ۋە ئەمەلىي تەربىيە

ئۇقتۇن مەنۇبى ھۆتىلەم بېرىسسون	تەكايە بەمكەيدەنە نەنپەلە كەم
ئۇقتۇن خەدەماتەم روو جىسابى؟	ئايە خەزەمە تىش لە سەر جىسابە كە يە؟
خېلى مەنۇن	زۇر سوپاس

ئەنگلىز تىلىدا نەزەرىيەلىك ۋە ئەمەلىي تەربىيە

بىرۇ كىنار	بىرۇ كىنار	بىرۇ بە ولاو
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن
سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن	سەكەيت باش، ھەرف نەزەن
ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن	ئەزەم كۇن

ئەنگلىز تىلىدا نەزەرىيەلىك ۋە ئەمەلىي تەربىيە

ئەنگلىز تىلىدا نەزەرىيەلىك ۋە ئەمەلىي تەربىيە

ئەنگلىز تىلىدا نەزەرىيەلىك ۋە ئەمەلىي تەربىيە

سۇب بېخىر	سۇب بېخىر	سۇب بېخىر
زۇھر بېخىر	زۇھر بېخىر	زۇھر بېخىر
عەسەر بېخىر	عەسەر بېخىر	عەسەر بېخىر
ئۈننەم پاسپورتەم	ئۈننەم پاسپورتەم	ئۈننەم پاسپورتەم
مەن ئىجازى گېر ئىقتەم	مەن ئىجازى گېر ئىقتەم	مەن ئىجازى گېر ئىقتەم
كار دارەم	كار دارەم	كار دارەم

تەشەببۇس ئۇچۇر ئۆزگەرتىش ئارقىلىق قىلمىش ئۇچۇر ئۆزگەرتىش

سەردانى ھاۋرىكانم ئەكەم	يى سەربى رۇفەقا بىزەنەم	يە سەربە رۇفقا بىزەم
سەردانىكى ھاۋرىكانم ئەكەم	يى سەربى رۇفەقا بىزەنەم	يە سەربە رۇفقا مېزەم
بۇ ماۋەي ... رۇژ لەۋى دەمىنەۋە	قاسى ... روز ئونجا مې موۋنەم	ۋاسە ... روز اونجا مې مونم
دوو ھەفتە	دو ھەفتى	دو ھەفتە
مانگىك	يى ماھ	يە ماھ
تەنھا بەرپىكەۋت	فەقەت ئىتىقافى	فقط اتقافى
مىن وژنەكەم بىكەۋە پەسا پۇرتىكمان ھەيە	مىن وژنەم با ھەم يى پاسپورت دارىم	مىن وژنەم با ھەم يە پاسپورت دارىم
نەمزانى كاتى بە سەر چوۋە	نەدوۋنىستەم ۋەقتىش تەمووم شۇدى	نەدوۋنىستەم ۋەقتىش تەمووم شەدە
نەتوانم تەلەفۇن بۇ قونسولخانە بىكەم؟	مىتوۋنەم قاسى كۇنسونگەرىم تىلىقۇن بىزەنەم؟	مى تونم ۋاسە كىنسون گرىم تىلف بىزەم؟
ھىچى تر نىيە بىلىم دەتەۋى جانناكانم بىكەمەۋە؟	ھىچى دىگى قاسى كۇقتەن نەدارەم مېخاى چەمىدوۋنامۇ باز كۇنەم؟	ھىچى دىگە ۋاسە كۇقتەن نەدارم مې خواھى چەمىدوۋنامۇ را باز كۇنەم؟
كام جاننايەيان؟	كۇدووم چەمىدوۋن رۇ؟	كدام چەمىدان را؟
ھەموۋى شتومەكى تايبەتەن چەند دىارىيەكى بىچكۇلانەم بىيە بۇ ھاۋرىكانم	مقدارى ھىدىنى كۇچىك بىشەمى قاسى رۇفەقا	مقدارى ھىدە كۇچىك بىشەمە ۋاسە رۇفقا
۲۰۰ جگەرە توۋزى مەي و عارەقم بىيە	۲۰۰ سىگار و يى كەم عەرەق و مەشرووب دارەم	۲۰۰ سىگار و يە كەم عەرەق و مەشرووب دارم
دەتەۋى ... بىيىنى؟	مېخاى ... بىيىنىش؟	مې خواى ... بىيىنىش؟
جانناكەي دەستەم؟	كىفى دەستەم؟	كىف دەستەم؟

ئەنئەنىۋىي ئىپتىدائىي ئوقۇش پىلانى

كىف مدارك	كىف مەدارىك	جانئاقى بەنگە نامەكان
كلىدام پىداشون نىست	كلىدام پىداشون نىست	كلىكەكانم ديار نىن
۳۰۰ پوند پول پىشمە بقىەش ۵۰۰ پوند چكە	۳۰۰ پوند پول پىشمە بەقىەش ۵۰۰ پوند چىكى	۳۰۰ پاوەندى وەرەقم پىنە و ۵۰۰ پاوەندىش بە چەك
نى تونم پول گمرك رۇ پىردازم	نىمىتونەم پولى گۇمرۇك رۇ بىنپەردازم	ئاتوانم پارەى گومرگەكە بدم
مى تونى ورش دارى واسم تو پس انداز بنويسيش؟	مىتونى قەرىش دارى فاسەم توو پەس ئەنداز بىنقىسش؟	دەتوانى بۇم ھەگىرى ئە بەشى پاشەكەوتا بىنوسى؟
اين هم يك ليست بە عنوان اون هديه هاىى كە خرىدمشان	نوونەم بى ليست بى عنوانى نوون ھىدىنى ھاىى كى خەرىدىنشون	ئەو ھش لىستە يەك بە ناوى ئەو دىارىيە يادگار بىانەى كرىمان
تو چمدونم را مشخص نكردى؟	تو چەمىدونەمۇ مۇشە خەس نەكەردى؟	تو جانئاكەمەت دەستىشان نەكەردووه؟

ئورۇدگاھ و جەل و نقل و ايستگاھ
تول ئورۇدگاھو جەملو نەقلو ئىستگاھها
لە ئورۇدگاھو گواستەنەو و ئىستگاھكاندا

يە حمال كجا گىر بىيارم؟	بى ھەمال كۇجا گىر بىيارم؟	جەمالى ئە كوى پەيدا بكەم؟
چرخ اسباب اثاثيه كجا گىر بىيارم؟	چەرخ نەسباب نەساسبى كۇجا گىر بىيارم؟	جەربانەى شتۇمەك ئە كوى پەيدا بكەم؟
نازانس چىزھاي جامانده كجاست؟	نازانس چىزايى جاموندى كۇجاست؟	نازانس شتە بە جىماوھكان لە كونيە؟
چىزھاي ثبت شدم كجاست؟	چىزايى سەبت شۇدەم كۇجاست؟	شتە تۇماركراوھكانم لە كوزىن؟
نماينده نازانس سقرم را	نىمايەندى بى نازانسى سەقەرەمۇ دىدى؟	نوينەرى نازانسى سەقەرەكەمەت

1. مەن لە لای ئەوەی ئێستا تێگەیشتووم، ئەمەش بەرێزێکی نوێیە، ئەمەش بەرێزێکی نوێیە، ئەمەش بەرێزێکی نوێیە.

دیدی؟		دیدی؟
لەلنا چەمدونم را بەر پیش	نۆتەن چەمیدوونە مۆ بیەر پیش	تکایە جانتاکەم بەرە لای
اتوبوس	نۆتۆبوس	پاسە که
تاکسی	تاکسی	تە کسی
اتومبیل	نۆتۆمبیل	نۆتومبیل
واسە هر چەدون چەند می	قاسی هەر چەمیدوون چەند	بۆ هەر جانتایەك چەند
گیرید؟	میگیری؟	وەرنە گریت؟

توانت (توانست) ناودەست

دەستشویی زناوە کجاست؟	دەستشویی زەنونی کۆجاست؟	ناودەستی ئافرەتان لە کونێه؟
دەستشویی مردوونە کجاست؟	دەستشویی مەردوونی کۆجاست؟	ناودەستی پیاوان لە کونێه؟
سابون دارید؟	سابون دارید؟	سابونتان لایه؟
دستمال کاغذی دستشویی	دەستمال کاغەزینی دەستشویی	کئینکسی ناودەستتان لایه؟
دارید؟	دارید؟	
حوئە تەمیز دارید؟	حوولینی تەمیز دارید؟	خاوی پاکتان لایه؟
برس مو دارید؟	بۆرۆسی موو دارید؟	شانه تان لایه؟
شوونە دارید؟	شوونی دارید؟	شانه تان لایه؟
شاگردوونە بدم؟	شاگردوونی بیدەم؟	بە خشیش (شاگردانە) بدم؟

تلفن (تیلیفون) تەلەفون

تلفن عمومی کجاست؟	تیلیفونی عمومی کۆجاست؟	تەلەفونی گشتی لە کونێه؟
راهنمای تلفن می خوام	راهنمایا تیلیفون میخام	را بەری تەلەفونم دەوی
کجا کمی پول خورده پیدا کنم؟	کۆجا کەمی پوول خووردی پیندا کۆنەم؟	لە کوی هەندای پاری وردە پەیدا بکەم؟
می توانم مستقیم این شماره	میتوونەم مۆستەقیم ئین شومارای رو	نە توانم راستەوخۆ نەم
	بیگیرم یا بایدە بئ تیلیفون خون	

ئەگەر تۆھپە بەردەن ئۆزگەرتسەن، ئەندىشە ئۆزگەرتسەن، ئەندىشە ئۆزگەرتسەن

عمله ها	عه مه لئها	حه مائه كان
دستشویی	دهشووویی	ئاودهست (ته وائیت)
بیادەرو ایستگاه	بیاده روئی نیستگاه	شۆسته ی وئستگه
مترۆ	میترو	میترو
اتاق انتظار	نۆتاقی نینتیزار	ژووری چاوه‌روانی

**ایستگاه تاکسی (نیستگاهی تاکسی)
شوونی وەستانی ته‌کسی**

تاکسی کجا گیر بیاورم؟	تاکسی کۆجا گیر بییاره‌م؟	ته‌کسیه‌ک له‌ کوی پهلیدا بکه‌م؟
لطفاً یک تاکسی برایم بگیر	نۆتفه‌ن یی تاکسی به‌رام بیگیر	تکایه ته‌کسیه‌کم بو بگره
لطفاً من را تا خیابان تجریش برسان	نۆتفه‌ن مه‌نۆ تا خیابوونی ته‌جریش بی‌نیسون	تکایه تا شه‌قامی ته‌جریشم بگه‌یه‌نه
چند می شود؟	چهند میشی؟	چهند ده‌کا؟ ده‌کاته‌ چهند؟
خیلیه ، گرانه	خیلی یی، گپروونی	زۆره، گرانه
بپیج سمت راست	بپیج سه‌متی راست	به‌ لای راستا پیج بکه‌ره‌وه
بپیج سمت چپ	بپیج سه‌متی چه‌پ	به‌ لای چه‌پا پیج بکه‌ره‌وه
سر پیج بعدی بپیج	سه‌ری بیچی به‌عدی بپیج	له‌ به‌ر سووچه‌که‌ی تر پیج بکه‌ره‌وه
مستقیم برو	مۆسته‌قیم بۆرو	هه‌ر راست برو
بهت می گویم کجا بییاستی	بیت میگه‌م کۆجا قاستی	بیت نه‌ ئیم له‌ کوندا بوه‌ستی
عجله	عه‌جه‌له‌ می	په‌له‌مه
خون سرد باش	خوون سه‌رد باش	له‌سه‌ر خوڤه
لطفاً چمدونهایم را بلند	نۆتفه‌ن چه‌میدوونا مۆ بۆله‌ند میکوونی؟	تکایه جانتا‌کانم بو

مىكىنى	هە ئىدەگىرى؟
--------	--------------

دېگە روزنامە فروشى (دە كىيىنى رووزنامى فرووشى)

كۆسكى رووزنامە فروشتىن

روزنامە و مجله فارسى دارىد؟	رووزنامى وۇ مه جهلى ئى فارسى دارى؟	نايا رووزنامە و گوڤارى فارسىستان لايە؟
كتاب جلد گالینگور دارىد؟	كىتابى جىلدى گالینگور دارىد؟	نايا كىيىنى بەرگ كاغەرت هەيە؟
جدول موقت قطار دارىد؟	جەدوئلى مۇوقەتتى قەتار دارىد؟	نايا خىشتى كاتى شەمەندەفەرتان لايە؟
ئخىشە يا راھنەماى شەر دم دست دارىد؟	نە خىشى يا راھنەماى شەر دمى دەست دارىد؟	نايا نە خىشى (رابەرى) شارقان لايە؟
كاغذ و پاكەت نامە دارىد؟	كاغەزو پاكەت نامى دارىد؟	نايا كاغەزو زەرفى نامەتان لايە؟
ظرف نايلون دارىد؟	زەرفى نايلون دارىد؟	نايا زەرفى نايلونتان هەيە؟
كېرىت دارىد؟	كېرىت دارىد؟	نايا شقارتەتان هەيە؟
سىگار دارىد؟	سىگار دارىد؟	نايا جگەرەتان هەيە؟
تەمبىر دارىد؟	تەمبىر دارىد؟	نايا پولاتان هەيە؟
روان نويس دارىد؟	روان نقيس دارىد؟	نايا پاندانى جافتان هەيە؟
كش سفته بىستان دم دست دارىد؟	كشى سىفتى بەستەن دەمى دەست دارىد؟	نايا پەتتى سەقتە بەستنتان هەيە؟
اتاق نكەپاننى اينجاست؟	ئۇتاقى نىكەھىنى ئىنجاست؟	نايا ژوورى پاسەوانى لىرەيە؟
راھنەماى آگهى ها بىشتان هست؟	راھنەماى ناگەھىها پىشىتوون هەست؟	نايا رابەرى ناگاڧارەيەكاننتان هەيە؟
راھنەماى هتل دارىد؟	راھنەماى ھوتەل دارىد؟	نايا رابەرى ئوتەلتان هەيە؟

کۆتایی تەبیری و ئێکۆلۆجی و ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم ئێکۆسێستەم

راهنمای مرکز جوانها را دارید؟	راهنمای مەركەزى جەقونارۆ دارید؟	نایا رابەرى خانەى لاوانتان لایە؟
راهنمای محله اردوگاہها رو دارید؟	راهنمای مەحەلى ئىن نۆردووكاها رو دارید؟	نایا رابەرى گەرەكى كەمپەكانتان هەيە؟
به دنبال محل استراحت و مسافر می گردی؟	دۆنبالى مەحەلى ئىستىراحت و مۆسافىر مېگەردى؟	نایا بۆ شوینی جەوانەو و میوان دەگەرپی؟
هتل پنج ستاره را می خواهم	هۆتیلی پەنج ستارێ رو میخام	نۆتیلی پینج ئەستیرەم دەوئ
هتل چهار ستاره رو می خواهم	هۆتیلی چاھار ستارێ رو میخام	نۆتیلی چوار ئەستیرەم دەوئ
يك اتاق يك ته ختى می خواهم	ئىن ئۆتاقى ئىن تەختى مېخام	ژووریکى يەك نەفەرى (يەك قەردوئىلە)م دەوئ
يك اتاق دو نفرى می خواهم	ئىن ئۆتاقى دو نەفەرى مېخام	ژووریکى دوو نەفەرىم دەوئ
همین حالا می ریم	هەمىن هالا مېرىم	هەر ئىستا نەزۆين
چه جورى به اونجا می رسم	چىن جورى ئىن نوونجا مېرىسەم	چۆن دەگەمە نەوئ؟

تو فرودگاہ (توو فرودگاہ)

لە فرۆكە خانە

محل اسم نویسی توریستها کجاست؟	مەحەلى ئىسم ئىشیسى ئىن توریستە کجاست؟	شوینی تۆمارکردنى گەشتیاران لە کونیه؟
می تونم این رو با خودم بېرم تو هوا بېما؟	میتوونەم ئىنۆ با خۆدەم بېبەرم توو هەوا پەبېما؟	نایا دەتوانم ئەمە ئەگەن خۆما بەرمە فرۆكەكەو؟
باید پول چیزهای اضافی را بپردازم؟	بایەد پول چیزایی ئىزافى رو بېدەم؟	نایا دەبى پارەى شتە زیادەكان بېدەم؟

هه نووژ بلیتی دهرخاستی

هه نووژ بلیتی دهرخاستی چه میدوننارو بیهیم نه دادی	هه نووژ بلیتی دهرخاستی چه میدوننارو بیهیم نه دادی	هنوز بلیت در هواست مه دانهها رو بهم ندادید
سهری وقت بی پهروازم نه رنسیدهم	سهری وقت بی پهروازم نه رنسیدهم	سر وقت به پروازم نرسیدم
میتونی بی پهروازی دیگی بهرام بینقیسی؟	میتونی بی پهروازی دیگی بهرام بینقیسی؟	می تونید یک پرواز دیگر برایم بنویسید؟
بازاری نازاد (بیدوونئ گومروک) هه ستیش؟	بازاری نازاد (بیدوونئ گومروک) هه ستیش؟	بازار آزاد (بدون گمرک) هه ست؟
سه نده لینی موته ههرریک دارید؟	سه نده لینی موته ههرریک دارید؟	صندلی متحرک دارید؟

ایستگاه قطار (نیستگاهی فه تان)
له وینستگهی سه مه نده ههر

نایا شوینی بلیت فرۆشتن له کونیه؟	مه حه لی فرۆشی بلیت کوجاست؟	محل فروش بلیت کجاست؟
بلیتیکی گه رانه ووی پله یهک بو تاران	بی بلیتی دهره جی ینک قاسی به رگه شت بی تیهروون	یک بلیت درجه یک برای برگشت به تهران
بلیتیکی گه رانه ووی پله دوو بو تاران	بی بلیتی دهره جی دو قاسی به رگه شت بی تیهروون	یک بلیت درجه دو برای برگشت به تهران
کریی سه هه ری منان چه نده؟	کیراینیی سه هه ری به چی چه نده؟	کرایه سفر بچه چند است؟
نه توانم جیگه یهک بگرم؟	میتونم بی جا ریزیرق کونه؟	می توانم یک جا رزرو کنم؟
نایا نه توانم بیخه فیک وهه ریگرم بو ژووری نوستن؟	میتوونه بی په توو ته هویل ببگیرم به رایئ نوتاق خاب؟	می توانم یک پتو تحویل بگیرم برای اتاق خواب؟
نایا ده بی شه مه نده هه ره که م بگورم؟	بایه ده هه تاره موز عه ووز کونه؟	باید قطارم را عوض کنم؟
نایا فارگونئ چیشخانه یا	نایا واگونئ ناشپه زخونی یا	ایا واگن اسپزخانه یا واگن

ئاسۆق تەمەزچە ئۆگەنمەك بۆلۈمىگە تەلەپ نەزەرىيەسى

بوفە در قطار ھەست؟	واگۇنى كافي تېرىا توو قەتار ھەستېش؟	فارگۇنى كافتريا ھەيە ئە شە مە نەدە قەرەكە دا؟
پيادەرو تراموا كجاست؟	پيادىرۇيىن ترامفا كۇجاست؟	ئەو شۇستە يەي بۇ شە مە نەدە قەرى پاسە ئە كوئىيە؟
ايا نياز است واسە رفقەم بلىت پيادەرو بخرىم؟	ايا نيازى قاسى رفقەم بلىت پيادىرۇ بىخەرىم؟	ايا ھاورىكەم پىويستى بە بلىتى شۇستە ھەيە؟
قطارش كى مى رود؟	قەتارش كەي مېرى؟	شە مە نەدە قەرەكەي كەي دەروات؟

تو بىلەر توو بە نەزەرىيە
ئە بە نەزەردا

پيادەرو شماره شش كدومە؟	پيادىرۇ يىن شۇمارى شىش كودوومى؟	شۇستەي ژمارە شەش كامدەيە؟
ايستگاه مجتمع حمل و نقل ماشينها كجاست؟	ايستگاهى مۇجتەمىئە حمل و نقل ماشينها كۇجاست؟	ويستگەي كەمپى گواستەنەوہي ئوتوموبىلەكان ئە كوئىيە؟
كى مى توانم سوار كشتى بشوم؟	كەي ميتونەم سەقارى كەشتى بيشەم؟	كەي ئە توانم بچمە سەر كەشتىە كە؟

واژە سازى (واژى سازى)
ۋەتەنكارى

سكو	سەككو	سەكۇ
راننده اتوبوس	رانەندى يىن ئۆتوبوس	شۇقىرى پاس
ساعت	ساعەت	كاترمىز
ساعت ديوارى	ساعەت دىقارى	كاترمىزى ديوارى
دروازه	دەروازى	دەروازە
پاسبان	پاسبان	پاسەوان
اتاق چيزهاي به جامانده	ئۆتاشى چىزايى بى جاموندى	ژورى شتە بە جىنماوہكان

کۆتایی ئامۆجی ئێمە بۆ ئێمە پێشوازییەتی زۆرێکمان داوە و ئێمەشمان بەهێز کردووە

ستلی ناسن	سه تلێ ناھەنی	سطل آھنی
حەمان	عەھەلی	عمە
نەفسەری ناسایش	نەفسەری کە لاتتەری	افسر کلانتری
بۆفیدە ی وێستگە	بووفە یێ ئیستگە	بووفە ایستگە
بەریۆدبەری وێستگە	رێئیسێ ئیستگە	رئیس ایستگە
موکە بەرە	بۆلە ندگۆو	بلندگۆو
نامیری فرۆشتنی نۆتۆماتیکی	فەسیلە یێ فرۆشی نۆتۆماتیکی	وسیلە فروش اتوماتیکی
بلیت فرۆش	بلیت فرۆش	بلیت فروش
زۆوری چاوەروانی	نۆتاقی ئینتیزار	اتاق انتظار

**سەر راھ (سەھەری راھ)
لە سەھەری راھ**

کە ی دەکەوینە ری؟	کە ی راھ می یۆقتیم؟	کی راھ می اقیتم؟
کە ی فرۆکە کە مان هە ئدە ستی؟	کە ی پەرواز می کۆنیم؟	کی پرواز می کنیم؟
هۆی دواکە و ئن چییەن؟	عیلە تلێ عەقە ب نۆقتادەن چی یی؟	علت عقب اقتادان چیه؟
نازانم بلیتە کەم لێ کۆی داناوہ	نمیدووئەم بلیتە مۆ کۆجا گۆزاشتم؟	نمی دونم بلیتم را کجا گذاشتم
ناونیشان و ژمارە ی پە سا پۆرتە کەم بنووسە	نادرئیسۆ شۆمارە یی پاسپۆرتە مۆ بینئیس	آدرس و شماره پاسپورتم را بنویس
نایا ئەم جینگە یە گیراوە؟	می بە خشید ئینجارۆ گیرئفتەن؟	می بخشید اینجارا گرفته اند؟

**سەر یا هۆا ییم (سەھەری یا هەوا یە ییم)
کە شتی ئاسمانی**

نایا تۆ بەرپرسی پێشوازی کردنی فرۆکە کە ی ت؟	تۆ مە سنوولی پێشوازیی هەوا پە یما هە ستی؟	تۆ مسنول پێشوازی هوا ییم هستی؟
--	--	-----------------------------------

تو مسنول زن بدرقه هوا پیمایی؟	تۆ مه سنوولی به دره قه یێ زه نی هه وا په یما یی؟	نایا تۆ به پرسی به ریکه ری ژنی فرۆکه کدیت؟
چه دکمه ای را بزتم اگر بخواهم صدایتان کنم؟	چی دۆکمیی رو بیزه نه م نه گهر بیخام سیداتوون کۆنه م؟	دهست بنیم به چ دوگمه یه کا بۆ نه وه ی تۆ بانگ بکه م؟
می تونید کمکم کنید صند لیم را درست کنم؟	میتوونی کۆمه که م کۆنی سه نده لیمو دۆرۆست کۆنه م؟	ده توانی یارمه تیم بدی کورسییه که م چاک بکه م؟
کمر بند صند لیم را ببندم؟	که مهربه ندی سه نده لیمو بیبه نده م؟	نایا پشتینی کورسییه که م ببه ستم؟
نایلیکس مخصوص استفراغ ندارم توش بریزم	نایلیکسی مه خسووسی نیستفراغ نه دارم تووش بیریزم	کیسه ی رشانووم پی نییه تیییکه م
حالا ما در چه ارتفاعی داریم پرواز می کنیم؟	هالا ما توو چی ئیرتفاعی داریم په رواز می کۆنیم؟	نیستا نیمه له چ به رزاییه کدا ده فرین؟
سرعت هوا پیمای چه نده؟	سورعه تی هه وا په یما چه ندی؟	خیرایی فرۆکه که چه نده؟
اون شهر پایینیان اسمش چیست؟	نون شه ری پایینیموونی نیسمیش چییی؟	نه و شاره ی له خواره وه یه ناوی چیه؟
نخشه راه را همراه دارید؟	نه خشه یی زا هو هه مرهه داری؟	نایا نه خشه ی ریکه که تان لایه؟
چیز بدون گمرک همراه دارید؟	چیژی بیدوونی گۆمرۆک هه مرهه دارید؟	نایا شتومه کی بی گۆمرکتان لا هه یه؟
پول خارجی بهتان بدهم یا پول ایرانی؟	پوولی خارنجی بهیتوون بیده م یا پوولی ئیرانی؟	نایا پارهی بیانی یان ئیرانی بده م؟
پنکه هم کار نمی کند	په نکى هه م کار نی می کۆنی	پانکه که ئیش ناکات
می توانم صند لیم را عوض کنم	میتوونه م سه نده لیمو عه ومز کۆنه م.	نایا نه توانم کورسییه که م بگۆرم؟

**ۋازە سازى (ۋازى سازى)
ۋەسەكارى**

ھەقاپەيما	ھەقاپەيما	ھەقاپەيما
ئىستىگاہ عبور تورىستھا	ئىستىگاہى مۇبۈرئى تورىستھا	ۋىستىگەى دەرچوونى گەشتىاران
دروازه رسيدن	دەروازەيى رىسیدەن	دەروازەى گەبىشتەن
زير سيگارى	زىر سىگارى	تەپلەكى جگەرە
ارتفاع پرواز	ئۇرتىفاعى پەرواز	ئاستى فېرىن
بدنه هواپيما	بەدەننىيى ھەقاپەيما	ھەيكەلى فېرۇكە
موتور هواپيما	موتۇرى ھەقاپەيما	مەكىنەى فېرۇكە
روشنايى، اشعه	رۇشەنايى، نەشەئى	رووناكى، تىشەك
اوپن اسباب ائاشيە تورىستھا	ئوپىنى نەسباب نەسايىنى ئى تورىستھا	رەفەى شتومەكى گەشتىاران
پروانه هواپيما	پەروانىيى ھەقاپەيما	پەروانەى فېرۇكە
دم هواپيما	دۇمى ھەقاپەيما	كلكى فېرۇكە
سینی مخصوص خوردن	سینی ئى مەخسۇسى خۇردەن	سینی خواردن
پنجره	پەنجىرى	پەنجەرە
بال هواپيما	بالى ھەقاپەيما	بالى فېرۇكە

**نەسۋەھا رەشۋەئىھا
ھەسماكان**

كەمبەندى ۋە مەھكەم كەن	كەمبەندى سەندەلىتۇ سىنت كۆن	قايىشى كورسپەكەت تونىد بىكە
خروج اضطرارى	خوروچى ئىزتىراى	دەمكەوتنى ئاناسايى
سيگار كيشيدن ممنوع	سىگار كىشىدەن مەمنوع	جگەرەكىشان قەدەغەيە

نمی توانم پنجره را ببندم	نیمیتوانم په نجهری رۆ بینه ندهم	په نجهره کهم بۆ داناخریت
کجا باید قطارم را عوض کنم؟	کۆجا باید هه تاره موعه موز کۆنهم؟	ئه کوی ده بێت شه مه نده هه ره کهم بگۆرم؟
می توانم از اینجا برای بندرعباس قطار بگیرم؟	میتوانم نه ز اینجا به رای به نده ره عباس هه تار بیکرم؟	نایا لیره وه ده توانم شه مه نده هه ره بگرم بۆ به نده ره عباس؟

شێوه هاڵه سه شوونه

هه تار

دستت را ننداز روی شیشه - سرت را هم بیرون نبر	دهست نه نداز روو شیشه - سه ریتهم نه بهر بیرون	دهست به په نجهره که وه مه گره و سه رت مه به ده ره وه
از دستشویی استفاده نکنید وقتی که قطار در ایستگا توقف میکند	نه ز ده شووی نیستفادی نه کۆنید وه ختی کێ هه تار توو نیستگا وامیسی	ته وایت به کار مه هینه کاتیگ شه مه نده هه ره که نه و نیستگه که دا را وه ستاوه

سه ره به کشتی بخار (سه ره به تار که شتی سی بو جار)

سه ره به کشتی هه لمی

صراهی کجا پیدا میشود؟	سه راهی کۆجا بپیدا میشی؟	نایا نووسینگه ی پاره گۆرینه وه له کۆنیه؟
می توانی واگنم را نشانم بدهی	میتونی فاگۆنۆ نیشوونه م بیدی	نایا ده توانی کابینه کهم پیشان بدهی؟
شما کشتی را بدرقه می کنید؟	شوما که شتی رۆ به درقه می میکنید؟	نایا تۆ به ریکه ری که شتی که ی؟
راستی کجا می توانم يك کم قرص سردرد برای دریا پیدا	راستی کۆجا میتوانم یی کهم قۆرسی سه ره دهر د فاسی دهریا بپیدا	ئهری له کوی هه ندی جه بی سه ره نیشه ی دهریا په یدا بکه م؟

لەسەن تەریقێ ژێنێا پۆشێهێ ژێهێ ژێهێ

کنم؟	کۆنەم؟	له چ لایه که وه دهبی له کهشتیه که دابهزم؟
از کدام طرف باید از کشتی پیاده بشوم؟	نەز کۆدووم تەرەف باید د نەز کهشتی پیادی بێشه؟	دهریا هیوره
دریا آرام است	دهریا تووفانی یی	دهریا زریانییه
اون پرنده‌ها چه پرنده‌ای هستند؟	نوون پەرەندنه‌ها چی پەرەندنه‌ی یه‌ن؟	نهو مه‌لانه چین؟
اونها پرنده دریا هستند	نوونا پەرەندنه‌ی ده‌ریا هه‌ستن	نه‌وانه مه‌لی ده‌ریان
راستی بازار آزاد این نزدیکیها هست؟	راستی بازاری نازاد ئین دۆور و به‌را هه‌ستیش؟	نایا بازاری نازاد له‌م ناوه هه‌یه؟

واژه‌سازی (واژی سازی) و شه‌کاری

پتو	په‌توو	به‌تانی
راهرو، کلیدر	راهرو، کۆلیدیر	راهرو، دالان
قسمت	قیسمه‌ت	به‌ش
متکا	موتکا	سه‌رین
طاقچه	تاچی	رده‌ه، گۆشه‌ی شتومه‌ک
سیگار کشیدن ممنوع	سیگار کێشیدن مه‌منوع	جگه‌ره‌کێشان قه‌ده‌غه‌یه
اتاق خواب تو قطار	نۆتاقی خاب توو قه‌تار	شوینی خه‌وتن له شه‌مه‌نده‌فه‌ردا
واگن خواب	فاگۆنی خاب	فارگۆنی خه‌وتن
در سکه‌ای	ده‌ری سیکه‌ی یی	ده‌رگای سکه‌دار
نزدیک پشت کشتی	نەزدیکی پۆشتی کهشتی	نزیك له پۆشتی کهشتی

لانگەر	لەنگەر	لنگەر
پرد	پۇل	پل
سەرۋىكى دەستەي كەشتىوانە كان	رەببىسى گورۇھى كەشتىبانان	رنىس گروە كشتىبانان
دەستەي كەشتىوانە كان	گورۇھى كەشتىبانان	گروە كشتىبانان
جوولئىنەرى كەشتى	موتورى كەشتى	موتور كشتى
سەر كەشتىە كە	سەرى كەشتى	سر كشتى
دۇكە لىشى كەشتى	دوودكىشى كەشتى	دودكش كشتى
بە لەمى رزگار كردن	قايتقى نىجات	قايق نجات
قايشى رزگار كردن	كە مەربە ندى نىجات	كەربند نجات
پايەي كەشتى	ستونى كەشتى	ستون كشتى
پۇلىس	پۇلىس	پلىس
بە ندىر	بە ندىر	بندىر
لاي چە پى كەشتى	تەرەفى چە پى كەشتى	طرف چپ كشتى
رادار	رادار	رادار
شىشى ناسنى بەربەست	مىلگىردى ناھەنى	مىلگىرد اهن
لاي راستى كەشتى	تەرەفى راستى كەشتى	طرف راست كشتى

سەرطلەرنى با اتوبوس (سەفەرى ئوولانى با ئوتوبوس)

كەشت بە مەنبەە بە بۇ شۇبىسى دوور

ئايا نەم پاسە ئەچى بۇ كەرەج؟	ئىن ئوتوبوس كەرەج مېرى؟	اين اتوبوس بە كرج مېرود؟
نەتوانم لە لاي شۇفېرەكەود دانىشم؟	مىتوونەم پىشى رانەندى بىشىنەم؟	مى توانم پىش رانندە بىشىنەم؟

لەسناو ئەرەج پێنگا ئۆتۆبۆس ئۆفیسێ ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی ئێزیدی

سندلی ها شماره گذاری هستند؟	سەندەلیها شۆمارێ دارەن؟	ئایا کورسیه‌کان به ژماره‌یه؟
داخل اتوبوس باید پول بدهم؟	توو ئۆتۆبۆس باید پول بیده‌م؟	ئایا له پاسه‌که‌دا پاره بده‌م؟
تو راه ایستگا هست؟	تو راه ایستگا هه‌ستیش؟	ئایا وێستگه هه‌یه له رێگا؟
با اجازه اون پنجه را می بندید؟	با نیجازی نوون په نجه‌ری رۆ میبه‌ندی؟	به یارمه‌تی ئەو په نجه‌ریه دانه‌خه‌ی؟
هوای سرد ازش میاید	هه‌قایی سەرد بیروون میاد تو	هه‌وایه‌کی ساردی ئیوه دیت
راستی کمکم می کنید چمدانهایم را بگذارم پایین؟	راستی کۆمه‌که‌م می‌کۆنی چه‌میدوونه‌مۆ بیزاره‌م پائین؟	ئه‌ری یارمه‌تیم ئەده‌یت جانتاکه‌م دانیم؟

واژه سازی (واژی سازی)

وشه‌کاری

سندلی عقب	سەندەلی یێ عەقەب	کورسیی دواوه
راننده	رانەندی	شوقیر
جای استراحت پا	جای نیستیرا‌حه‌تی پا	شۆینی حه‌سانه‌وه‌ی پی
سندلی جلو	سەندەلی یێ جیلۆ	کورسیی پیشه‌وه
راهنما، معرف	راهنه‌ما، موعه‌ریف	رێنما، رابەر
جای اسباب – اثاثیه	جایی نه‌ساب – نه‌ساسبی	شۆینی شتومه‌ک

اتوبوس و مترو (ئۆتۆبۆس و مترو)

پاس و مسترق

ایستگاه اتوبوس کجاست؟	ئێستگاهێ ئۆتۆبۆس کوجاست؟	وێستگه‌ی پاس له‌ کونیه؟
باید نوبت بگیریم؟	بایه‌د نۆبه‌ت بێگیریم؟	ئایا نه‌بێ نۆره‌ی بۆ بگرین؟
می توانم دفتر بلیت بخرم؟	میتونه‌م ده‌فته‌ری بلیت بێخه‌رم؟	ئایا ده‌توانم ده‌فته‌ری بلیت بکرم؟

نایا بە لای شەقامی ناسر خەسرەودا تیلدە پەرىتا؟	مەسیریت بە خیابونى ناسیر خوسرو میخوری؟	مسیرت بە خیابان ناصر خسرو میخورد؟
نایا دەتوانی پیم بلیی کەى دەگەینە شەقامی وەنەك؟	میتوانی بیهیم بیگی کەى میریسیم خیابونى قەنەك؟	می توانی بهم بگویی کی می رسیم به خیابان ونك؟
دەمەوی ئەو ونستگە یەى کە دیت دابەزم	میخام توو ونستگای بە عدی پیدای شەم	می خواهم در ایستگاه بعدی پیااده بشوم
بە یارمەتی ئەو زەنگە لى نە دەى؟	زەحمەت نیمیشی نوون زەنگو قاسەم بیزەتی؟	زحمت نیست اون زنگ و بزنید
نەمەوی بچم بو موزەخانە کام هیللی پاس بگرم؟	میخام بیزەم موزیخانى کودوم خەتى نوتوبوسو سوار شەم	میخواهم بروم به موزه خانه کدام خط اتوبوس را سوار شوم؟
بە کام هیللی پاس برۆم؟	با کودوم خەتى نوتوبوس بیزەم؟	با کدام خط اتوبوس بروم؟
نایا دەبی هیله کەم بگۆرم؟	بایەد مەسرەمۆ عەووز کۆنەم؟	باید مسیرم را عوض کنم؟
نەرى کاتى دوا شەمەندەقەر کە یە؟	راستی ناخەرىن قەتار کەى میرى؟	راستی آخرین قطار کی راه میاقتد؟
نەو و نە خەشى شەمەندەقەرى میترویه؟	نوون راھنیمایى میترو هەستیش؟	اون راهنمای مترو هست؟
دەست بنى بە دوگمە کە داو ئەو هیلەى دەتەوی دادەگىرسى	دۆکمى رو بیزەن نوون خەتى روکى میخای روشن میشى	دکمه را فشار بده اون خطی را که می خواهی روشن میشود

خیابون ها (خیابونها)

شە قامە کان

ساختمانی شوقەکان	مۆجته مەعنى مەسکونی	مجتمع مسکونی
پرد	پۆل	پل

ئەبجدىي ئۆزگەرتىش ئىشلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھالدا كۆپىنچە ئىشلىتىلىدىغان سۆزلەرنىڭ ئىنگلىزچە، ئەرەبچە ۋە ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى

تەلەفۇن	تېلېفون	تلفن
دوكتە ئىكش	دوودكيش	دودكش
كەنيسە	كلىسا	كلىسا
سېنەما	سېنەما	سېنما
كېرىن	خەرىدەن	خریدن
فونكە	مەيدوون	میدون
كارگە	كارگاہ	كارگاه
گەراج	گاراژ	گاراژ
خانوو	خانى	خانه
دارتەلى كارەبا	تېر بەرق	تیر برق
سەنووقى نامە	سەندووقى نامى	صندوق نامە
بازار	بازار	بازار
شۈينى ۋە ستانى ئوتومبىل	پاركىنگى ئوتومبىل	پاركىنگ اتومبىل
شۈستە	پىدائى رۇ	پىادە رو
ۋىستگەى شەمە ئندەفەر	ئىستگائى قەتار	اىستگاه قطار
بار، مە يخانە	مە يخوونى	مى خونە
شىشى ناسنى	مىلگىرد	مىلگرد
سەربان، بان	بالا پۇشتى بام	بالا پشت بام
دوكانەكان	مەغازى ھا	مغازە ھا
شارەوانى	شەھردارى	شەھردارى
ترافىك لايت	چراغ قىرەمىز	چراغ قرمز
دىوار	دىقار	دیوار
شۈينى دىيارىكراۋ بە ھىلى	مە ھەلى مۇشەخەس با خەتى سېغىد بەرايى عوبورى عابىرىن	محل مشخص با خط سفید

سىنىپ بۇ پەرىنەھەۋى پىيادە		بىراي عبور عابىرىن
----------------------------	--	--------------------

**گەشەت تۇسىپ كەسىپى ئوبۇ شەھەر
گەران ئە ئوبۇ ئىبادەت**

ئاييا ئەمە شەھە قاسى سەرەككەيە بۇ بازار كەردن؟	ئىن خىيابونى ئەسلى يىن قاسى خەرىدە؟	اين خىيابان اصلى واسە خريدە؟
ئاييا شارموانى ئە كۆيىپە؟	شەھەردارى كۇچاستە؟	شەھەردارى كچاستە؟
ئاييا پۇستخانە ئە كۆيىپە؟	پۇستخونى كۇچاستە؟	ادارە پست كچاستە؟
ئاييا ناسايش ئە كۆيىپە؟	كەلانتەرى كۇچاستە؟	كلانتەرى كچاستە؟
ئاييا دەتوانى نووسىنگەي گەشتوگوزارىم نىشان بەدى؟	مىتونى ئازانسى تورىستى رۇ ئىشونەم بىدى؟	مى تىوانى ئازانس تورىستى را نىشانم بەدى؟
هۇنى شانۇ ئە كۆيى شادايە؟	سانۇنى تىناتەر كۇچايى شەھرى؟	سان تىناتەر كجاي شەھەر قار داردە؟
دەتوانم بە مېترۇ بىرۇم؟	مىتونەم با مېترۇ بىرەم؟	مى تىوانم با مېترۇ بروم؟
دەتوانم بە پى بىرۇم؟	مىتونەم پىيادى بىرەم؟	مى تىوانم پىيادە بروم؟
دەتوانم بە پاس بىرۇم؟	مىتونەم با ئوتۇبوس بىرەم؟	مى تىوانم با اتوبوس بروم؟
ئىزىكترىن وىستگەي پاس يا تەكسى ئە كۆيىپە؟	ئەزىكترىن ئىستگەي ئوتۇبوس يا تاكسى كۇچاستە؟	ئىزىك تىرىن اىستگە اتوبوس يا تاكسى كچاستە؟
ئاييا ئەم شارە بازارى تىدايە؟	ئىن شەھەر بازار دارى؟	اين شەھەر بازار داردە؟
چ رۇزى بازارى ھەفتانە يە؟	كودووم رىوز ھەفتى بازارى؟	كودوم رىوز ھەفتە بازارە؟
ئاييا مە ئەبەندى بازارگانى ئىزىكە ئىرەمۇ؟	مەركەزى بازارگانى ئەز ئىنجا ئەزىكە؟	مەركەز بازارگانى از اىنجا ئىزىكە؟
ئاييا دەبى كەسى چىراي سوور بىرىتە؟	كەسى مېتونى ئەز چىراغ قىر مىز بىگىزەرى؟	كەسى مى تىواند از چىراغ قىر مىز عبور كندە؟
ئاييا تە والىيتى ئىزىك ئەم ناوہ	دەسشوىى يىن ئەزىك ئىن تەرمەفا	دەسشوىى ئىزىك اين طرفھا

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران - دفتر مرکزی - تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۰۱ - طبقه ۱۰

پیدا میشود؟	پیدا میشی؟	ههیه؟
واژه سازی (واژگی سازی)		
وشه کاری		
قلعه	قه لعی	قه لا
کلیسا	کلیسا	که نیسه
گورستان	گورستان	گورستان
کلیسا	کلیسا	کلیسه
ناف شهر	نافی شهر	ناوهندی شار
سالن موزیک	سالونی موزیک	هولنی موسیقا
سالن تینیس	سالونی تینیس	یارگیای تینیس
محل لنگر گرفتن کشتی	مه جه نی نه نگه رگیر نیفته نی که شتی	گومی نه نگه رگرتنی که شتی
نمایشگاه	نیمایشگا	پیشانگا
کارگاه	کارگا	کارگه
قلعه	قه لعی	قه لا
فواره	فه قاری	فواره
کاخ پادشاهی	کاخ پادشاهی	کوشکی پاشایه تی
باخچه ها	باخچی ها	باخچه کان
بندر	بهندر	به ندر
دریاچه	ددریاچی	ددریاچه
پرستشگاه، خانقاه	پهره ستیشگا، خانیقاه	پهرستگا، خانقاه
موزه خانه	موزیخاننی	موزه خانه
تندیس	ته ندیس	په یکهر
شهر قدیمی	شهری قه دیمی	شاره کونه که

گشت زدن توو رووستا (گهست زهدهن توو رووستا)

خانەى ئۇيۇرا	مەركەزى ئۇيۇرا	مركز اپرا
كۆشك	كاخ	كاخ
سەيرانگا	تەفرىج گا	تفریحگاه
پاشاوەكان، كەلاوەكان	جامووندىها، قىرائنھا	جاموندهها، ویرانهها
مەئبەند، (سەنتەرى)	مەركەز، مەركەزى خەرىد	مركز، مركز خريد
بازارکردن		
يارىگا	وهرزىشگا	ورزشگاه
پەيكەر	تەندىس	تندیس
بۆرسە	بۆورس	بورس
شەمەندەفەرى ژىر زەمىنى	میترو	مترو
كارەبايى		
ترافىك لايت	چراغ راهنه ما	چراغ راهنما
تاوهر	بۆرج	برج
زانكۆ	دانىشگا	دانشگاه
باخچەى ناژەلان	باغى قەش	باغ وحش

گشت زدن توو رووستا (گهست زهدهن توو رووستا)

پىياسە بە ناو لادندا

ئاي پىياسە يەك بەم ناوهدا بکەين؟	ئىنجا يىن كەم بىگەردىم؟	ئىنجا يە كم قەم بزنىم؟
ئاي نەمە رىگە يەكى گشتىه؟	ئىن راھ عومومى يىن؟	ئىن راھ عومومىه؟
ئاي پىويست بە مۆلەت وەرگرتن دەكات بۇ ماسى گرتن ئىرە؟	نەگەر ئىنجا ماھى شىكار كۆنىم بايەد ئىجازى بىگىرىم؟	اگە ئىنجا ماھى شىكار كنىم بايەد اجازە بگىرىم؟
كام رىگا بەرەو باكوورە؟	كۆدووم راھ سەمتى شۇمال مىرى؟	كدوم راھ سمت شمال مىرود؟

ئاسان تەبىئەتتىكى ھۆلەت ۋە ئىشەنچنى ئۆزگەرتىش ۋە ئىشەنچنى ئۆزگەرتىش

باشوورى خۇرھە لاتە؟	جۈنۈبى شەرقى يى؟	جۈنۈب شەرقىيە؟
خۇرھە لاتە؟	شەرقى؟	شەرقە؟
ئىككىنچى رى ئىزەۋە چەند دوورە؟	ئەزىكتەرىن رە ئەز ئىنچا چىقەد دوورى؟	ئىككىنچى رە ئەز ئىنچا چىقەر دورا؟
مى رىگام وئىكردوورە	رەھە مۇگۇم كەردەم	رەھەم رەگم كەردەم
ئىيا دەتوانى ئە سەر ئەم ئەخشەيە رىگەم نىشاندى؟	مىتوونى رو ئىن ئەخشى رەھۇ ئىشۈنەم بىدى؟	مى تۈانى از رۈى ئىن ئەخشى رە رە نىشانم بىدى؟
ئە ئىزە چەند كاتىزىر رىگەيە؟	ئە ئىنچا چەند سەئەت رەھى؟	ئە ئىنچا چەند سەئەت رە ئە؟

واژه سازی (واژى سازى)

ۋەشەكارى

پەردە	پەردەندى	مەل، بانئە
جۈبىيار	جۈبىيار	جۈگە ئە
شىب كۈە، تپە ماھورى	شىبى كۈە، تە پى ماھورى	لا پان، قە دپانى چىيا
گاۋ	گاۋ	مانگا
سگ	سگ	سەگ
شالىزار	شالىزار	مەزرا
مەزىرە	مەزىرە	كىلگە
رە بارىك	رەھى بارىك	تولەپى
جىنگل	جەنگەل	دارستان
تپە	تە پى	گەرد
اسب	ئەسب	ئەسپ
بىز	بۈز	بىزىن

کۆماری ئێـڕێـکێـی کوردستان، کۆماری ئێـڕێـکێـی کوردستان، کۆماری ئێـڕێـکێـی کوردستان

مه یخانه	مه ی خوونی	می خونه
دهریاچه	دهریاچی	دریاچه
دهشتودمیری گژوگیایوی	سه هرایبی ئیسته پی	صحرای استپی
شاخ	کوه	کوه
بیستان	بوستان	بستان
لوتکه	قۆلله	قله
گۆل	حۆز	حوض
روویار	روودبار	رودبار
دمریا	دمریا	دریا
مه پ	گوسفهند	گوسفند
کانی، کانیاو	چیشمی، سه چیشمی	چشمه، سرچشمه
قامیشه ئین - زه لکاو	نه یزار	نی زار
گۆماو	گیرداب	گرداب
درهخت	دیرهخت	درخت
دۆن	دمرئی	دره
لادی	دی ه	ده (روستا)
ترئی، رهز	نه نگوو، تاک	انگور، تاک
تاقکه	نابشار	آبشار
بیر	فینکر	فکر

دەروازە ساری (وازی سازی)

وێبکاری

دەرگای ئۆتوماتیکی	دەری ئۆتوماتیکی	دەر اتوماتیکی
بەر بەست	مانیغ	مانع
پلیکانە ئی کارەبایی	پێلی بەرقی	پله برقی
کەوانتەری چێشتخانە	کابینی ئاشپەزخوونی	کابینت آشپزخانه

ئەنێستۆونێها

هێماکان

تایبەت بە بریندارانی شەڕ	مەخسوسێ زەخمیهای جنگ	مخسوس زخمی های جنگ
تایبەت بە کەسانی کە مەندام	مەخسوسێ ئەفرادی جانباز	مخصوص افراد جانباز

دە، روستا (دێهە، رووستا)

ئادی کۆند

کەنار دەریای ئاوی	کینار دەریای شینی	کنار دریای شنی
جۆگە	جوی	جوی
مانگا	گاڤ	گاؤ
مراوی	مۇرغابی	مرغابی
خانویی کێلگە	نالاجیق	آلاجیق
پەرژین	دیشاری باغ	دیوار باغ
کێلگە	مەزەرەعی	مزرعه
مەکیندی باغەوانی	ماشینی باغبانی	ماشین باغبانی
باخچە	باخچی	باخچه
دەرگا، دەروازە	دەروازێ	دروازه

تەواژە ئۆزگەرتشە پەرزەنتێ وێرانی ئێمە بۆ ئێمەشێن هێتێ ئێمەشێن هێتێ ئێمەشێن هێتێ

مەرشک	مۆرغ	مرغ
بازنە	دایبیری	دایره
ناسۆ	ئۆفوق	افق
دوورگە	جەزیری	جزیره
چیمەن	چەمەن	چمن
گاسن	گاش ناهەن	گاو آهن
رووبار	رووبار	رودبار
ریگا	راە	راه
دەریا	دەریا	دریا
مەہر	گۆسەند	گوسفند
خاکەناز	بیل	بیل
تەرەکتۆر	تراکتۆر	تراکتور
دەرەخت	دەرەخت	درخت
گوند	روستا	روستا
دارستان	جەنگەل	جنگل
بەرد	سەنگ	سنگ
چەو	شین	شن

هاتل و مەمان خانەها (هۆتیل و مەمەون خووینجا)
 ئوتیل و میواخانەکان
 ژوور دورسەووە

مەن بە وەکالەتی گەشتوگوزاری ... سەفەر دەکەم	مەن با بەرگی ئێمە تووریستی سەفەر می کۆنەم	مەن با برگە تووریستی سفر می کنم
ئەو کەمەزێ ئوتیلە کە مە	ئێنەم بەرگی ئێمە هۆتیلە می	این برگه هتلم است

ئەنگەزىمەت پۈتتۈرۈش ئۇنۋانى ئۈچۈن مەسئۇل ئىشەنچلىك كىشىلەرگە تەقدىر

ئاتاق را قىلا زورۇ كردهم	ئۇتاقۇ قەبلەن رىزىرقە كەردەم	ژورۇدكەم بىنشتەر گرتتووه
من مستقل سفر مى كىم	مەن مۇستەقىل سەفەر مىكۈنەم	من سەرىبە خۇ سەفەر دەكەم
بە يك عملە مىگويىد چەمدونھا	بى يىن عەمەلى مىگى چەمىدونارۇ	ئايا بە جەمائىك دەئىنى
را برايم بياورد؟	بىمارى تۇو قاسەم؟	جانئاكەنم بۇ بىنىتتە ژورۇدو؟
مى توانم ماشىنم را اينجا	مىتونەم ماشىنەمۇ ئىنجا جا	نەتوانم ئوتومبىلەكەم لىرە
جا بذارم؟	بىزارەم؟	جىبەيلىم؟
پاركىنگ ماشىن اين اطراف	پاركىنگى ماشىن ئىن نەتراف	ئايا شۇئىنى دەستانى
پيدا مى شە؟	پىندا مىشى؟	ئوتومبىل ھەيە لەم ناوہ؟
ايا شما كارمند ...؟	ئايا شۇما كارمەندى ...؟	ئايا تۇلە فەرمانبەرى؟
درىانىد؟	دەربانى؟	دەرگەوانى؟
رنىسىد؟	رەئىسى؟	بەرىئەبەرى؟
اتاق تەك نەزرى دارىد؟	ئۇتاقى تەك نەفەرى دارىد؟	ئايا ژورۇرى بەك تەختەتان
		ھەيە؟
اتاق دو نەزرى سراغ دارىد؟	ئۇتاقى دۇ نەفەرى سۇراغ دارىد؟	ئايا ژورۇرى دوو نەفەرىتان
		ھەيە؟
اتاق سە نەزرى دارىد؟	ئۇتاقى سى نەفەرى دارىد؟	ئايا ژورۇرىكى سى كەسەيت
		ھەيە؟
يك اتاق دارىد حمام بزرگ و دستشوى جدا داشته باشە؟	بىن ئۇتاق دارىد جەمامىش بۇزۇرگ و دەششويىش جۇدا باشى	ئايا ژورۇرىكتان ھەيە جەمامىكى گەورەو تەوالىئىتى
		جىيائ ھەيە؟
اتاق دارىد بالەن ھەم داشتە باشە؟	ئۇتاق دارىد بالەكۈنەم داشتە باشى؟	ئايا ھۇدەتان ھەيە بالەكۈنى
		لە سەر بى؟
يك اتاق مى خواهم پشت ايون باشد	بىن ئۇتاق مىخام پۇشتى نەيەوون باشى	ئايا ژورۇرىكتان ھەيە بىروانى
		بە سەر پىشى بىناكەدا؟

گۆنەنجى قىزىق بۇ ئۇچۇر بولۇپ ئۇچۇرلىق ئىشەنچسىز ئۇچۇر بولۇپ قالمىدى. بۇ ئۇچۇر بولۇپ قالمىدى. بۇ ئۇچۇر بولۇپ قالمىدى.

پۇشتى ساختىمەون	پۇشتى ساختىمەون	پۇشتى ساختىمەون
تە خىففىتتون تا كەى ميموونى؟	تە خىففىتتون تا كەى ميموونى؟	تە خىففىتتون تا كەى ميموونى؟
بەرا بە چىپا؟	بەرا بە چىپا؟	بەرا بە چىپا؟
وەختى مۇشە خەس واسى سەرفى غەزائى بە چىپا ھەستىش؟	وەختى مۇشە خەس واسى سەرفى غەزائى بە چىپا ھەستىش؟	وەختى مۇشە خەس واسى سەرفى غەزائى بە چىپا ھەستىش؟
بىشتەر ئەز پۇند توو رووز نىمىدەم	بىشتەر ئەز پۇند توو رووز نىمىدەم	بىشتەر ئەز پۇند توو رووز نىمىدەم
ئۇتاقى ئەرزوونتەر دارىد؟	ئۇتاقى ئەرزوونتەر دارىد؟	ئۇتاقى ئەرزوونتەر دارىد؟
بايدە قۇرمى مېمومون پۇر كۇنەم؟	بايدە قۇرمى مېمومون پۇر كۇنەم؟	بايدە قۇرمى مېمومون پۇر كۇنەم؟
بىنھەرمانىنەم پاسپۇرتەم	بىنھەرمانىنەم پاسپۇرتەم	بىنھەرمانىنەم پاسپۇرتەم
مىخام ھەمىن ھالا بېرەم بالا توو ئۇتاقەم	مىخام ھەمىن ھالا بېرەم بالا توو ئۇتاقەم	مىخام ھەمىن ھالا بېرەم بالا توو ئۇتاقەم
با نىجازى چىزارۇ ميارەن توو ئۇتاقەم؟	با نىجازى چىزارۇ ميارەن توو ئۇتاقەم؟	با نىجازى چىزارۇ ميارەن توو ئۇتاقەم؟
ئىن كارتۇن قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۲، ئوون بىكى ھەم قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۱۲	ئىن كارتۇن قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۲، ئوون بىكى ھەم قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۱۲	ئىن كارتۇن قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۲، ئوون بىكى ھەم قاسى ئۇتاقى شۇمارى ۱۲
مىتوونەم كلىدى ئۇتاقەمۇ بىيەرەم؟	مىتوونەم كلىدى ئۇتاقەمۇ بىيەرەم؟	مىتوونەم كلىدى ئۇتاقەمۇ بىيەرەم؟
كلىد روو دەر مووندى؟	كلىد روو دەر مووندى؟	كلىد روو دەر مووندى؟
ئاسانسور كۇجاست؟	ئاسانسور كۇجاست؟	ئاسانسور كۇجاست؟

ئاسان لەم بەشدا ئێگە بۆ ئۆبجەكتىڤى تەرجىمە قىلىش

ئەتوانم خۆم ئىشى پى بکەم؟	میتونەم خۆدەم باهاس کار کۆنەم؟	مى توانم خودم باهاس کار کنم؟
ئایا دەتوانى هەموو خەرجە زیادەکانەم بۆ بخەیتە سەر حسابە کەم؟	میتوونى تەموومى خەرجایى ئیزافى رۆ بىندازى روو حىسابەم؟	مى تونى تمام خرچهای اضافى را بنویسى در حسابەم؟
ئایا سندوقى پۆستە هەيە ئە ئوتیلە کە دا؟	سەندوقى پۆست توو هۆتیل هەستىش؟	سندوق پست در هتل هست؟
ئەتوانى رۆژنامەى رۆژانەم بۆ بهینى؟	میتوونى رووژنامەى رووژانەى رۆ شاسەم بىيارى؟	مى توونى رووژنامە روزانەرو برام بىيارى؟

ئىنتان بە اتاق دىگە (ئىنتىمال بى نۇتاقى دىكى) كواسنەوہ بۆ زوورىكى

ئەم زوورە ...	ئەن نۇتاق ...	اين اتاق ...
زۆر بچوكە	خىيلى كووچىكى	خىلى كوچىكە
زۆر گەورەيە	خىيلى بۆزۆرگى	خىلى بزرگە
دەنگە دەنگى زۆرە	خىيلى شولوغى	خىلى شلوعە
زۆر بەرزە	خىيلى بۆلەندى	خىلى بلندە
زۆر تارىكە	خىيلى تارىكى	خىلى تارىكە
ئایا ژوورى دوو دۆشە كىتان هەيە؟	نۇتاقى دۆ تۆشەكى دارىد؟	اتاق دو تشكى دارىد؟
ئایا دەتوانى دۆشەكە دوو نەفەرەيەكە بکەيت بە يەك نەفەرە؟	میتوونى تۆشەكى دۆ نەفەرى رۆ بۆكۆنىش بى يى نەفەرى؟	مى توونى تشك دو نفرى رۆ بکنىش بە يە نفرى؟

ئاسۆیە تەریخە روژگەرە پۆختەرە ئێمە وێشانێ ئێمە

دەبی		
یە ئایلیکس ئیاس می خواهم	یە ئایلیکس ئیاس میخام	یە ئایلیکس ئیاس می خواهم
یە مقدار کاغذ سفید می خواهم	یە مقدار کاغەزی سفید میخام	یە مقدار کاغذ سفید می خواهم
چراغ بفل	چیراغی بەغەل	چراغ بفل
چراغ شکسته	چیراغ شیکەستی	چراغ شکسته
کدامشون لوله آب گرمه؟	کۆدوو میشوون لوله یی ئابی گەرمی؟	کدامشون لوله آب گرمه؟
کدامشون لوله آب سارده؟	کۆدوو میشوون لوله یی ئابی سەردی؟	کدامشون لوله آب سارده؟
ولتاژ اینجا چنده؟	فۆلتاژی ئینجا چەندی؟	ولتاژ اینجا چنده؟
دو شاخه نمیره تو سوکت	دو شاخە نیمیری تو سوکت	دو شاخه نمیره تو سوکت
تقویت کننده برق پشتبان هست؟	تەقویەت کۆنەندەیی بەرق پەشتبۆن هەست؟	تقویت کننده برق پشتبان هست؟
برق کش توروستاتان پیدا می شود؟	بەرەکش توروستاتوون پیندا میشی؟	برق کش توروستاتان پیدا می شود؟
تو هتل ماشین لباسشویی پیدا می شود؟	توو هۆتیل ماشینی لباس شوویی پیندا میشی؟	تو هتل ماشین لباسشویی پیدا می شود؟
وسیله شستن و اتو کردن دارید؟	وەسیلەیی شۆستەن و ئۆتووەکردەن داریدی؟	وسیله شستن و اتو کردن دارید؟
پرده پنجره خراب شده است	پەردەیی پەنجەرەیی خەراب شۆدی	پرده پنجره خراب شده است
یه لیوان آب خوردن می	یە لیوان ئابی خۆردەن میخام	یه لیوان آب خوردن می

.....

خواهش	دهوی	دهوی
م. بونم ملا و جواهراتم را بم کاوسندوق هتل بگذارم؟	میتونم ته لاوه جه واهیراتو توو گاڤ سه ندووقی هۆتیل بیزارم؟	نایا ده توانم زیرو خشله کانم له قاسهی ئوتیله که دا دابنیم؟
سبحانه را کی می خورند؟	سۆبحوئه رو که می بخورن؟	نانی به یانی که یه؟
نهار را کی می خورند؟	نه هارو که می بخورن؟	نانی نیومرو که یه؟
شام را کی می خورند؟	شامو که می بخورن؟	نانی شه و که یه؟
سبحانه را میان تو اتاق؟	سۆبحوونی رو می یارن توو نۆتاق؟	نایا نانی به یانی دینته ژوره کان؟
هتل غذای کنسرو هم می دهد؟	هۆتیل غه زاین کونسیرڤ هم میدی؟	نایا ئوتیله که خواردنی هۆتو پشککش دهکات؟

هتل و مهمون خونه های کوچک (هۆتیلو مهموون خوونیهایی کووچیک)

ئوتیل و مسوانخانه بکوکه کان

وقت مشخص و اسه صرف غذا دارید؟	قه قمتی مۆشه خهس واسی سه رفی غهزا دارید؟	نایا وهختی دیاریکراوتان ههیه بۆ نان خواردن؟
حوله و سابون بیشتان هست؟	حوولی وه سابوون بیشتوون ههست؟	نایا خاولی و سابوونتان لایه؟
شب چه ساعتی در پشتی را میبندید؟	شبه چی ساعهتی دهری پۆشتی رو میندازین؟	شه و کاتژمیر چه ند دورگای پیشه وه داده خهن؟
می تونید به کلید بهم بدید؟	میتوونی بی کلید بهم بیدی؟	نه توانی کلیدیکم بدهیتی؟
می شه ماشین را سر جاده جا بذارم؟	میشی ماشین رو سه ری جادی جا بیزارم؟	نایا دهکری سه یاره که له سه ر جاده جیبهیلیم؟
وسيله هایمان دستکاری نمی شوند؟	قه سینیهاموون دهسکاری نیمیشی؟	نایا شته کا نمان سه لامهت دوبن؟
نزدیک ترین گاراژ کجاست؟	نه زدیگته رین گاراژ کوجاست؟	نزیگترین گه راج له کونیه؟

ئۆگەنمەن، تەربىيە قىلىمەن، پەقەت ئۆز ئىلمىم بىلەن قەدەرلىك بولۇپ قالىمەن

فرۇدگا كۇجاست؟	فرۇدگا كۇجاست؟	فرۇدگا خانە ئە كۇنيە؟
----------------	----------------	-----------------------

ئەڭ ئاساسىي خەلپەنى (ئەڭ ئاساسىي سەدىرى خەلپەنى) نى زۆرۈر ئەڭ مەخۇل

ئاق خالى دارىد؟	ئۇتاق خالى دارىد؟	ئايا ھۇدەي چۇلتان ھەيدە؟
صىبجانە ميارىد؟	سۇبھونە مى يارىد؟	ئايا ئانى بەيائى دىتىن؟
قەھۇخونە اين دوروبرا ھست؟	قەھقى خورنى ئىن دۇوروبرا ھەستىش؟	ئايا چايخانەي نىزىك ئەم دەوروبرە ھەيدە؟
دوست دارى ھەين حاللا پول را بەدم؟	دوس دارى ھەين ھالا پولۇ بىدەم؟	ھەز دەكەي ھەر ئىستاپا پارەكە بەدم؟
چە وقت خوبە از حموم استفادە كىم؟	چى قەقت خورنى ئەز حموم ئىستىفادى كۇنەم؟	چ كاتى باشە بۇ بەكارھىنائى گەر ماوہەكە؟
اگر خواستم دوش بگىرم بايد قبلأ بہتون بگم؟	ئەگى خاستەم دوش بىگىرم بايد قەبلەن بېھىتوون بىگەم؟	ئايا بىشتەر دەبى پىتتان بلىم گەر ويستم خۇم بشۇم؟
مى تونىد صبح بيدارمىن كنىد؟	مىتوونىد سۇبج بيدارىمىن كۇنىد؟	ئەتوانن بەيائى خەبەرمان بىكەنەوہ؟
اتاق استراحت دارىد؟	ئۇتاقنى ئىستىراحت دارىد؟	ئايا ھۇدەي ھەوانەوہتاتن ھەيدە؟
بايد اتاقم را كلىد بىزىم؟	بايدە ئۇتاقە مۇكلىد بىزەنەم؟	ئەبى ژوورەكەم دا بەخم؟
فەلا با اجازە	فەلەن با ئىجازى	جارى بە يارمەتى

ئادەتتە ئۇتاقنى خاب زۆرۈرى نۇسخى

تۇشك، تۇخت خواب	تۇشك، تەختى خاب	پىنخەف، جىگەي نۇستن
پتو	پەتوو	بەتائى
كىم لىباس كىشودار	كۆمۈدى ئىياسى كىشۇدار	دۇلابى جلى چەكەمە جەدار

ئەمەن تەلەپى بىلەن ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىشلىرىنى ئۆزگەرتىش

پەردە	پەردى	پەردە
دەرگا	دەر	در
چەكمە جە	كەشەو	كشو
چرا	لامپ	لامپ
دۆشەك	تۆشەك	تشك
ئاوئىنە	ناينى	آينه
وئىنە	عەكس	عكس
سەرىن	مۆتەكا	متكا
بىجامە	بىژامى	بيژامه
چەرچەف	روومىزى	رومىزى
نەعل	دەمپايى	دمپايى
كەنتۆرى جىل	كۆمۇدى ئىياس	كمد لباس
پەنجەرە	پەنجەرى	پنجره
چوارچىۋەي وئىنە	قابى عەكس	قاب عكس

ئاتاق پەيزىرايى (ئۇتاقى پەيزىرايى)

ژوۋرى مەيۋان

كۆرسىنى قۇندار	سەندەلى يى پايىن دار	سندلى پاينه دار
مەكتەبەي سەرەۋە	كتا بخانىيى بالا	كتا بخانه بالا
رەھەي كىتەب	كۆمۇدى كىتەب	كمد كتاب
فەرش	قالى	قالى
سەقف - مەيچ	سەقف	سقف
كۆرسى	سەندەلى	سندلى
كاتتۇمىر	ساعت	ساعت

کۆتایی ئەرێنی و ڕێگه بۆ ڕۆژگارێکی زۆر باشتر و خێمتر

متکا	مۆتهکا	سه رین
آتیش	ناتیش	ناگر
شومینه	شوومینی	ناگردان
زمین	زه مین	زهوی
لامپ	لامپ	چرا
بلندگو	بۆله نندگوو	موکه به ره
عکس	عه کس	وینه
راديو	راديو	راديو
گرامافون	گرامافون	گرام (گرامافون)
صندلی راحتی	سه نده لی یی راحتی	کورسی خوراژاندن
گلیم، فرش	گلیم، فدرش	به ره، قالی
تخت خواب	ته ختی خاب	قه ره ویله
تلفن	تینیفون	ته له فون
تلویزیون	تیلینفیزیون	ته له فزیون
یخچال	یه خچال	سه لاجه

آشپزخانه (ناشیه ره خوونی)

چینتخابه

اجاق گاز	نوجاق گاز	ته باخ
جارو برقی	جاروو به رقی	گسکی کاره بایی
کمد	کۆمۆد	که نتۆر
چراغ	چیراغ	کلۆپ
پلاک برق	پلاکی به رق	پلاکی کاره با
یخچال	یه خچال	سه لاجه

ئاساسىي تىل ئىشلىرى ئىنستىتۇتى تەرىپىدىن تەييارلانغان بولۇپ، ئۇنىڭ يېزىقى ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلى ئۆزگەرتىلگەن. ئىشلىتىش ۋە ئۆگەنىش ئۈچۈن مۇناسىۋەتلىك كىتابنى ئوقۇيۇ.

كاشى، ليوان	كاشى، ليغان	كاشى، پەرداخ
دستە	دەستى	دەسك
كترى	كىترى	كترى
ترازوى آشپزخانه	تەرازوۋىيى ناشپەزخانى	تەرازوۋى چىشتخانە
سر ظرف	سەرى زەرف	سەرى قاپ
چنگال	چەنگال	چەتان
كبريت	كىبرىت	شقارتە
قندك	قەندەك	چەرخ
فر	فېر	فېر
قابلمه دسته دار	قابلمە مەيى دەستى دار	مەنجەلى دەسكدار
ظرف	زەرف	قاپ
نعلىكى	نەلىكى	ژىر پىئالە
طاقچه	تاچى	رەفە
بخار	بۇخار	ھەنم
لونه	لوولى	لوونە - بۇرى
پارچه پاك كندنه	پارچى يى پاك كۇنەندى	پەرۇى سىن
دستگيره	دەستگىرى	دەسگر
قورى	قوورى	قورى
سماور	سەماۋەر	سەماور
دربازكن	دەر بازكۇن	كىلىلى قوتو ھە ئىچرىن
قاشق	قاشۇق	كەۋچك

گەرماپ، جەمە (گەرماپى / جە مووم)
گەرماو، جەمام

دەستشور	دەششور	دەستشور
گەرماو	گەرماپى	گەرماپە
جەمام	جەمام	حمام
بانىو	شان	وان
پارچە بەرەپەكى بچوكى گەرماو	فووتى	فووتە
تەرازووى جەمام	تەرازووى جەمام	ترازوى حمام
شانه	شانى	شانە
ئۆكە	پەنبى	پنبە
كرىمى دەموچاو	كرىمى سوورەت	كرم صورت
ئاودەست	دەششوپى	دەستشوپى
سووراو	رۆژك ئەب	روژ ئب
ئاوئىنە	ئاينى	آينه
قۇلى گرتنەوۋى دەستشور	سەر شىر	سر شير
پلاكى مەكىنەي ريش تاشين	دۆكمە يى ماشينى ريش تەراش	دكمە ماشين ريش تراش
مەكىنەي ريش تاشين	ماشينى ريش تەراش	ماشين ريش تراش
دۆش	دووش	دوش
پەردەي دۆش	پەردەيى دووش	پرده دوش
سابوون	سابوون	صابون
ئەزگە	چەسب	چسب
ئوولە	ئوولى	ئوله

ئاساسی ئەرگەزەکانی ئێزیدی لە هەرێمی کوردستان

گرما سنج	گەرما سەنج	گەرما پینو
مسواک	میسفاک	فلچەیی دان
خمیردندان	خەمیر دەندوون	مەعجونی دان
حوڵە	حوولی	خاوی
شەرت	شۆرت	شۆرت، دەرپێ

پەردا ختی و صل (پەردا ختی قەسل)

پارە دانەیی پەسولە

لعلنا می شه وصل را نشونم بدی؟	لوتقەن میشی قەسلو نیشوونەم بیدی؟	بە یارمەتی دەتوانی پەسولە کەم پێشان بەدی؟
می تونی وصلو بڕام حاضر کنی برای اینکه فردا پول را بدهم؟	میتوونی قەسلو بەرام حازیر کۆنی قاسی ئینکی فەردا پوولۆ بیدەم؟	دەتوانی پەسولە کەم بۆ نامادە بکەیی بۆ ئەووی سبەینی پارە کەیی بەدەم؟
فکر کنم یه جای کار می لنگه من از اون یکی مسئله شون حالی نمی شم	فیک کۆنەم یی جایی کار میلەنگی مەن ئەز نوون ییکی مەسئەلە شون حالی نییشەم	وا بزائەم هە ئە یە کە هە یە مە ئەو مەسئەلە یە تیناگەم
می تونم به جای پول چك بدهم؟	میتوونەم جای پوول چیک بیدەم؟	نەتوانم پارە کەیی بە چەک بەدەم؟
کارت اعتباری می گیرید؟	کارتی نیتەبیری میگیرید؟	نایا کارتە متمانە و مردەگرن؟
سرویس و اسامون حساب شده؟	سیرقیسەم قاسە موون حساب شودی؟	نایا خزەم تیش لە حسابە کە دایە؟
مالیاتم ، رو حسابە؟	مالیاتەم روو حیسابی؟	نایا باجیش لە حسابە کە دایە؟
لطفا می تونید وصل پرداخت پولو واسم بیاری؟	لوتقەن میتوونی قەسلو پەردا ختی پوولۆ قاسەم بیاری؟	بە یارمەتی دەتوانی پەسولەیی پارە دانە کەم بۆ بکەیت؟

پێڕستێکی گشتی بۆ ئاژوونی ژێرانی قەرەج

زۆر خوشحال بووین	خێڵی خوشحال شۆدیم	خێلی خوشحال شدیم
به هیوای یه کتر بینین	به ئۆمیدی دیدار	به امید دیدار

واژه سازی (وازی سازی)

واژه کاری

بار (مه یخانه)	مه ی خوونی	می خونه
مه یخانه چی	ساحییی مه یخوونی	صاحب می خونه
پینخه فا، جینگه ی نوستن	ته ختی خاب	تخت خواب
کورسی	سه نده لی	صندلی
خرمه تکاری ژووری نوستن	خیدمه تکاری ئوتاقی خاب	خدمتکار اتاق خواب
یاریگای منالان	شه هری بازی یی به چیها	شهر بازی بچه ها
سه ماگای بار - دیسکو	ره قاسخوونی یی مه ی خوونی	رقاصخونه می خونه
دەرگا	دەروازئ	دروازه
هۆن	سانۆن	سانن
ئه سه ئسۆر	ئاسانسۆر	آسانسور
پلاکی کاره با	کلیدی به رق	کلید برق
شوینی چاره وروانی له ئوتیلدا	ئوتاقی ئینتیزار دهر هۆتیل	اتاق انتظار در هتل
که ئوپه لی سه قهر	ئه سباب- ئه ساسیی یی سه قهر	اسباب- اثاثیه سفر
به رێوه به ر	ره بیس	رنیس
ئاوینه	ئاینی	آینه
قه حبه خانه	جیندی خوونی	جنده خونه
ژووری یاری	ئوتاقی بازی	اتاق بازی
رادیو	رادیو	رادیو
چیشخانه	ئاشپه ز خوونی	آشپزخانه

ئاسان تەربىيە ئۇسۇلى بىلەن ئۆگەتكەن ئىشەنچلىك نەتىجىسى

نەردبان	نەردىيەوون	پەيزە
پىلكان	پىلىكان	پىلىكانە
تەلفىنچى	تەلفىنچى	كارگىرى تە لە فون
گارسون	گارسون	شاگردى چىشتاخانە
كەم ئىباس	كۆمۇدئ لىباس	كەنتۆرى چل
پىنچە	پەنجەرى	پەنجەرە
لىوان	لىشان	پەرداخ
نەلبكى	نەلبكى	ژىر پىئانە
قاشق مەرباخورى	قاشقۇ مۇرەباخورى	كەوچكى مەرباخوردن

**خوردن و آشامیدن (خوردن و ئاشامیدن)
خوردن و خواردنهوه**

مى تونى يە رستوران خوب نشونم بدى؟	مىتونى يى رىستورانى خوب نىشوننەم بىدى؟	دەتوانى چىشتاخانە يە كى باشم پىشان بدەى؟
رستوران گرون هم نباشه	رىستورانى گىروون هم نه باشى	چىشتاخانە يە كى زور گرانبەها نەبى
اين دوروبرا مى خونه خوب پيدا مى شه نوشيدنى سبک داشته باشه؟	ئىن دۇوروبەرا مە يخونى يى خوب پىندا مىشى نوشيدەنى يى سەبۇك داشتى باشى؟	ئايا بارىكى چاك هە يە لەم دەوروبەرە خواردنەووى سوکيان هەبى؟
كجا مى تونم يە رستوران خوب پيدا كنىم كه از خودت پاڭىرايى كنى؟	كۇجا مىتوننەم يى رىستورانى خوب پىندا كۈنەم كى نەز خۇدئت پەزىرايى كۈنى؟	لە كوى دەتوانم چىشتاخانە يە كى پەيدا بىكەم كە خوت خرمەتى خوت بىكەيت؟
ليست غذاها كجاست؟	ليستى ەزاها كۇجاست؟	ليستى خواردنەكان لە كوئىه؟

گۆڤەن تەڤدەن رۆژنەگەر ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش

آشپزخوڤه (ئاسپهەر خوونى) چىشتخانە

پسولەى حساب	سوورەت حساب	صورت حساب
شوشە، بوتلى ساردى	شىشى، شيشە نووشابى	شىيشە، شيشە نووشابە
مۆم	شەمع	شمع
كورسى	سەندەلى	صندلى
كوپ - فینجان	فینجان	فنجان
چەتان	چەنگال	چنگال
پەرداخ	لېشان	ليوان
چەقۇ	چاقوو	چاقو
ليستەى ناوى خواردنەكانى چىشتخانە	ليستى ئەسامى لى غەزاھايى رېستوران	ليست اسامى غذاھاي رستوران
دۆلكەى شير	زەرفى شير	ظرف شير
ترشيات	تورشى	ترشى
بېبەر	فېنڧېل	فلفل
خوى	نەمەك	نمك
ژۆرپانە	نەعلەكى	نعلكى
كەچك	قاشۇق	قاشق
مىز	مىز	مىز
چەرچەف	روومىزى	روومىزى
قۇرى	قوورى	قورى
شاگردى چىشتخانە يان بار	گارسۇنى رېستوران يا مەى خوونى	گارسون رستوران يا مى خونه
شاگردى ژن	گارسۇنى ژەن	گارسون زن

ئەگەر تەمەن ئىشقا ئۇچىرىشىڭىز، ئۇ ئىشقا ئۇچىرىشىڭىزنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇ ئىشقا ئۇچىرىشىڭىزنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

مى، مشروب	مەى، مەشروب	مەى
أبجو	ئابجو	بیرە - ئاوجۇ

تووشىزخونە (تووشىزخونە) ئىشقا ئۇچىرىشىڭىزنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئە چىشىزخونە

لەئنا يە مېز چەار نەرى	ئوتقەن يى مېزى چاھار نە نەرى	تەكايە مېزىكى چوار كەسى
این مېز ماست؟	ئىن مېزى ماست؟	ئایا ئەمە مېزى ئىمە يە؟
این مېز خېلى خوبە	ئىن مېز خېلى خوبى	ئەم مېزە زۆر چاکە
رومېزى این مېز خېلى كئىفە	رومېزى ئىن مېز خېلى كەسېفى	چەرچەفى ئەم سەر مېزە زۆر پېسە
این مېز تەكون مى خورە	ئىن مېز تىكەون مېخۇرى	ئەم مېزە ناوەستى (دە جوونى)
مېز پەذیرایی نەارە	مېزى پەذیرایی نەدارى	مېزى پېشوازی نېبە
مى تونم نگاهی بە غذاها	میتونەم نگاهی بی غذاها	دەتوانم سەیرىكى خواردەنەکان
بندازم؟	بېندازەم؟	بکەم؟
بە شراب اشتها آور مى خوریم	بى شرابى ئىشتىھانا قەەر مېخۇرىم	شەرابىكى ئىشتىھاکەرەوہ
در حین نگاه کردن بە لیست غذا	دەر حەینى نەگاہ کەردەن بى لیستى غذا	دەخوینەوہ کە خەرىكى سەیرکردنى لیستى خواردەنەکانىن
لەئنا لیست غذاها رو برام	ئوتقەن لیستى غذاها رو بەرام	تەكايە لیستى خواردەنەکانم بۇ
بیار	بیار	بېنە
لیست غذای بدون تعویض	لیستى غذاها بېدونى تەعقېز	ئایا لیستى خواردنى
دارید؟	دارید؟	نەگۆرتان ھەيە؟
امروز چى میل دارید؟	ئىمرووز چى مەیل دارید؟	ئەمروؤ مەیلی چىتان ھەيە؟
از چه چیزایی درست شده؟	نەز چى چىزایی دۆرۇست شۇدى؟	ئە چى چى پىكھاتووه؟
مثل اینکه خوشمزه است بذار	مىسى ئىنكى خۇشەزەست بىزار	ئە خۇش دەچى با تاقى

تەسەن ئەر بېچ رەنگىغا چۆشۈپ بولۇپ قۇتۇلۇش ئۇسۇلى

امتحان كىم	ئىمتىھان كۈنەم	بىكەمەو
آش عدس سرده بذار گرمش كىم	ناشى عەدەس سەردى بىزار گەرمىش كۈنەم	شۇرباكە سارده با گەرمى بىكەمەو
اين چنگال كئيف را برام عوض كن، يىكى دىگە بهم مى دید؟	ئىن چەنگالى كەسيفۇ بەرام عەووز كۆن، يىكى دىگى بىم مىدى؟	نەم چە تائە پىسە بە ئكو بۇم بگۆرى، دانە يەكى ترم بۇ دىنى؟
با اجازه گارسونو صدا مى زنى؟	با نىجازى گارسونو سىدا مىزەنى؟	بە يارمە تى شاگردە كەمان بۇ بانگ دەكەى؟
ما اينو نخواستيم	ما ئىنو نە خاستىم	ئىمە داواى نەمەمان نە كر دوو
دوست دارم با رئيس گارسونهام حرف بزنم	دووس دارەم با رەببىسى گارسونهام ھەرف بىزەنەم	حەز نە كەم نە گەن بەر پىرسى شاگردە كانم بدوئىم
دست خوش واسه سر آشپزها	دەست خۇش قاسى سەرناشپەزھا	سلاو نە سەردەك چىشت ئىنەرە كان (دەست خۇش)
غذای خوش مزه‌ای بود	غەزایى خۇش مەزى بى بود	خوار دىتىكى بە تام بوو
شراب محلى دم دست دارید؟	شەرابى مە حەلى دەمى دەست دارىد؟	نايا شەرابى خۇمائىتان لا دەست نە كەوئى؟
دوست دارم ...	دووست دارەم ...	حەزەم نە ...
نیم شیشه است	نیم شىشەس	نىو بوتلە
یه شیشه است	بى شىشەس	بوتلىكە
كدمشون شراب محليه؟	كۆدوومىشون شەرابى مە حەلى بى؟	كاميان شەرابى خۇمائىبە؟
اين شراب چوب پنبه‌ش افتاده تو	ئىن شەراب چووب پەنبەش ئوقتادى توو	نەم شەرابە تە پە دۆرى تىكە وتووه
بچه‌ها هم باهامون كمى مى	بە چىھا ھەم باھامون كەمى	منائە كان تۆزى كمان نە گەن

خورن	مىخۇرەن	دەخۇن
لەلغا يە كەم آب	لۇتقەن يى كەم ئاب	بە يارمەتى، تۇزى ئاۋ
اب معدنى دارىد؟	ئاب مەعدەنى دارىد؟	ئايا ئاۋى كانزايتان لايە؟
سندلى بلند دارىد واسە	سەندەلى يى بۇلەند دارىد قاسى	ئايا كورسىيەكى بەررتان لايە
بچەھا؟	بە چىھا؟	بۇ منان؟
مى بخشىد چىند تا مەكا	مىيە خشىد چەند تا مۇتەكا	بە يارمەتى چەند سەرىنىكەمان
برامون مى ارىد؟	بەراموون مى يارىد؟	بۇ دىنى؟
مى بخشىد حساب ما چىند	مىيە خشىد حسابى ما چەند	بە يارمەتى حسابەكە چەندە؟
مى شە؟	مىشى؟	
سرويسم رو حسابە؟	سىرقىسەم رو حىسابى؟	ئايا خزمەتىش لەگەن
		حسابەكە دايە؟
دەستشويى كجاست؟	دەستشويى كۇجاست؟	ئاۋدەست لە كۈنيە؟
نسكافە دارىد؟	نيسكافى دارىد؟	نسكافەتان لايە؟

واژە سازى (واژى سارى)

وشەكارى

وصل	قەسل	پسولە
پختە	پۇختى	كولا و
پەنير	پەنير	پەنير
شېرىنى و ميوە بعد از غذا	شېرىنى و مېشى يى بەعد ئەز غەزا	شېرىنى و ميوەى دواى نان
		خواردن
ماهى	ماهى	ماسى
چىنگال	چەنگال	چەتان
سرخ کرده	سۇرخ كەردى	سووركراره
ميوە	مېشى	ميوە

لێڕێژ و ئێمە بە یەکێتی ڕۆژێکێکی نوێمان کردەوە. ئەمە بەهۆی ئێمە و ئێمە بەهۆی ئێمە. ئەمە بەهۆی ئێمە و ئێمە بەهۆی ئێمە. ئەمە بەهۆی ئێمە و ئێمە بەهۆی ئێمە. ئەمە بەهۆی ئێمە و ئێمە بەهۆی ئێمە.

پەرداخی سەفەری	لێشانێ یێنك بار مەسرف	لێوان یك بار مصرف
برژاو	بیرێشتن	برشته
چەقۆ	چاقوو	چاقو
گۆشت	گووشت	گووشت
ناوەند	مەركەز	مركز
ناوەراست	قەسەت	وسط
لێستە ی خواردنەکانی چێشخانە	لێستێ خۆراکیهائی رێستوران	لێست خوراکیهائ رستوران
خەرته له ، به هارات	نەدشی یێ	ادویه
ترشباتەکان	تۆرشجیات	ترشبات
خوان ، سفره	سۆفری	سفره
رۆن زەبیت	رۆغن ماییع	روغن مایع
هێلکە و تەماتە و رۆن	نۆلمیت	املت
بیبەر	فلفل	فلفل
قاپ	بۆشقاب	بشقاب
دەگمەن	نایاب	نایاب
رۆست ، گۆشتی برژاو	گووشتی بیرێشتن	گووشت برشته
زەلآتە	سالاد	سالاد
خوی	نەمەك	نمك
ساردی	نووشابن	نووشابه
شۆربای نیسك	ناشی عەدەس	آش عدس
كەوچك	قاشوق	قاشق
نێشتیهاكەرەوە	نێشتیهاناقەر	اشتهاور

با اجازه کا پوچینو می خوام	با نیجازی کا پوچینوو میخام	به یارمه‌تی کا پوچینویه‌کم دهوی
چای لیمو؟	چای لیمو؟	چایه‌کی لیمو؟
قهوه شیر؟	قههوی شیر؟	قاوه به شیر؟
چای غلیظ؟	چایی غه‌بیز؟	چای خه‌ست؟
آب لیمو دارید؟	نابی لیموو دارید؟	ئاوی لیموتان هه‌یه؟
پرتقال دارید؟	پورتیقال دارید؟	نایا پرته‌قالتان هه‌یه؟
آب میوه دارید با جوش شیرین؟	ناب میفی دارید با جووشی شیرین؟	ئاوی میوه‌تان هه‌یه به سۆده‌وه؟
یه لیوان شیر می خوام	یین لیشان شیر میخام	په‌رداخێ شیرتان لایه؟
نی نوشیدنی دارید؟	نئیین نووشیده‌نی دارید؟	قه‌سه‌بتان لایه؟
خیار شور دارید؟	خیار شوور دارید؟	خه‌یار شۆرتان لایه؟
سیر سرکه دارید؟	سیر سیرکی دارید؟	سرکه‌ی سیرتان لایه؟

بازە سازی وازی سازی

ئێسه‌کاری

آبجو قوطی	نابجویی قووتی	بیره‌ی قووتو
شراب شکلات	شه‌رابی شوکولات	شه‌رابی چکلێت
نووشیدنی با آب لیمو، الکل نداشته باشه	نووشیده‌نی با نابی لیموو، نه‌تکۆل نه‌داشته‌ باشی	خواردنه‌وه‌یه‌ک به ئاوی لیمو، کحولی تیا نه‌بی
فنجون	فینجیون	کوپ - فینجان
آبجو لایت	نابجویی لایت	بیره‌ی سوک
آبجو سبک	نابجویی سه‌بۆک	بیره‌ی سوک
آب گازدار	نابی گازدار	ئاوی غازی

لەمان لەرێژە ئێستا پۆستە پۆستە زۆرانی ئێمەش

ئاب تۆنیک (آب گاز تلخه)	ئاب تونیک ، ئابی گازی ته ئخی	ناوی تۆنیک (ناوی غازی تانه)
پیک	پهیک	پینک
آب هویج	ئاب ههویج	ناوی گێزەر

خرید کردن، خریدن احتیاجات تو بازار
(خرید کرده‌ن، خه‌ریده‌نی نیحیاجاتی توو بازار)
بازار کردن، کریسی بیداویسی له بازار

این مال چیه؟	ئین مانی چی یی؟	ئەمە هی چیه؟
این قطعه مال چیه؟	ئین قیتعی مانی چی یی؟	ئەم پارچه‌یه هی چیه؟
لعلنا چند قطعه می خوام	ئوتفهن چه‌ند قیتعی میخام	تکایه چه‌ند پارچه‌یه کم دهوی؟
این چند کیلو هست؟	ئین چه‌ند کیلووی؟	ئەمە چه‌ند کیلو‌یه؟
با اجازه اونو واسم وردار	با نیجازی ئوونو قاسه‌م قه‌ردار	به یارمه‌تی ئەو‌م بۆ هه‌نگره
لعلنا دو بطری شراب اعلی می خواهم	ئوتفهن دو بوتری شرابی ئە‌علا میخام	تکایه دوو بتل شرابی زۆر باشم ده‌ویتی
لعلنا چوب پنبه شو درمی یاری؟	ئوتفهن چووب په‌نبه‌شو دهرمیاری؟	تکایه ته‌ په‌توره‌که‌ی دهر‌دینیت؟
زحمت نباشه بنداز تو نایلکس	زحمت نه‌شی ببنداز توو نایلکس	به یارمه‌تی بیکه ناو عه‌لاگه‌یه‌که‌وه
بذار سه تا باشه	بیزار سی تا باشی	به یارمه‌تی بیکه به‌ سی بتل
لعلنا یه نوشابه سرد می خوام	ئوتفهن یی نوشابه‌یی سرد میخام	به یارمه‌تی ساردیکم بۆ دینی؟
یه مقدار دیگه می خوام	یی مقدار دیگی میخام	تۆزیک‌تری ترم ئە‌وی
اینشون دیگه خیلی زیاده	ئینیشون دیگی خیلی زیادئ	ئە‌مه‌یان نیجگار زۆره

تەحقیق قیریلی رینگه پۆتۆم پۆلی ژێمانی قهرههێم

تکایه بیخه ره کیسیکی نایلونه وه (عه لاگه یه که وه)	زه حه مه ت نه باشی بینداز تووین نایلیکس	زحمت نباشه بنداز تو یه نایلیکس
سی پهرداخی سه قهریش دابنی	سی لیقانی یی بار مه سه ره فهم بیزار	سه لیوان یه بار مصرفم بذار
تکایه خویندانی کمان بو یینه	لوتنه ز نه مه کدونه م قاسه موون بیزار	لطفاً نمکدوئم واسمون بذار
پیتزای سه وزه	پیتزا سه بزى	پیتزا سبزی
پیتزای تاییه ت	پیتزا مه خسووس	پیتزا مخصوص
پیتزای گارک (قارچک)	پیتزا قارچ	پیتزا قارچ
پیتزای مریشک	پیتزا مۇرغ	پیتزا مرغ
پیتزای ماسی	پیتزا ماهی	پیتزا ماهی

میوه جات (میوه جات)

میوه هات

سیو	سیب	سیب
هه رمی	گۆلابی	گلابی
هه نوژه	نالووچی	آلوچه
تری	نه نگوور	انگور
قوخ	هولوو	هلو
قه یسی	زه رد نالوو	زرد آلو
لیمو	لیموو	لیمو
پرته قان	پورتیقان	پرتقال
نارنج	نارینج	نارنج
نه نه ناس	ناناناس	آناناس
موز	موز	موز

لەسەر ئەم بەرگی پێشکەشکراوەکاندا، ئێوە دەتوانن کۆمەڵەیەک لە کۆمەڵەیەکدا بەهێشێت.

هندونه	هيندوونى	شووتى
طالبى	تالابى	كانه ك
توت فرنگى	توت فه رنگى	شلك
توت	توت	توو
گىلاس	گىلاس	گىلاس
آلبالو	نالبالوو	به لالوك
ازگىل	نيزگىل	ههنگى دنيا
خيار چمبر	خيار چه مبه ر	ترزوى
خيار	خيار	خيار
پىياز	پىياز	پىياز
گوجه فرنگى	گوجه فه رنگى	ته ماته
سىب زمىنى	سىب زمىنى	په تاته
سبزی	سه بزی	سه وزه
سىب قرمز	سىبى قىرمىز	سىبى سوور
سىب زرد	سىبى زهرد	سىبى زهرد
سىب سبز	سىبى سه بز	سىبى سه وز
گردو	گىردوو	گوىز
موىز	مه فىز	مىوژ

پێشکەشکراوەکاندا، ئێوە دەتوانن کۆمەڵەیەک لە کۆمەڵەیەکدا بەهێشێت.

خر بزه رسیده ست؟	خه ربوژى رىسیدە س؟	نایا كانه كه كه گه یوه؟
خر بزه كىلوى چنده؟	خه ربوژى كىلوى چه ندی؟	كانه ك كىلوى به چه نده؟
واسه فردا صبح مى خوامش	شاسى فهردا سوېح مېخامىش	بۆ سه بىنى به یانیم دهوى

ئۆگەن قىلىش ۋە ئىشلىتىش ئۈچۈن كىتابنىڭ مەزمۇنىنى ئۆزگەرتىش قىلىشقا بولمايدۇ. بۇ كىتابنىڭ مەزمۇنىنى ئۆزگەرتىش قىلىشقا بولمايدۇ.

ئۇتقەن ئىنۇقاسەم مىكىشى؟	بە يارمەتى ئەمەم بۇ دەكىشى؟	ئولغا ايتو واسم مى كىشى؟
ئىن كاھو بىن مىقدار كە پەك زەدەس	ئەم كاھووە تۆزى سىس بووہ	اين كاھو يە مقدار كپك زەدەست
ئىن سىبا رىسىدەس؟	ئايا ئەم سىوانە گەيون؟	اين سىبها رسيدەست؟
مىندازمىشون توو سەبەدەم	ئەيا نخەمە سەبەتەكەمەوہ	مىندازشان تو سىدم
بى سەنلووق پىشىتى؟	سندوقىكت ئە لايە؟	يە سندوق پىشتە؟

ۋازى سارى (ۋازى سارى)
ئىشكارى

مىشى ۋە سەبىزى	مىوہ و سەوزە	مىوہ و سەبىزى
سىب	سىو	سىب
زەردنالوو	قەيسى	زەردالو
بوومادەران	گىيامارنە، چاومار	بوومادران
كەنگەر	كەنگەر، كەرتەش	كەنگەر
مۆز	مۆز	موز
باقالى	پاقلە	باقالى
لوبيا	لوبيا	لوبيا
چۇغۇندەر	چەوھندەر	چغندر
سەر	سەر	سیر

ۋازى سارى (ۋازى سارى)
ئىشكارى

سىب زەمىنى	سەبەتە	سىب زەمىنى
كەلەم	كەلەم	كەلەم
كەلەم	كەلەم	كەلەم

ئامەن ئەرەبى ۋە كورد ئەرەبى تەرجىمە قامۇسى

ھويج	ھويج	گىزەر
پىياز	پىياز	پىياز
چىغندر	چۇغۇندەر	چەۋەنەر
سىب زەمىنى	سىب زەمىنى	پەتاتە
خىيار	خىيار	خەيار
ترب	تۇرۇب	تور
شەغم	شە لىغەم	شىغم
نخود	نۇخۇد	نۇك
ئوبىيا	ئوبىيا	ئاسۇلىيا
كەم	كە لەم	كە لەرم
ھويج	ھويج	گىزەر
گىلاس	گىلاس	گىلاس
جەغىرى	جەغىرى	مەغەنوس
خىيار	خىيار	خەيار
خورما	خورما	خورما
انجىر	ئەنجىر	ھەنجىر
لېمۇ ئەمانى	لېمۇ ئەمانى	لېمۇ ئەمانى
انگور	ئەنگور	تۈرۈ
الوچە زەرد	ئالوچە زەرد	تۈرۈ (ھەلۈڭەمى وردى زەرد)
فندق	فەندۇق	بندق
پىستە	پىستە	فستق
بادوم زەمىنى	بادوم زەمىنى	ئەلى بابا
بادوم ھىندى	بادوم ھىندى	گازۇ

ئاساسىي ئىلمىي تەتقىقات ئورگانى ۋە ئىلمىي ئورگانى

دارچىنى	دارچىنى	دارچىنى
نارىنگى	نارىنگى	نارىنگى
گىرىپ فروت	گىرىپ فروت	گىرىپ فروت

ئاساسىي ئىلمىي تەتقىقات ئورگانى ۋە ئىلمىي ئورگانى

ماش	ماش	ماش
خواردنى ئاۋ قوتوو	كۆنسىرقا	كنسرو
شوشى ساردى	شيشى نووشابى	شيشە نووشابە
نان	نان	نان
ھلچە	فېرچى	فرچە
كەرە	كەرئى	كره
ھەر خواردنى لە دانەۋىلە بۆ بەر چايى	ھەر جوور غەزايى ئەز غەللات قاسى سۇبھوونى	ھەر جور غذايى از غلات واسە صبحانە
شلەي پەتاتە	خۇرۇشتى سىپ زەمىنى	خورشت سىپ زمىنى
شلەي سەۋزە ۋە ھاسۇليا	قۇرمى سەبزی	قورمە سبزی
شلەي ھاسۇليا	خۇرۇشتى لوبيا	خورشت لوبيا
برىانى	بىريانى	بريانی
برنج ۋە قۇزى	بىرىنجۇ گوشت	برنج و گوشت
سەرۋ پى	كەللى پاچى	كله پاچه
چىس برگر	چىس بىرگىر	چپس برگر
ھەمبەرگر	ھەمبىرگىر	همبرگر
كالباس	كالباس	كالباس

پەڕە ئەرێهێ ئێزگیی وێرێ ئێزگیی ئێزگیی

تێ	تێ	ماسبیحه
مغازه دبگه (مه غازیی دپگی)		
له دوکانی ئێزگی		
می خوام برم بازار واسه خرید	میخام بیرم بازار فاسی خهريد	ئهمهوی بچمه بازار بؤشت کړین
مغازه خوب کجاست؟	مه غازی یی خوب کوجاست؟	چاکترین دوکان له کونیه؟
مغازه های مشهور کجان؟	مه غازیهای مه شهوور کوجان؟	دوكانه ههره ناسراوهكان له کونین؟
بازار کجاست؟	بازار کوجاست؟	بازار له کونیهیه؟
تا کی مغازه ها بازه؟	تا که ی مه غازیها بازی؟	ههتا که ی دوکانهکان کراوهن؟
بنای این دوروبرا هستش؟	به قالی ئین دورویهرا ههستیش؟	ئایا به قالی ههیه لهم دهورویره؟
مغازه آرایشگاه کجاست؟	مه غازی یی نارایشگا کوجاست؟	دوکانی سه رتا شناخه له کونیه؟

ژاره ساری وازی ساری
آرایشکاری

عتیقه فروشی	عه تیقی فروشی	دوکانی شتی نه نتیکه
سالن گالری برای نمایش	سالونی گالیری به رایی نمایش	گه له ری بؤ نمایشی کاری هونه ری
نانوایی	نونقایی	نانه واخانه
آرایشگاه	نارایشگا	نارایشگا
کتابخانه	کیتا بگوونی	کتیبخانه
تأسیساتی	ته نسیساتی	دامه زراوایی
میوه فروشی	میثی فروشی	دوکانی میوه

گۆڤەری تۆڤەنێ، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری، گۆڤەری گۆڤەری

دوکانی ناسنگەری	ناھەنگەری	آھنگری
دوکانی بەرگدووری	خەیاتى	خیاطى
دوکانی لەفە	ساندنیچی	ساندوویچی
دەرما نخانە	دارووخوونى	داروخانە
چەرەساتى	ناجیل فرووشى	آجیل فرووشى
دوکانی نە لە منیۆم	نالمینیۆم سازى	آلمینیۆم سازى
دوکانی شیرینی	شیرینی فرووشى	شیرینی فرووشى
وشکە فرووشى	خۆشکبار	خۆشکبار
شیرەمەنى	لەبەنیاتی	لەبنیاتی
کارگەى گەورە	کارگەى بۆزۆرگ	کارگە بۆزگ
نۆتۆى هەئەمى	نۆتوو بۆخار	اتو بخار
دوکانى ماسى فرووشى	ماهى فرووشى	ماهى فرووشى
دوکانى سەوزە فرووش	سەبزی فرووشى	سەبزی فرووشى
دوکانى بەقالى	بەقالى	بقالى
سەرتاشخانە	نارایشگا	آرایشگاه
دوکانى وردە واولە	مەغازینی خۆردى فرووشى	مغازە خردە فرووشى
فرووشگا	خۆردى فرووشى	خردە فرووشى
دوکانى گۆڤارو رۆژنامە فرووش	دەكەیی مەجەلێ و رۆژنامى فرووشى	دەكە مەجەلە و رۆژنامە فرووشى
چاویلکەساز	عەیتەك سازى	عینك سازى
وینەگرى	عەكاسى	عكاسى
پینەچى	كەففاشى	كفاش
پەراوگە	لەقازینمۆتەهریر	لوازم التحریر

ئەنگلیز تەرجىمە كىتابىنىڭ بۆلۈمىدە ئۆزگەرتىش

ئەگە اندازم نبود مى تونم برش گردونم؟	ئەگى ئەندازم نەبۇد مېتونەم بەرىش گەردوونەم؟	ئەتوانم بېھىنمەوہ ئەگەر بۇم نەبوو؟
لطفاً و صلماً را بهم مى دید؟	ئوتفەن شەسلەمۇ بېم مېلېد؟	بە يارمەتى پسولەم ئەدەيتى؟
يە نوع ديگر داريد نشانم بديدا؟	يىن جوور ديگە داريد نيشوونەم بدي؟	دەتوانى جوړيكي ترم نيشان دەيت؟
اين يکيشون اندازم نيست	ئىن يىکيشوون ئەندازم نيس	ئەمەيان بۇم نايىت
اين يکيشون خيلى بزرگە	ئىن يىکيشوون خيلى بۇزۇرگى	ئەمەيان زۇر گەورەيە
اين يکيشون خيلى کوچيکە	ئىن يىکيشوون خيلى کوچيکى	ئەمەيان زۇر بچوکە
اين يکيشون خيلى تنگە	ئىن يىکيشوون خيلى تەنگى	ئەمەيان زۇر تەسکە
اين يکيشون خيلى گشاده	ئىن يىکيشوون خيلى گۇشادى	ئەمەيان زۇر ششە
اين اندازهست خيلى خوبە	ئىن ئەندازمىس خيلى خووبى	ئەمە تەواوہ، زۇر باشە

واژه سازی (وازی سازی)

پەنە كارى

اين پارچه پشمش نرمە	ئىن پارچى پەشمىش نرمى	ئەم قوماشە نەرمە
پنبە	پەنبى	ئۆكە
كتان	كەتان	كەتان
كرب	كرىپ	كرىپ
پارچه لى	پارچى لى	قوماشى كاوبۇى
زير پيرهن	زىر پىرەن	فانىلە - ژىر كراس
گاواردىن	گاشاردىيەن	گە بەردىن
دانقل	دانقىل	دانقىل
چرم	چەرم	چەرم - پىنست
لاستيك	لاستىك	نايلۇن

ئەبجدى ئىلمىنى ئۆگەنگەن ئادەم ئىشقا ئىشەنەر

پارچە پىنبەى	پارچى يى پەنبى يى	پىكە، قوماشى ئۆكە
پاپلىن	پاپلىن	پۆپىلىن، قوماشى ئۆكە
واسە پىرھن	قاسى پىرھەن	بۇكراس
ابرىشم (پىشەى)	ئەبرىشمە (پىشەى)	ئاورىشمى پىشەى
حرىر براق	حەرىرى بەراق	سەتەن، جۆرە حەرىرىكى سافە
ابرىشم	ئەبرىشمە	ئاورىشم
سەندى، نوعى چىرم از پوست بىز	سۆنىدى، نوعى چەرم ئەز پووستى بۆز	سۆنىدى، جۆرە چەرمىكە ئە پىستى بىز
سافە، نوعى حرىر نەرمو براق	تافتى، نوعى حەرىرى نەرمو بەراق	تافتە، حەرىرىكى نەرمو ئەخت و سافە
پىشم فىلو	پەشمى فىلو	فىلو، جۆرىكە ئە خورى
پىشم	پەشم	خورى

مىياس ھا (مىياسىما)

پىتوانەكان

بازو	بازوو	باسك
پا	پا	قاچ
سىنە	سىنى	سنگ
كمر	كەمەر	كەمەر
گردن	گەردەن	مەل
ران	رەزان	ران

تەسەسەن ئەرەبىي دىيارىدا ئىشلىتىلىدىغان ئىنگلىز تىلىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىشلىرىنى ئىشلىتىش ئۈچۈن

اجزائى بدن (بەھرائى بەدەن) بەدەن مەكالى كەلىن

گۆش	گووش	گۆي
شونە	شوونى	شان
كمر	كەمەر	كەمەر
ران	ران	ران
زانو	زانوو	نەژنۇ
قوزك	قوزەك	قاپوولە - گويزنگ
پنجە	پەنجى	پەنجە
دست	دەست	دەست
كف دست	كەفئ دەست	ئەپى دەست
پشت دست	پۇشتى دەست	پۇشتى دەست
مو	موو	موو
موى سر	موويىن سەر	قز
چشم	چىشم	چاو
مژه	مۆزئ	بىرژانگ
دماغ	دەماغ	ئووت
گلو	گەلوو	قورگ
حنجره	حەنجەرى	دەنگەزئ
عصب	عەسەب	دەمار
رگ	رەگ	رەگ
شارگ	شارەگ	شادەمار
مري	مرى	سورنچك
شش	شۇش	سى

.....

رنگه کار

طوسی	تووسی	بیچی - ره ساسی
سیاه	سیا	رهش
آبی	ئابی	شین
سبز	سهبز	سهوز
بنفش	به نه فش	مۆر - وه نه وش
بنفش کم رنگ	به نه فشی که مرنگ	مۆری کان
نارنجی	نارینجی	پرتنه قالی
قرمز	قیرمیز	سوور
رنگ تیره	رهنگی تیری	رهنگی توخ
سفید	سفیید	سپی
زرد	زهرد	زهرد
صورتی	سوورتهی	په مه یی

زاره های پستان و از جمله - استخوانی

ژاکت کلامدار	ژاکه تی کۆلاه دار	چاکه تی کلۆدار
کلاه شنا و گرمابه	کۆلاه شینا وه گرمایی	کلۆی مه نه و گه رماو
فوتنه حموم	فووتینی جه مووم	رۆیی گه رماو
عرق گیر	عهره ق گیر	به رنگینی ته تکه یاریزانی تینس له بهری دهکات
پلیور	پۆلیشیر	بلوز
کرست	کۆرسیت	ستیان
شرت	شۆرت	ده ریپی کورتی ژیرموه

ئاساسی ئەرەبى ۋە ئىنگلىز تىللىرىدىكى ئۆزئارا تەرجىمە

كلاھ	كۆلاھ	كلآو
ژاكت تريكو	ژاكتى تريكو	چاكة تى تريكو، چاكة تى خورى كورت
پالتو	پالتو	پالتو
لباسى راحتى	لباسى راحتى	جلى خهو
ماكسى زنونه	ماكسى يى زنونى	عهزى ژنانه
كمر بند زنانه	كه مەر به ندى زنانى	پشتىنى ژنانه
دهسكش	دهسكش	دهسكش
كفش ورزشى	كه فشى قهرزىشى	پىلاوى ومرزش
دستمال كاغزى	ده سماال كاغزى	دهسه سېر
كلاه پهلوى	كۆلاھى په هله قى	شه پتھه
ژاكت	ژاكت	چاكت
شلوار لى	شه لشارى لى	پانتولى كاويوى
سىنه بند تريكو	سىنى په ندى تريكو	سه دريه تى تريكو
لباس راحت زنانه	لباسى راحتى زنونى	عهزى ژنانه لى ناومان
لباس خواب زنانه	لباس خابى زنونى	جلى خهوى ژنانه
جوراب بلند زنانه، مینوژو	میتوژو، جورابى بۆله ندى زنانى	گۆرموى درىژى ژنان
پلیور پشمى	پولپىقىرى په شمى	بلوزى خورى، پلوقهر
بیژامه	بیژامى	بیجامه
بارانى	بارانى	پالتوى بارانى
كفش تابستونى	كه فشى تابىستونى	پىلاوى هاوينه لى سوکه له
شال گردن	شال گهردن	مېلىنچ
پیرهن	پیرهه ن	كراس

ئۆزبېك تىلىدىكى ئۇيغۇر تىلىدىكى سۆزلەرنىڭ ئىنگلىز تىلىدىكى تەرجىمىسى

كەفش	كەفش	پىئالو
شۇرت	شۇرت	شۇرت
دامن	دامەن	تەنورە
زىر پىرەن	زىر پىرەن	ژىركىراس
دەمپايى	دەمپايى	نەعل
كت شلوار	كۆتۈ شەنقار	قات
مايو، لباس شىنا	مايو، لىباسى شىنا	مايو، جلى مەلە
تى شىرت	تىشىرت	تىشىرت، كىراسى بى قۇن
واكس	فاكس	بۇياخى پىئالو
شلوار تىنگ	شەنقار تىنگ	پانتۇلى تەسك
شلوار	شەنقار	پانتۇن
مەردونە و زوننە	مەردوونى و زەنوونى	زۇنانە و پىاوانە
زىر پىرەن	زىر پىرەن	ژىركىراس، فانىلەى غەلاگە
جىلقە	جىلقى	هېلەك
پالتو	پالتۇ	پالتۇ
كىمىرىند	كەمەرىند	قايش
دكە	دۇكى	قۇپچە، دوگمە
كەفش شېرو	كەفشى شەبرۇ	قۇنەرە
بىند	بەند	قەيتان
بىند كەفش	بەندى كەفش	قەيتانى پىئالو
جىب	جىب	گىرفان
زنجىر شلوار	زەنجىرى شەنقار	زىنجىرى پانتۇن
لاستىك	لاستىك	لاستىك

ئەنگارە ئۆزگەرتىش ۋە ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش

كىشى تاپىستونى	كەشى تاپىستونى	پىلاوى ھاوينە
پىرەن	پىرەن	كراس
كەش	كەش	پىلاو
كتونى	كەتونى	كالە
شەرت	شەرت	شەرت
جوراب ساق كوتاه	جورابى ساق كوتاه	گۆرەيى كورت
كتا و شلوار	كۆتۈ شەنقار	قات
كراوات	كراوات	بۆينىباخ
شلوار	شەنقار	پانتۇن
زىب شلوار	زىب شەنقار	زىنجىرى پانتۇن
شكاف زىن شلوار	شكاف زەدەنى شەنقار	قارسى پانتۇن

ئۆزگەرتىش كەشى ئۆزگەرتىش

ئەنگارە ئۆزگەرتىش ئۆزگەرتىش

يە جەفت ... مى خوام	يە جەفت ... مىخام	جەووتىك ... دەوى
كەش پىيادە روى	كەشى پىيادى رەشى	پىلاوى پىياسە
كەش خىيابونى	كەشى خىيابونى	پىلاوى ئىواران
نەيم پوتىن	نەيم پوتىن	جەزمە ، پوتوت
دەمپايى	دەمپايى	نەئەل
كەش تاپىستونە	كەشى تاپىستونى	پىلاوى ھاوينە
شەمارە كەشم ...	شەمارى يە كەشم ...	پەنم ژمارە ... يە
خوشم مى ياد از ...	خوشم مىياد ئەز ...	جەزم لە ...
كەش نوك پەن	كەشى نوك پەن	پىلاوى نوك پەن
كەش نوك بارىك	كەشى نوك بارىك	پىلاوى نوك تىز

پاژنه بهرز	پاشنی بۆلەند، شاسی بۆلەند	پاشنه بلند، شاسی بلند
پاژنه نزم	پاشنی کوتا	پاشنه کوتاه
پاژنه تهخت	پاشنی تهخت	پاشنه تهخت
پیناوی بن چهرم	که فشی زیر چهرم	کفش زیر چرم
پیناوی بن لاستیک	که فشی زیر لاستیک	کفش زیر لاستیک
ئه مەیان تهنگه بۆم	ئین تهنگی هاسەم	این تنگه واسم
ئه توانم جووتیکی تر تاقی بکه مەوه؟	میتوانم یی جوفتی دیگی ئیمتیحان کۆنەم؟	می توانم یه جفت دیگه امتحان کنم؟
نایا پاژنه هه ئکیشتان لایه؟	پاشنی کیش دارید؟	پاشنه کش دارید؟
ئه وه جوړه پیناوه م هزل ئی نییه	ئه ز ئوون جوور که فشا خوشەم ئی نییە	از اون جور کفشها خوشم نمی یاد
چ رهنگیکی تر تان لایه؟	دیگی چی رهنگایی دارید؟	دیگه چه رنگایی دارید؟
ئه مانه به چەندن؟	ئینا قه یه مە تیشوون چەندی؟	اینها قیمتشون چنده؟
ئه وه له وه زۆر تره که من دە مەو ئیت بیدەم	خیلی ئه ز ئوون چیزی کی مەن می خام گێروونتەری	خیلی از اون چیزی که من می خواهم گرون تره
ئه پینان دەکەم	ئینارۆ پام می کۆنەم	اینهارو پام می کنم
به یار مە تی پیناوه کۆنە کانم بۆ دە پینچیتە وه؟	زه حەمت ئی مە ییشی که فش کۆنە نیامۆ بیزاری تو کارتۆن؟	زحمت نمیشه کفش کهنه هامو بزاری تو کارتن؟
نایا ... دە فروشن؟	نایا ... می فروشید؟	آیا ... می فروشید؟
بویاخی پیناوه؟	شاکسی که فش؟	واکس کفش؟
پیناوه س (لماع)؟	بهراقی که فش؟	براق کفش؟
فلچە ی بویاخ؟	فیرچی یی شاکس؟	فرچه واکس؟

ئەبەجى تەربىيە پوچتا بۆلۈمىمىز ئارقىلىق ئۆزىڭىزنىڭ ئىسمىڭىزنى ئۆزگەرتىشكە ھەق تۆلەش كېرەك

قلىون چەندە؟	قلىيون چەندى؟	نېرگە لە بە چەندە؟
توتن جفت سيب قلىون مى	توتوونى جۇفت سيبى قلىيون مىخام	توتنى نېرگەى جوت سىوم دەويت

واژه سازی (واژى سازى)

واژه کارى

فندك	فەندەك	چەرخ
سنگ فندك	سەنگى فەندەك	بەردى چەرخ
گاز	گاز	غاز
بنزین فندك	بىنزىنى فەندەك	بەنزىنى چەرخ
بيپ پاك كن	بيپ پاك كۇن	سەبىل سې (پاكە رەوۋە)
زغال جكسون	زۇغالى جەكسون	خە ئووزى تە ختە؟
يە سطل آهنى مى خوام واسه آب	يى سەتلى ناھەنى مىخام قاسى ناب	دۆلكە يەكى ئاسنىم ئەوى ناوى تىيىكەم
يە سطل مى خوام	يى سەتل مىخام	سەتلىكم ئەوى
لطفا يە قرقره نخ محكم مى خوام	ئۆتفەن يى قىرقىرى يى نەخى يى مۇحكەم مىخام	تكاىە بەكرەيەك دەزوى قايىم بەدرى
يە ريسمان و قلاب مى خوام	يى رىسمانۇ قۇلاب مىخام	گورىسىلك و قولا پىنكم دەوى

واژه سازی (واژى سازى)

واژه کارى

سبد	سەبەد	سەبەتە
بطری	بەترى	بەترى
فرچه	فېرچى	فېلچە
لامپ	لامپ	گلوب

رادىو اتومبىل	رادىو نۆتۆمبىل	رادىو ئۆتۆمبىل
آب مقطر	ناب مۆقه تهر	ئاوى مۆقه تهر
چنگال	چهنگال	چه تان
چكش	چهكۆش	چهكۆش
كابل نارسانا	كابل نارسانا	وايهرى نهگه يه نهر
چاقو	چاقوو	چه قو
چكش تخته	چهكۆشى ته ختى	چهكۆشى ته خته
مداد تراش	مىداد ته راش	قه له م بر
دستگاه قهوه دم كنى	دهستگاهى قهههێ ده مكنۆنى	ئامبىرى قهوه درست كردن
اره	له ررى	مشار
قىچى	قه چى	مقه ست
بىج كشتى	بىج كۆشتى	دهر نه فىز
ریش تراش برقى	ریش ته راشى به رقى	مه كینهى ریش تاشىنى كاره باىى
قاشق	قاشوق	كه وچك
انبر دست	نه نبور ده ست	پلاىس
موكش	مووكىش	مووكىش
آچار	ئاچار	سپانه
سىم	سىم	وايه ر

داروخانه (دارووخانی) له دهرمانخانه دا

نسخه پزشك را می خواهد؟	نۆسخی پیزیشكو میخاد؟	نایا پیویست به ره چه تهی دکتۆر دهکا؟
داروخانه شبانه روزی هست؟	دارووخانی یی شه بانێ رووزی ههستیش؟	نایا دهرمانخانهی شه وانه ههیه؟
می تونی این دارو را برام حاضر کنی؟	میتوونی این دارو رو به رام حازیر کۆنی؟	دهتوانی ئەم دهرمانه م بو ناماده بکهیت؟
کی حاضر میشی؟	کهی حازیر میشی؟	کهی ناماده دهبی؟
می شه تمریناتم رو با فارسی بنویسم؟	میشی ته مریناته مو فارسی بینقیسهم؟	نایا دهکرێ راهینانه کهم به زمانی فارسی بنووسم؟
این خوبه واسه بچه؟	ئین خوویی قاسی به چی؟	نایا نه مه باشه بو منان؟
این بد نیست واسه بچه؟	ئین بهد نیس قاسی به چی؟	نایا نه مه خراب نییه بو منان؟
داروی سرماخوردگی دارید؟	داروویی سه رماخوردگی دارید؟	نایا هیچ شتیکتان لایه بو سه رما؟
برای گلو درد؟	به رایی گه لوو دهرد؟	بو قورگ نیشه؟
دچار بد هضمی شدم	دوچارێ بهد هه زمی شودم	تووشی خراب هه رس کردن بووم
دچار ...	دوچارێ ...	تووشی ...
اسهالی شدم	ئینهالی شودم	سکچوون بووم
یویست	یوویسهت	قه بزیتی
سر درد دارم	سه ر دهرد دارم	سه ر نیشه مه
شکم درد دارم	شیکه م دهرد دارم	سک نیشه مه
آفتاب زدگی	ئاقتاب زه دیگی	خۆربردن

دارو داروو دەرمان

ئاسپىرېن	ئاسپىرېن	آسپرین
دژە مىكرۆب	زىددى مىكرۆب	ضد ميكروب
برىن پىنج	باندئ زەخم	باند زخم
ئەزگەى برىن	چەسى زەخم	چسب زخم
ئەزگەى پە نجهى پى	چەسى پە نجىنى پا	چسب پنجه پا
ئۆكەى نەشتەرگەرى	پەنبى يىن جەراحى	پنبه جراحی
ئۆكەى كۆكە	پەنبى يىن سۇرفى	پنبه سرفه
شروپى كۆكە	شەربەتى سۇرفى	شربت سرفه
جەبى مژىنى كۆكە	قۇرسى مەكىدەنى يىن سۇرفى	قرص مكيدنى سرفه
قىتامىن سى	قىتامىن سى	ويتامين سى
ماددەى پاكژكەر	ماددى يىن زىددى عوفوونى	ماده ضد عفونى
قەترەى گوى	قەترى يىن گوش	قطره گوش
غەرغەرە	غىرغىرى	غرغره
دژە مىش و موشوونە	زىددى پەشى وە مەگەس	ضد پشه و مگس
يۇد	يۇد	يد
جەبى ناسن	قۇرسى ناھەن	قرص آهن
دەرمانى سىكچوون	دارووينى ئىسھال	داروى اسهال
مەلجەمى لىو	پۇمادى لەب	پماد لب
سانتى ژن	نەوار بىنھداشتى	نوار بهداشتى
ھىوركەر	ئارام بەخش	آرام بخش
جەبى خەو	قۇرسى خاب	قرص خواب

ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە ئىشلىتىش ۋاقتى

دارووی ئارام بخش مخ	دارووی ئارامبه خشی مۇخ	دەرمانی هینورکه ری میشک
گرما سنج	گەرما سنج	گەر می پینو
ویتامینها	ویتامینها	فیتامینه کان
نشاسته	نیشاستی	نیشاسته

بىتاب از ايش لکه استانی ناز ایشی

سىستېمە كى جىكارى

ادکلن	ئۇدكۇنۇن	بۇن (كۇلۇنيا)
دارووی يوبست	دارووی يوبوست	دەرمانی قەبزی
نمک حمام	نەمەكى جەمام	خویى خۇشتن
روغن حمام	رۇغەنى جەمام	رۇنى خۇشتن
آپاندیس	ئاپاندیس	قۇنۇن
كرم	كریم	كریم
كرم پاك كئندە	كریمی پاك كۇنەندى	كریمی پاك كرنەوہ
كرم پوست	كریمی پوست	كریمی پىست
اساس	ئەساس	ئەساس
كرم مرطوب كئندە	كریمی مەرتوب كۇنەندى	كریمی تەركردن
برطرف كئندە بوى بد	بەرتەرف كۇنەندى بويى بەد	لابەرى بۇنى ناخوش
نوعى از آرایش	نەوعى ئەز نارايىش	جۇرىكە ئە نارايىش
مد مو	مۇدى موو	مۇدىلى قۇ
مداد خط چشم	مىدادى خەتى چىشم	قەئەمى چاۋ
رو چشم	روو چىشم	پشتى چاۋ
ماسك صورت	ماسكى سوورەت	ماسكى دەموچاۋ
ماتيك	ماتيك	سووراۋ

بۆرۈسى ناخوون
 مانيكۈر
 لاک ناخۇن
 عەتر
 گوونى
 سووزەن
 سەنجاق
 شامپۇ
 فیرچى یى ریش تەراشیدەن
 کریمی ریش تەراشیدەن
 سابون
 ئیسفەنج
 رۇغەنى بۇرۇنۇزى
 دەسمال کاغەزى
 دەسمالى دەششویى
 مینسکاک
 داروویى دەندوون
 گوش پاک کون
 خەمیر دەندوون

فلیجەى نینۆك	بۆرۈسى ناخوون	برس ناخن
بېرەنى نینۆك (نینۆك ریکخەر)	مانیکۈر	مانیکور
بۇيەى نینۆك	لاكى ناخۇن	لاك ناخن
بۇن	عەتر	عطر
سەركونم	گوونى	گونہ
دەرزى	سووزەن	سوزن
دەرزى سىنچاق	سەنجاق	سنچاق
شامپۇ	شامپۇ	شامپو
فلیجەى ریش تاشین	فیرچى یى ریش تەراشیدەن	فرچە ریش تراشیدن
کریمی ریش تاشین	کریمی ریش تەراشیدەن	کرم ریش تراشیدن
سابون	سابون	صابون
ئیسفەنج	ئیسفەنج	اسفنج
رۇنیگە ئەدرى ئەش ئەش کاتى خۇدانەبەر خۇر تا ئەشى پى ئەسەربى	رۇغەنى بۇرۇنۇزى	روغن برنزی
کلینیکیس	دەسمال کاغەزى	دستمال کاغذی
کلینیکیس ناودەست	دەسمالى دەششویى	دستمال دستشویی
فلیجەى ددان	مینسکاک	مسواک
دەرمانى ددان	داروویى دەندوون	داروی دندان
گۆى پاککەر موه	گوش پاک کون	گوش پاک کن
مەعجۈونى ددان	خەمیر دەندوون	خمیر دندان

کۆتێبەخانە و نۆزەمەکانی کوردستان

کۆتێبەخانە و نۆزەمەکانی کوردستان

کجا کتاب گۆرم می یاد مربوط به اون موضوع؟	کۆجا کیتاب گۆرم می یاد مربوط بن نوون مۆزووع؟	له کۆی کتیبم له سر نه وه دهست نه که وئ؟
هنر؟	هونهر؟	هونهر؟
تاریخ؟	تاریخ؟	مێژوو؟
سیاسی؟	سیاسی؟	رامیاری؟
ورزش؟	فهرزش؟	وهرزش؟
علمی؟	علمی؟	زانست؟
پزشکی؟	پزیشکی؟	پزیشکی؟
مهندسی؟	مۆهه ندیسی؟	ئه ندادزیاری؟
کشاورزی؟	کیشافهرزی؟	کشتوکان؟
راهنما کجا گۆرم می یاد؟	راهنما کۆجا گۆرم می یاد؟	ئه کۆی راهنما دهست نه که وئ؟
کتاب فارسی درباره .. چی دم دست دارید؟	کیتابی فارسی چی دهمن دهست دارید؟	نایا هیج کتیبکی ... فارسیتان لایه؟
کتاب ایتالیایی؟	کیتابی ئیتالیایی؟	کتیبی ئیتالی؟
کتاب اسپانیولی؟	کیتابی ئیسپانیولی؟	کتیبی ئیسپانی؟
کتاب روسی؟	کیتابی روسی؟	کتیبی روسی؟
کردی؟	کۆردی؟	کۆردی؟
فارسی؟	فارسی؟	فارسی؟
سوئیدی؟	سوونیدی؟	سوئیدی؟
انگلیسی؟	ئینگلیسی؟	ئینگلیزی؟
کتاب قدیمی می فروشید؟	کیتابی فهدیمی میفروشید؟	نایا کتیبی کۆن ده فروشن؟

ئەنقەشە ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش

نەخشە منطقه رومی خوام	نەقشە یېن مەنتە قى رۇ میخام	نەخشە یەکی ناوچە کەم دەوی
مقیاس تصویری این نقشه رو کم دارم	مقیاسی تەسئیری یېن نین نەقشە رۇ کەم دارم	پیدوری وینەیی ئەم نەخشە یەم زۆر کەمە
نوك این خودنویسو دارید؟	نۆکی نین خودنقیسو دارید؟	نایا نوکی ئەم پاندانە جافەتان هە یە؟
می تونید هر روز روزنامه فارسی/ کردی برام بفرستید؟	میتووئید هەر روز روزنامە یېن فارسی/ کۆردی بەرام بېفریستید؟	نەتوانن هەموو بەیانئییەك روزنامە ی فارسی/ کۆردیم بۇ بئیرن؟
مرسی از زحماتتون	مرسی ئەز زەحیماتیتوون	سو پئاس بۇ هاوکارت

واژه سازی (وازی سازی)
واژه کاری

آدرس کتابها	ئادرئسی کیتابها	ناوئیشانی کتئبەکان
یه قوطی مازیك رنگارنگ	یې قووتی مازیکی رەنگارەنگ	قوتویەك ماجیکی رەنگاپرەنگ
کاغذ کارین	کاغەزی کاربۇن	کاغەزی کاربۇن
چسب پول	چەسبى پوول	نەزگە ی ناوی
کاغذ عکس	کاغەزی عەكس	کاغەزی وینە
گیره آویزون کردن عکس	گیرئ یې ئاقیزوون کەردەنئ عەكس	دەرزیی وینە هە ئواسین
پاکت نامه نویسی	پاکەتئ نامئ نقیسی	زەرئی نامە نووسین
دفتر تمرین	دەفتەری تەمرین	دەفتەری رەھینان
خودنویس جوهر خور	خودنقیسی جۇوھەر خۆر	پاندانئ مەرەکەب
لیقه	لیقی	زەمق، کەتیرە
جوهر	جەوھەر	مەرەکەب
برچسب	بەر چەسب	نەزگە ی ناو لئینووسین

کۆتایێ ئهوهی ئێمه ئهوهێتیتهوه، ئهوهی ئێمه ئهوهێتیتهوه، ئهوهی ئێمه ئهوهێتیتهوه

دهفتهری یادداشت	دهفتهری یادداشت	دهفتهری تیبینی
کاغذی یادداشت	کاغذی یادداشت	کاغذی تیبینی
خیمه مصنوعی	خهبری مهسعو	قوچی دهسکرد
خود نویس	خۆنقیس	پاندان
مداد	میداد	قه لهم
مداد تراش	میداد تهراش	قه لهم دایه ن
قمار (ورق بازی)	قومار (قه رهق بازی)	قومار (دهسته ی پوکهر)
لاستیک	لاستیک	لاستیک
جلد دفتر	جیلدی دهفتهر	به رنگی دهفتهر
نوار دستگاه چاپ	نه قاری دهسگاه چاپ	شریتی نامیری چاپ
کاغذ چاپ	کاغذی چاپ	کاغذی چاپ

هدیه خریدن (هدایی خهردانه)

دیارێ کرێ

ئایا نه مانه هه مووی به ریتانییه؟	ئینا هه مهش ساختن ئینگینستان؟	اینها همش ساخت انگلستانه؟
حهزم لهم جانتاییه	ئوون کیفو په سه ند که رده م	اون کیف و پسند کردم
دهمهوی لهم نه لقه یه تازه بکه مه وه	میخام ئین نه لقی رو عه وه ز کونه م تازینته ر بیگیره م	می خوام این القه رو عوض کنم تازه تر بگیرم
لهم بازمانه له چی درست کراون؟	ئین نه له نگوها نه ز چی دۆرۆست شویدی؟	این النگوها از چی درست شده؟
بو بازنای به خت که ره وه ده گه ریم	دۆنبالی نه له نگووی به خت بازکونی میگه رده م	دنبال النگو بخت بازکنی می کردم
من زیرو زیو کو ده که مه وه	مه ن ته لاجه قاهیرات جمع میکوئهم	من طلا جواهرات جمع می کنم

.....

نایا هیج قاپوقاچای زیوتان لایه؟	زهرقی ناشیہ زخوونی یی نۆقری دارید؟	ملرف اشپز خوئه نقره دارید؟
حەزم لە کاشیی خۆمائییە	زهرقی مەحەلی رۆ دووست دارەم	ملرف محلی رو دوست دارم
دەتوانی ئەمەم ئەسەر خۆبۆ بپنچیتەو؟	میتوونی ئینۆبا هۆوسیلن بەرام کادۆ کۆنی؟	می تونی این رو با حوصله برام کادو کنی؟
نایا شت دەنیرنە دەرەو؟	سادیراتەم دارید؟	صادراتەم دارید؟
هەر چاویک دەگێرم	فەقەت یی نیگایی میندازەم	فقط یه نیگایی می نذارم
دوایی دەگەریمەو بەرێک پارە دادەنیم و سەبی بیئەو باقیەکە ی دەدەم	بەعدەن بەرمیگەر دەم یی مقدار بییعانی میزارەم و فەردا بەرمیگەر دەم بەقیینشەم میدەم	بعداً برمی گردم یه مقدار بیعانه میذارم و فردا برمی گردم بقیه شم می دم
نایا چەکی بیانی بە کارتیی باوەر پینکراو وەردەگرن؟	چیکۆ خاریجی با کارتیی ئیتەمینان دار تەهقیل میگیرید؟	چک خارجی با کارت امنیتان دار تحویل می گیرید؟
کە ی بیئەو؟	کە ی بییام؟	کی بییام؟

واژه سازی (واژه سازی)

وێنە کاری

بروش، گۆنی یە خە ی جوانی	گۆنی سینۆ	گل سینه
زنجیر	زەنجیر	زنجیر
ماوس	مەوس	موس
سەعاتی دیواری	ساعاتی دیشاری	ساعت دیواری
قۆپچە ی سەر دەستی کراس	دۆکمۆ یی سەر ناستینی پیرهن	دکمه سر آستین پیرهن
گوارە	گوشقاری	گوشواره
سندوقی موسیقی	جەعبی یی موسیقی	جعبه موسیقی
ملوانکە	گەردەن بەند	گردن بند

تەسبىح	تەسبىح	تەسبىح
شۈمەكى نەنتىكە	عەتىقى جات	عتىقە جات
قايشى سەعات	دەست بەندى سەعات	دست بند ساعت
سەعاتى دەست	سەعاتى مۇچى	ساعت مچى
سەعاتى گىرفانى	سەعاتى جىبى	ساعت جيبى

زىچان قىزىق (ئەنئەنىۋىي ھەسرەت)

كات بە ھەر بىر تىل

ئەتۋانى نادىھكى شەوانەم پى بىلىيى نمايشى باش پيشكەش يكات؟	مىتونى پى كافي پى شەبوونى نیشوونەم بىدى كى نىمايشى خووبى نیشوون بىدى؟	مى تونى يە كافە شېونە بەم مەرفى كنى كە نمايش خوبى نشون بدە؟
شۈينىك سەماو رابواردنى تىندا بىت؟	جايى كى رەقس و كىيفۇ حال باشى؟	جايى كە رقص و كيف و حال باشە؟
شۈينىكى بەر بلاو سەماي ئىبكرىت؟	پى جايى بۇزۇرگ كى بىشى رەقس كۇنى؟	يە جاي بزرگ بشە رقص كنى؟
ئايا پارەي چۈونە ژۈورە ھەيە؟	قەقتى بىرى توو، شرودى مىگىرەن؟	وقتى برى توو، ورودى مى گىرن؟
ئايا ھەقى خواردنەوشى لەگە ئدايە؟	پوولى مەشرووبەم رووشى؟	پول مشرووبم روشە؟
خواردنەو بە چەندە؟	پوولى مەشرووب چەند مىگىرەن؟	پول مشرووب چەند مى گىرنەند؟
نمايشەكە كەي دەست پىدەكات؟	نمايش كەي شروع مىشى؟	نمايش كى شروع مىشە؟
ئايا خواردنەو بە نرختىكى ترە لە بار؟	توو مە يخوونى قىيمەتتى مەشرووب فەرق مىكۇنى؟	تو مى خونە قىيمت مشرووب فرق مى كنە؟
وئىنە ناگرم	عەكس نىمىگىرەم	عكس نىمى گىرم

ئەنئەنىۋىي تىل ۋە يېزىق ئىلمىنىڭ بۆلۈشمە يۈزلىرى ۋە ئىلمى قاتارلىق مەسىلىلەر ھەققىدە تەتقىقاتچىلارنىڭ قىلغۇنلىرى

ئاستەم	سۇندايى بەم	صدای بەم
باریتو، دەنگى ئىرىنە لە ئىوان بەرزو نزمدا		
سەرۈك تىپى مۇسقا	رەھبەرى ئۆركىسترا	رەبەر ارکسترا
نزمترین دەنگى ژن لە گۇرانى وتندا	ئاروومتەرىن سۇندايى ژەن ھىنگامى ئاوازخووندەن	آرومترین صدای ژن ھىنگام آوازخووندن
دووبارە	دۇبارى	دوباره
ئۆركىسترا	ئۆركىسترا	ارکسترا
شانۇنوس، نووسەرى شانۇيى	ئىنمايش نامى نقيس	نمایش نامه نویس
دیمەنى شانۇيى	سەحنى يى تىناتر	صحنه تئاتر
شانۇ	تىناتر	تئاتر
دەرھىنەر	كارگەردان	کارگردان

سۆزبەن

ئە سىنەما چى ئىش دەكا؟	تو سىنەما چىكار مىكۇنى؟	تو سىنەما چىكار مى كنه؟
ئايا رابەرى ئەو فىلمانەتان لايه كە نمايش دەكرىن؟	راهنمایى ئوون فىلمارۇ دارىد كى دەمى دەستەن؟	راهنمای اون فىلمهارو دارىد كە دم دستند؟
تكايه دوو كورسى لە ريزى پىشەوہ بۇمان دابنى	ئوتقەن دۇ سەندەلى يى رەدىقى جىلۇ بەراموون رىزىرە كۇنىد	لطفا دو صندلى رديف جلو برامون رزوو كنىد
ئايا دەبى زۇر لە سەرەدا بوەستىن؟	خىيلى بايەد توو سەف قاستىم؟	خىيلى بايد تو صف واىستىم؟
كورسىە كم دەوى ...	يى سەندەلى مىغام كى ...	يه صندلى مى خوام كە ...
لە پىشەوہ	رەدىقى جىلۇ باشى	رديف جلو باشه

عەقب باشه	عەقبه باشی	ئه دواوه
وسط باشه	وسهت باشی	ئه ناوهراستا
دوست دارم او نجا بشینم	دوس دارم ئو نجا بیشینم	حهز نهکهم لهویا دانیشم
لطفا می شه چراغ قوهت را روشن کنی؟	لوتفهن میشی چراغ قوئهتو روشن کونی؟	به یارمهتی دهکریت لایتهکهت داگیرسینی؟
یه چیزی ازم افتاده	یه چیزی نهزم لوتفادی	شتیکم لیکهوته خواری
بستنی فروشی اینجا هست؟	بهستنه فرووشی ئینجا ههستیش؟	ئایا دۆندرمه فرووشی ئییه؟
اون فیلم کی می ره رو پرده؟	ئوون فیلمی که می میری روو پردهی؟	کهی فیلمهکه نمایش دهکات؟
لطفا کمی برو کنار	لوتفهن کهمی بۆرۆ کینار	به یارمهتی تۆزی ناچی بهو لاه ...
به سمت راست؟	به سمتی راست؟	به لای راستهوه؟
به سمت چپ؟	به سمتی چپ؟	به لای چه پهوه؟
لطفا اون کلاه و دربیار	لوتفهن ئوون کولاهو دربیار	به یارمهتی نهو شهبقهیه داناکهنی؟

واژه ساری (وازی ساری)
واژه ساری

پسر بازیگر	پنسهری بازیگر	کۆره نهکتهر
دختر بازیگر	دۆختهری بازیگر	کچه نهکتهر
کارگردان	کارگهردان	دهرهینهر
دوبلاژ	دووبلاژ	دۆبلاج
وقت استراحت	قهفتی نیستیراحهت	ماوهی پشودان
مبتکر	مۆبتهکیر	بهرههههینهر
پرورکتور	پروۆکتور	بلاجیکتور

تۆمۈن تىزىمىدە بېرىلگەن ئۇرۇنلارنى قۇرۇق ۋە تۇزۇق ھالەتتە ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇستەھكەم ھالەتتە تۇرۇش كېرەك.

پەردە سىنما	پەردەيى سىنما	شاشەي سىنما (سكرىن)
ستارە سىنما	سىتارەيى سىنما	ئەستىرەيى سىنما
بازىگەر	بازىگەر	ئەكتەر
سائىن سىنما	سائۇنى سىنما	ھۈلى سىنما
سائىن تىناتر	سائۇنى تىناتر	ھۈلى شائۇ

تۆمۈن تىزىمىدە بېرىلگەن ئۇرۇنلارنى قۇرۇق ۋە تۇزۇق ھالەتتە ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇستەھكەم ھالەتتە تۇرۇش كېرەك.

تۆمۈن تىزىمىدە بېرىلگەن ئۇرۇنلارنى قۇرۇق ۋە تۇزۇق ھالەتتە ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇستەھكەم ھالەتتە تۇرۇش كېرەك.

مى خوام يە جايى بشينم كه	مىخام يى جايى بشينم كى	شوينىكم دەوى كه لەوى چاوم
دست پيانوئىستو بىينم	دەستى پيانوئىستو بىينم	لە دەستى پيانوئىستو بى
مى تونم نئاها رۇ بىينم؟	مىتونم نئاها رۇ بىينم؟	دەتوانم دەقى مۇسقاكه
امشب كى رهبر ارگسته؟	ئىمشەب كى رهبرى ئورگىستى؟	ئەمشە كى سەرك تىپ دەبى؟
كى كمانچە مى زنە؟	كى كمانچى مىزنە؟	كەمانچەژەنەكە كىيە؟
كى نى مى زنە؟	كى نىيى مىزنە؟	ئەيژەنەكە كىيە؟
كى ارگ مى زنە؟	كى ئورگ مىزنە؟	ئورگ ژەنەكە كىيە؟

تۆمۈن تىزىمىدە بېرىلگەن ئۇرۇنلارنى قۇرۇق ۋە تۇزۇق ھالەتتە ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇستەھكەم ھالەتتە تۇرۇش كېرەك.

تۆمۈن تىزىمىدە بېرىلگەن ئۇرۇنلارنى قۇرۇق ۋە تۇزۇق ھالەتتە ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇستەھكەم ھالەتتە تۇرۇش كېرەك.

مجموعه وسيله ساز موسيقى	مەجموعە قەسىلى يى سازى	كۆمەلى ئامىرى ژەنىنى
ويلىن سل	قىيالىون سىل	مۇسقا
كمانچە بزرگ	كەمانچى يى بۇزۇرگ	چە ئۇ
كلارنت	كلارنىت	كەمانچەي گەورە
دھل	دۇھۇل	كلارنىت
		تە پىل

.....

.....

ئەبەدىي تەبىئەت ۋە ئىنسانىيەت ئىلمى

فلوت (نى فرانسەى)	فلوت (ئىيىن فەرەنسى)	فلوت (نى فرانسەى)
بوقى (زورناى) فەرەنسى دەف	زورنا (ئىيىن فەرانسىى)	زورنا (نى فرانسەى)
ئامىرى پىاكىشان (وك تە پىل)	درامبىس	درامبس
سەكسىفون	ساكسىفون	ساكسوفون
ژۇئدارەكان	سازھايى سىمى	سازھاي سىمى
كۆمەئەى رەتمدارى (ئوركىستراى)	مەجموعەى يى رەتمدارى ئوركىسترا	مجموعه ریتمدار ارکسترا
ترۇمبون	ترومبون	ترومپن
زىرپ	تۇمبەك (زىرپ)	تەمبەك (چىرپ)

پاڭەوانبازى	پەھلىفون بازى	پەلون بازى
جىمناستىك	ژىمناستىك	ژىمناستىك
يارى رىشە	بەدىمىتۇن	بەدىمىتۇن
باسكە	بەسكېتبال	بەسكېتبال
راكردن	دۇو	دو
بۇكسىن	بۇكس	بوكس
زۇرانبازى	كۇشتى	كشتى
زۇرانبازى سەربەست	كۇشتى كەج	كشتى كەج
زۇرانبازى رۇمانى	كۇشتى رۇمانى	كشتى رومانى
پىشېركىلى باسكىل	موسابىقى يى دۇچەرخى سەقارى	مسابقه دوچرخه سوارى

ئەنگلیز تەرجىمە ئىلمى، ئىنگلىز تىلى ئىلمى، ئىنگلىز تىلى ئىلمى، ئىنگلىز تىلى ئىلمى

ورزش دو چرخه سواری	قەرزىشى دۇچەرخى سەقارى	وهرزشى باسكىل سواری
واليبال	فالىبال	باله
اسكى روى يخ	ئىسكى روىى يەخ	خلىسكانى سەرسەھۇن
اسكى روى آب	ئىسكى يى روىى ناب	خلىسكانى سەر ناو
قايق رانى	قايقرانى	بەنەم سواری
اكروبات	ناكروبات	جمناستىكى ھونەرى
پاروزن	پاروزەدەن	سەون ئىدان
مسابقە دريایی	مۇسابىقى يى دەريایی	پىشپىكىنى دەريایی
جودو	جۇدۇ	جۇدۇ
بازىھای میدانی	بازىھایى مېيدانى	يارىھەكانى گۆرەپان و مەيدان
اسكى روى برف	ئىسكى روىى بەرف	خلىسكان ئە سەر بەفر
پرتاب نیزه	پەرتابى نەيزى	رم ھە ئدان
پرتاب ديسك	پەرتابى ديسك	چەكوش ھە ئدان
موتور سواری	مۇتۇر سەقارى	يارى ماتۇر سايكل
ماهی گیری	ماھىگىرى	راوہ ماسى
شنا	شىنا	مەنەوانى
پرش	پەرىش	بازدان
پرش تو اب	پەرىشى توو ناب	بازدان بۇ ناو ناو
پرش ارتفاع	پەرىشى ئىرتىقاع	بازى بەرز
پرش ارتفاع	پەرىشى ئىرتىقاع	بازى درىژ
هندبال	ھەندبال	يارى تۇپى دەست
کشتی سامبو	كۇشتى يى سامبو	زۇرانبازى سامبۇ
اسكى سریع	ئىسكى يى سەرىع	ھە ئخلىسكانى خىرا

کۆماری ئێـران ئۆلیمپیک کۆمیتە ئێـرانێـ ئۆلیمپیک

پنج بازی تازه اتومبیل	په‌نج بازی یی تازیی نۆتۆمبیل	پینج یاریی ئۆتومبیلی نۆی
نشانه روی	نیشانی ره‌قی	نیشانه گرتنه‌وه
تنیس	تینیس	تینس
وزنه‌برداری	شه‌زنی به‌رداری	قۆرسیی به‌رزکردنه‌وه
شمشیربازی	شه‌مشیربازی	شمشیربازی
تپانچه	ته‌پانچی	ده‌مانچه
فوتبال	فوتبال	یاریی تۆپی پی
شطرنج	شه‌ترنج	شه‌ترنج
چوزان	چووزان	دامه
پرش با چوب	په‌ریشی با چوب	بازدان به‌ دار
مسابقه با مانع	مۆسابیقی با مانع	پیشپه‌کیی به‌ربه‌ست
بازی کریکت	بازیی کریکت	یاریی کریکت (یاریی تۆپ و ره‌کته)
تنیس رۆ میز	تینیس رۆ میز	تینسی سه‌ر میز
گلف	گۆلف	یاریی گۆلف
دو سرعت	دۆوی سۆرعه‌ت	راکردنی خیرا بۆ ماوه‌یه‌کی کورت
صخره‌نوردی	سه‌خری نه‌قه‌ردی	یاریی سه‌رکه‌وتن به‌ سه‌ر شاخا
شمشیربازی	شه‌مشیربازی	شمشیربازی

يازى قىسقال يازى قىسقال

يازى قىسقال

يازىغا نە كۆيىدە؟	ئىستادىيۇم كۇچاست؟	استادىيۇم كۇچاست؟
چۈن كەسى دەگاتە نەوى؟	چى جوورى ئادەم مى رىسى ئوونجا؟	چە جوورى آدم مى رسە او نچا؟
نەبى بىلىتى بۇ بىكرى؟	بايەد بىلىت قاسەش بىخەرى؟	بايەد بىلىت واسەش بىخەرى؟
بىلىتى قەرەبائىغ بى؟	بى نەزەرىت شولووغى؟	بە نظرت شلوغە؟
كى يارى دەكا؟	كى بازى مىكۇنى؟	كى بازى مى كنه؟
ئايا تىپى خۇمانەى لىيە؟	تىمى خۇدموونى تووش ھەست؟	تىم خۇدموونى توش ھەست؟
بىلىتىكم دەوى	بىلىت مىخام	بىلىت مى خواهم
نە رىزى پىشەوہ	رەدىقى جىلۇ	رەدىق جلو
شونىنك نە ژىر سەققا بى	بى جايى زىرى سەققا باشى	بە جايى زىر سەققا باشە
نە شونىنكى بە رىلاودا بى	بى جايى گۇستەردى باشى	بە جاي گۇستەردە باشە
دەتوانم پىرۇگرامە كەم دەست بىكەوى	مىتونەم بەرنامى گىر بىيارەم	مى تونم برنامە گىر بىيارم
نەو قەيسەرىيە نە كۆيىدە؟	ئوون پاساژ كۇچاست؟	اون پاساژ كۇچاست؟

يازى قىسقال (يازى قىسقال)

يازى قىسقال

ھىرش	ھەملى	ھەملە
يازىغا	قەرزىشقا	ورزشگاھ
گۆرە پان	مەيدان	ميدان
بەرگىرى	دنىفاع	دفاع
گۆنچى	دەروازى بان	دروازه بان
گۆن	گۆل	گل

کۆماری ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق

نوار کاست	نەقار کاسیـت	کاسیـتی شریـت
اسلحه	نەسلهـجی	چهـك
پاكت نامه	پاكت نامهـی	زهرفی نامهـ نووسین
جوهر	جوهـهـر	مهـرهـكهـب
نامه	نامهـی	نامه
مجله	مهـجهـلی	گۆنارهـ
دفتر ملاحظات	دهـفتهـری مۆلاـحیـزات	دهـفتهـری تیـبـیـهـكان
هشدار	هۆشدار	ناگاداری
تابلو اعلانات	تابلوینی ئیـهـلانـات	تابلوینی ناگادارییهـكان
صفحه	سهـفـهـی	لاپهـرهـ
سفته	سینـفـتی	سهـفـتهـ، دهـستهـواره
روان نویس	رەمان نەیس	پانـدان
مداد	میداد	قهـهـم
خط کش	خهـتـكـیش	راسته
گاو صندوق	گافـسهـندووق	قاسه
تلفن	تیلیفون	تهـلهـفون
راهنمای تلفن	راهنمایینی تیلیفون	رابهـری تهـلهـفون
دستگاه چاپ	دهـستگهـی چاپ	نایمیری چاپ

کۆماری ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق، ئۆـپـهـرێـی ئێـڕاـق

نزدیک ترین اداره پست	نەزەیکتەرین ئیـدارـیـی پۆـست	نزیـکـترین فهـرمانگهـی پۆـسته له کۆیـهـ؟
تا ساعت چند کار می کنند؟	تا ساعهـت چهـند کار میـکـونهـند؟	ههـتا ساعهـت چهـند کار دهـکهـن؟

لێزانێک ئێرانی و ئێرانی پێشتر پێشتر ئێرانی

چند تا تمبر می خوام بزنم	چەند تا تەمبەر میخام بیژەنەم	هەندای پۆلم دەوی بیژیم بە
پشت نامه میفرستم عراق	پۆشتی نامی بەراینی عێراق بفریستەمیش	نامە یە کە وە بۆ عێراق
چقد باید پول بلی واسه	چیتەد باید پول بیدی واسی	کرئی ناردنی پۆستکارتی
فرستادن یه کارت پوستان تا ...	فریستادنئی یی کارت پۆستان تا	چەندە بۆ ...
مصر؟	میسر؟	میسر؟
الجزایر؟	ئەلجەزاییر؟	جەزاییر؟
تونس؟	تونیس؟	تونس؟
کویت؟	کۆفەیت؟	کوئیت؟
عربستان سعودی؟	عەرەبێستانی سعوودی؟	سعودیا؟
یمن؟	یەمەن؟	یەمەن؟
ایالات متحده آمریکا؟	ئەیلالاتی مۆتەحیدئی یی ئامریکا؟	ویلايەتە یەگرتووەکانی ئەمریکا؟
کانادا؟	کانادا؟	کەنەدا؟
فنلاند؟	فەنلاندا؟	فەنلەندا؟
فرانسه؟	فەرانسێ؟	فەرەنسای؟
آلمان؟	ئالمان؟	ئەلمانیا؟
هندوستان؟	هەندووستان؟	هیندستان؟
چین؟	چین؟	چین؟
می خوام این نامه رو ثبت کنم	میخام ئین نامی رو سەبت کۆنەم	ئەمەوی ئەم نامە یە تۆمار بکەم
می خوام این نامه رو بفرستم	میخام ئین نامی رو بفریستم	ئەمەوی نامە یە ک روانە بکەم
با پست هوايي	با پۆستی هەشایی	بە پۆستی ئاسمانی

کارەکانی ئێزیدی

با پۆستی پێشتاز	با پۆستی پێشتاز	به پۆستی خێرا
مێش یه متن چاپ شده	مێسی یی مه تنی چاپ شۆدی	وهك بابه تێکی چاپ کراو
نامه‌ها رو بفرستم؟	نامه‌ها رو بیفریستم؟	نامه‌کان بنیرم؟
آیا می‌خواه فرما رو پر کنیم؟	نایا میخاد فرمارو پور کونیم؟	نایا پیویست به فورم پرکردنهوه دهکات؟
با ... می‌فرستمش	با میفریستمیش	رموانه‌ی دهکهم به ...
قیمت اول	قیمیته‌ی نه‌وه‌ل	نرخ‌ی یه‌که‌م
قیمت معمولی	قیمیته‌ی مه‌عمولی	نرخ‌ی ناسایی
کی می‌رسه؟	که‌ی میریسی؟	که‌ی ده‌گات؟
می‌خوام بکنم	میخام بۆکونه‌م	ده‌مه‌وی .. بکه‌م
تلفن داخلی	تێلێفۆن داخێنی	ته‌له‌فۆنێکی ناوخویی
تلفن خارج کشور	تێلێفۆنی خارێجی کێشفر	ته‌له‌فۆنێکی نیوده‌وله‌تی
تلفن از کسی به کسی	تێلێفۆن نه‌ز که‌سی بی‌که‌سی	ته‌له‌فۆنی که‌سی بۆ که‌سیکی تر
میتونم تلفن بزنم پولش بیفته پای کسی که باهاش حرف می‌زنم؟	میتوونه‌م تێلێفۆن بیزنه‌م پوولیش بییۆفتی پای کسی کی باه‌اش هه‌رفا میزنه‌م؟	نه‌توانم ته‌له‌فۆنی بکه‌م هه‌قه‌که‌ی نه‌ سه‌ر نه‌و که‌سه‌ بی‌ که‌ سه‌ه‌ی نه‌گه‌ن ده‌که‌م؟
خانم خط مشغوله	خانوم خه‌ت مه‌شغولی	خانم خه‌ته‌که‌ مه‌شغوله
لطفاً یه بار دیگه واسم بگیریش	لۆتفه‌ن یی بار دیگی فاسم بیگیریش	تکایه‌ جارێکی دیکه‌ بیکه‌ره‌وه

کارەکانی ئێزیدی

من می‌خواهم ...	مێخام خه‌به‌ری ... بده‌م	من می‌خواهم ...
من تو کشورتون مهمونم	مه‌ن توو کێشفریتوون مێمه‌ونه‌م	من می‌وانی ولاته‌که‌ی ئێیوم
من تو کشورتون مهمونم	مێخام خه‌به‌ری ... بده‌م	ده‌مه‌وی خه‌به‌ر بده‌م نه‌ ...

کۆتایی ئەرێژێک بۆ ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی ئێکۆلۆژی

یه دزد	یێ دۆزد	دزیك
چیزی گم شدنی	چیزی گۆم شۆدهنی	شت ونبوونیک
حادثه اتومبیل	حادیسی یێ ئۆتۆموبیل	کاره ساتی ئۆتومبیل
یه نفر کیف جیبیمو دزدیده	یێ نه فهر کیفی جیبیمو دۆزدیدی	که سیک جزدانی پاره که می دزیوه
چیزی دزدیدن ...	چیزی دۆزدیدن	شتیک دزراوه ...
تو اتومبیل	توو ئۆتۆموبیل	له ئۆتومبیله که مدا
تو اتاق هتل	توو ئۆتاقی هۆتیل	له ژووری ئۆتیله که
دزدی ساعت چهار توو بیج	دۆزدی ساعت چاهار توو بیچی	دزیه که له شه قامی شمیران له کاتژمیر چواردا رووی داوه
ساعتم و تو ساحل گم کردم	ساعته مۆ تو ساحیل گۆم کهردهم	کاتژمیر که کم له سه ر که نار ده ریا و نکر دووه
خیلی گرون قیمته	خیلی گرون قیمه تی	زور گرانبه هایه
خیلی عزیز بود	خیلی عزیز بود	به لای زور نازیز بوو
جایزه تقدیم می کنم	جایزی ته قدیم می کونه م	خه لاتیك پشکه ش ده کم
یه نفر افتاده تو آب ماشین	یێ نه فهر ئۆفتادی توو ناب ماشین	زه لای له و ناوه که وتوووه ئۆتومبیل لینی داوه
یه زن پاش شکسته	یێ زه ن پاش شیکه ستی	ژنیک قاجی شکاوه
می شه یه افسر پلیس باهام بیاد؟	میشی یێ نه فسه ری پۆلیس باهام بییاد؟	ده کری نه فسه ریکی پۆلیس له گه ئم بییت؟
منم شاهد می شم	منه م شاهد میشه م	من نه بم به شایه ت
من نمی توئم شاهدی بدم	من نی میتوئم شاهدی بیدم	من ناتوانم بیمه شایه ت
با چشم خودم چیزی رو ندیدم	با چشی خودم چیزی رو نه دیدم	هیچم به چاوی خودم نه دیوه

ئەبەجی کوردی / ئۆگەتەری ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن / ئۆزگەرتن

کەسی هەستە فارسی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە فارسی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە فارسی بە لەد باشی؟
کەسی هەستە ئیسپانیایی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە ئیسپانیایی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە ئیسپانیایی بە لەد باشی؟
کەسی هەستە ئاتریشی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە ئاتریشی بە لەد باشی؟	کەسی هەستە ئاتریشی بە لەد باشی؟

برق (بەرق)
کارەبا

کارەبا بێرا	بەرق رەفت	برق رەفت
کارەبا زۆر بە دەگمەن دەکوژتەوه	بەرق خێڵی کەم خاموش میشی	برق خێڵی کەم خاموش می شه
پلاکی کارەباکە نیش ناکا	سوێچی بەرق کار نیمی کۆنێ	سوێج برق کار نمی کنه
فیوزەکە سووتاووه	فیوز سووختی	فیوز سوخته
وابزانم سوێچە کە یه	فیک کۆنەم خەتا از سوێچی	فکر کنم خطا از سوێچه
بۆنی سووتانی ئی دی	بوویی سووختگی نەزەش مییاد	بوی سوختگی ازش مییاد
گەر مەکە رەمو مەکە کار ناکات	گەر مەکۆن کار نیمی کۆنێ	گرم کن کار نمی کنه
نەتوانی هەر ئیستا کار بکە ی؟	میتوونی هەمەین هالا دەست بێ کار شی؟	می تونی هەمەین حالا دەست بە کار شی؟
نەتوانی هەر ئیستا چاکی بکە ی؟	میتوونی هەمەین هالا دۆرۆستیش کۆنی؟	می تونی هەمەین حالا درستش کنی؟
قوتوی جۆزە کە لە کۆنیه؟	جەعبی فیوز کۆجاست؟	جعبه فیوز کجاست؟
سوێچی سەرەکی کارەباکە لە کۆنیه؟	سوێچی نەسلی بێ بەرق کۆجاست؟	سوێج اصلی برق کجاست؟
وایدەرە کە چەند مەتره؟	کابلی چەند مەتره؟	کابله چند متره؟

گۆڤەری تەبەقە مەسکە پۆتۆتۆم بەم ئەرێ ژەفەتێ ئەرێ

واژه سازی (واژگی سازی) وتەکاری

ریکخەر	راه نه‌نداز	راه انداز
گۆپ	لاپ	لامپ
تەباخی کارەبا	نۆجاق بەرقی	اجاق برقی
شۆرتی کارەبایی	ئیتیسالی بەرق	اتصال برقی
واپەری راکیشانی کارەبا	سیم بەرق	سیم برقی
تەلی جۆزە	سیم فیووز	سیم فیوز
موچە فیفە	سینشار	سشوار
ئاوگەر مەکەری حەمام	ئابگەر م کۆنی حەمام	آبگرمکن حمام
شریتی کارەبا نەگە یەنەر	کابلی ئارسانایی بەرق	کابل ئارسانای برقی
نوتو	نوتوو	اتو
پلاک	پلاک	پلاک
گوێزان	تیغ	تیغ
سە لاجە	یەخچال	یخچال
مەکیڤە کارەبایی ریش تاشین	ماشینی ریش تەراش	ماشین ریش تراش
پروژیکتۆر، تیشکی بەهیزی ئاراستە کراو	پروژیکتۆر	پروژکتور
تە لە فزیۆن	تیلیفیزیۆن	تلویزیون
کۆنترۆلی تە لە فزیۆن	کۆنترۆلی تیلیفیزیۆن	کنترل تیلیفیزیون

گاز کار

بونی غاز دیت	بووی گاز مییاد	بوی گاز میاد
نهبی غازه که لیبی بچیت	نیهتیمالنه گاز نهشت میکونی	احتمالا گاز نشت می کنه
نهمه پیوهری غازه	نبن میقیاسی گازی	این مقیاس گازه
ناگره که ی نه کوژیته وه	ناتیشیش خاموش میشی	آتیشش خاموش می شه
ناگری غازه که دانناگریسی	شوعله یی گاز روشن نیمیشی	شعله گاز روشن نمی شه
مه ترسیی ته قینه وه ی غاز	خه تهری نینقیجاری گاز	خطر انفجار گاز
وابزانم ساحه که شکاوه	فیک کوندهم ههواکیش شیکه ستی	فکر کنم هواکش شکسته
ناوی گهرمان بو نایهت	نابی گهرم نه داریم	آب گرم نداریم
غاز به چند پر نه کنه؟	گازو چند پر میکونه؟	گازو چند پر می کنی؟

گاز کار

ناوگوپی ههوا	ههواکیش	هواکش
ناگری غاز	ناتیشی گاز	آتیش گاز
لاییتی غاز	لامپی گازی	لامپ گازی
بووریی غاز	لونییی گاز	لونه گاز
به لوعه ی غاز	شیری گاز	شیر گاز
گیزه ر	ههویج	هویج
چه کوش	چه کوش	چکش
کلیل	کینید	کلید
شتومه کی دا پووشین، نه گه یه نه ر	شه سیلی یی نارسا، کافیر	وسيله نارسا، کاور

ئاسان ئۇرۇچ ئىنگلىز تىزىمى ۋە ئاسان ئۇرۇچ ئىنگلىز تىزىمى

سپانە ئىنگلىزى	ئاجارى ئىنگلىسى	آچار انگلیسی
----------------	-----------------	--------------

ئولەكش (ئوولۇ كىشى) ئۇرۇچى

شما ئولە كىشىد؟	شۇما ئوولۇ كىشىد؟	جە ئابىت بۇرى چىتا؟
ئولە آبه گرفتە	ئوولۇ ئى ئابى كىرىفتى	بۇرىبەكە گىراوہ
ئولە آب چكە مى كنه	ئوولۇ ئى ئاب چىكى مىكۇنى	بە ئوعەكە تكەتك دەكات
ئولە يە واشر لاستىك مى خواهد	ئوولۇ ئى قاشەرى لاستىك مىخاد	بە ئوعەكە پىبوستى بە واشەرىكى لاستىك هەيە
از این ئولە آب مېچكە	ئەز این ئولى ئاب مېچىكى	ئەم بۇرى ئاوه ئىى دەچى
ئانكر دستشویی پر نمى شه	ئانكىرى دەششویی پۇر نىمىشى	ئانكىى ئاودەستەكە پىرئابى
ئانكر آب داره سر ریز مېشه	ئانكىرى ئاب دارى سەر رىز مېشى	ئانكى ئاوهكە ئەبەرى ئەروا
ئانكر آب خشك شه	ئانكىرى ئاب خوشك شۇدى	ئانكىى ئاوهكە وشك بووه

واژه سارى (واژى سازى) وشەكارى

استخر آب	ئىستەخرى ئاب	جەوزى ئاو (تەشت)
گىرمانبە	گەرمابى	گەرمائو
حمام	جەمام	جەمام
ئولە آب	ئوولۇ ئى ئاب	بۇرى ئاو
آبگىرمىكن	ئابگەرمىكون	ھىتەرى ئاو گەرمىكدن
منبع اصلى آب	مەنبەئە ئىسىلى ئى ئاب	ئۆرى سەرەكى ئاو
ئولە آب رسون	ئوولۇ ئى ئاب رىسون	بۇرى ئاوه ئدان
سەر پۇش	سەرپۇش	سەرپۇش
قىل ئولە آب	قىلنى ئوولۇ ئى ئاب	قىلنى بۇرى ئاو

ئەبۇ بەكرەم عەلى بن ئىبن سىنا (980-1037) ئەبۇ بەكرەم عەلى بن ئىبن سىنا

سۆندە	ئىشلەنگ	شەنگ
-------	---------	------

دەتتار ئىشلىرى ۋە ئىشلىرىنىڭ قىممىتى ۋە ئىشلىرىنىڭ قىممىتى
بۇ ئىشلىرىنىڭ قىممىتى ۋە ئىشلىرىنىڭ قىممىتى

زۆر بە پەلە پىئوستەم بە دەتتار	خېلى سەرىع نىيازى دۇكتۇر دارەم	خېلى سەرىع نىياز بە دىكتەر دارەم
دەتتارنى دۇكتۇر ئىكەن بۇ بانگ بەكەيتە؟	مىتوونى يىن دۇكتۇر بە رام سىدا كۇنى؟	مى تونى يە دىكتەر بە رام سىدا كەن؟
ئىرە دىكتۇرى ئىيە؟	ئىنجا دۇكتۇر دارى؟	ئىنجا دىكتەر دارە؟
بە يارمەتى ھەر ئىستا بە تەلە ھۇن دۇكتۇر بۇ بانگ بەكە	ئۆتفەن ھەمىن ھالا دۇكتۇر بە رام سىدا كۇن	لطفاً ھەمىن ھالا با تىلفن دىكتەر بە رام سىدا كەن
دىكتۇرىكى فارسى زان ئە كۇنيە؟	ئوون دۇكتۇر كى فارسى بە لەدى كۇجاست؟	اون دىكتەر كە فارسى بىلە كۇجاست؟
عىيادى دىكتەر ئە كۇنيە؟	مەتەبى دۇكتۇر كۇجاست؟	مطلب دىكتەر كۇجاست؟
كەى دەتتارنى بېچىن بۇ لاي دىكتۇرەكە؟	كەى مىتوونىم دۇكتۇرۇ بىيىنىم؟	كى مى تونىم دىكتەرۇ بىيىنىم؟
ئاي دىكتۇر دەتتارنى بىتە ئىرە چاوى يىم بەكەوى؟	دۇكتۇر مىتوونى بىياد ئىنجا مەنۇ بىيىنى؟	دىكتەر مى تونە بىياد ئىنجا مەنۇ بىيىنە؟
كەى دىكتۇر دەتتارنى بىتە؟	دۇكتۇر كەى مىتوونى بىياد؟	دىكتەر كى مى تونە بىياد؟
پىسولەى دىكتۇر بە چەندە؟	فىزىتى دۇكتۇر چەندى؟	ويزىت دىكتەر چەندە؟

ئىشلىرىنىڭ قىممىتى ۋە ئىشلىرىنىڭ قىممىتى
ئىشلىرىنىڭ قىممىتى ۋە ئىشلىرىنىڭ قىممىتى

چ (ئىشى، نازارى، روشاويكت ...) ھەيە؟	چى (دەردى، نازارى، خەراشى، ...) دارى؟	چە (دەردى، آزارى، خەراشى، ... الخ) دارى؟
كۇيتە (قۇن، گەدە، پى ...)	كۇجات دەرد مى كۇنى (بازووت،	كجات دەرد مى كەنە (بازووت،

گۆڤەن ئىنگىلىز تىلى بىلەن كۆرەش ۋە تەرجىمە قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىش كىتابى

مىقدەت، پات، ...)	مىقدەت، پات، ...)	مىقدەت، پات، ...)
ئەز كەي تا ھالا ئىنجوورى؟	ئەز كەي تا ھالا ئىنجوورى؟	ئەز كەي تا ھالا ئىنجوورى؟
ئىسكى پى	ئىسكى پى	ئىسكى پى
رىخۇنە كۆيرە	رىخۇنە كۆيرە	رىخۇنە كۆيرە
قۇل	قۇل	قۇل
شادەمار	شادەمار	شادەمار
پىشت	پىشت	پىشت
بىر پىرەي پىشت	بىر پىرەي پىشت	بىر پىرەي پىشت
مىزە ئدان	مىزە ئدان	مىزە ئدان
خوین	خوین	خوین
ئەش	ئەش	ئەش
ئىسك	ئىسك	ئىسك
رىخۇنە	رىخۇنە	رىخۇنە
ئىسك	ئىسك	ئىسك
رىخۇنەي بچوك	رىخۇنەي بچوك	رىخۇنەي بچوك
رىخۇنەي گەورە	رىخۇنەي گەورە	رىخۇنەي گەورە
سى	سى	سى
سنگ	سنگ	سنگ
مەمك	مەمك	مەمك
پەراسو	پەراسو	پەراسو
ماسولكە	ماسولكە	ماسولكە
ئەزۇ	ئەزۇ	ئەزۇ
ئانىشك - ھەنىشك	ئانىشك - ھەنىشك	ئانىشك - ھەنىشك

پهردی یی بیگارت

پهردی یی بیگارت	پهردی یی بیگارت	پهردی یی بیگارت
زید	زید	زید
دوست پسر	دوست پسر	دوست پسر
پرید	پیریذ	پرید
کلیتوریس	کلیتوریس	کلیتوریس
کس	کوس	کس
گیر	گیر	گیر
دول	دوول	دول

پهردی یی بیگارت

بازو	بازوو	بازو
پشت	پوشت	پشت
کون	کون	کون
چانه	چانی	چانه
گوش	گوش	گوش
آرنج	آرنج	آرنج
چشم	چشم	چشم
ابرو	نهبروو	ابرو
صورت	سوروت	صورت
انگشت	نهنگرشت	انگشت
ناخن	ناخون	ناخن
پا	پا	پا

ئۆزبېك تىلىدىن ئىنگلىز تىلىغا ئۆزگەرتىش

پيشونى	پيشوونى	ناوچهوان
موى سر	موويى سەر	قز
دست	دهست	دهست
سر	سەر	سەر
پاشنه	پاشنى	پاژنه
زانو	زانوو	نه ژنو
پا	پا	لاق، قاچ
دهن	دههن	دهم
گردن	گەردەن	مل
دماغ	دهماغ	لووت
شونه	شوونى	شان
معهده	مىغدى	گەدە
انگشت بزرگ دست	نه تگوشتى بۇزۇرگى دست	په نهجه گەورەى دست
انگشت بزرگ پا	نه تگوشتى بۇزۇرگى پا	په نهجه گەورەى پى
ناخن انگشت پا	ناخونى نه تگوشتى پا	نېنۇكى په نهجهى پى
مچ	مۇچ	مە چەك

ئۆزبېك تىلىدىن ئىنگلىز تىلىغا ئۆزگەرتىش

جمجهه	جۇمچۇمى	كەللەسەر
گودى چش	گۇدى پى چىش	چانى چاو
فك پايين	فەكى پايين	شەويلەكەى خوارەوه
قترات	فەقەرات	بېرېرە
استخان سينه	نۇستۇخوونى سىنى	ئىسكى چە لىمە

کۆماری ئێـڕێـکێـی کوردستان

ئێسکی شان	ئۆستۆخوونی شوونی	استخان شونه
ئێسکی سنگ	ئۆستۆخوونی سینێ	استخان سینه
ئێسکی بازوو	ئۆستۆخوونی	استخان بازو
په‌راسووکان	دەندی ها	دنده‌ها
بەرپه‌ری پشـت	ماهیچی هاین پوشت	ماهیچه‌های پشت
ئێسکی مه‌چه‌ك	ئۆستۆخوونی مۆج	استخان مچ
حه‌وز	له‌گه‌ن	نگن
ئێسکی ران	ئۆستۆخوونی ران	استخان ران
كلاره‌ی نه‌ژنو	كاسی یی زانوو	كاسه زانو
ئێسکی شانە‌ی پی	ئۆتۆخوونی كناری پا	استخان كنار پا
ئێسکی پاژنه‌ی پی	ئۆستۆخوونی پاشنی یی پا	استخان پاشنه پا
سه‌ر	سه‌ر	سر
ده‌ست	ده‌ست	دست
قز	مووی سه‌ر	موی سر
دن	قه‌لب	قلب
پاژنه	پاشنه	پاشنه
سمت	ته‌ره‌ف	ترف
رینخۆنه	روودی	روده
شه‌ویلاگه	فه‌ك	فك
شه‌ویلاگه‌ی خوارموه	فه‌كی پاییـن	فك پاییـن
شه‌ویلاگه‌ی سه‌رده‌وه	فه‌كی بالا	فك بالا
جومگه	مه‌فسه‌ل	مفصل
گورچیه‌	كولیـی	كلیه

تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت تەسەبەت

زائو	زانوو	نەژئو
پا	پا	لاق، قاچ
لب	نەب	ئێبو
جگر	جگەر	جگەر
شش	شوش	سی
ماهیچه	ماهیچی	ماسولکه
ناخن	ناخون	ئینۆک
گردن	گەردەن	مل
عصب	عەسەب	دەمار
دستگاه عصبی	دەسگای عەسەبی	کۆئەندامی دەمار
دماغ	دەماغ	لووت
خایه	خایی	کۆئەندامی ئیریئە (کیر)
دنده	دەندی	پەراسو
شونه	شوونی	شان
پوست	پووست	پینست
فقرات پشت	فەقەراتی پوشت	بەرپەری پشت
معدە	مێعدی	گەدە
کشافت	کسافەت	پیسایی
ان	نەن	گوو
جیش	جیش	میز
پیشونی	پیشوونی	تەوین
اشک	نەشک	فرمیئسک
حنجره	حەنجەری	زئی

تەندەن تەمبەن ئىنگىلىزچە سۆزلىرىنى ئىزدەش ۋە ئىنگىلىزچە سۆزلىرىنى تەندەن ئىزدەش

دون	دوول	گون
رون	روون	ران
گلو	گەلوو	قورگ
انگشت بزرگ دست	نەنگوشتى بۇزۇرگ دەست	پەنجە گەورە دەست
انگشت پا	نەنگوشتى پا	پەنجە پى
زىون	زەبوون	زمان
غده چربى زير گردن	غودى يى چەرى يى زيرى گەردەن	ئائووھكان
دندون	دەندوون	ددان
رحم	رەھەم	منداالدان
مەبل	مەھبىل	كۇ ئندامى مېينە، قوز
رحم	رەھەم	رەحم
مچ	مۇچ	مەچەك

سەرما خوردىكى سۆزلەر ۋە سەرما خوردىكى سۆزلەر

سەرما بوون ۋە سەرما

احساساتى	ئىنساساتى	ھەستىيارىتى
دەل	دومەل	دومەل
آسم	ئاسم	نەخۇشى رەبوو
پشت درد	پۇشت دەرد	پشت نېشە
جوش	جوش	زىيكە
ورم	قەرم	بلىقکردن
تب و لرز	تەبۇلەرز	لەررۇتا
سرما	سەرما	سەرما
سرما خوردىكى	سەرما خوردىكى	ھەلامات

گەرما	گەرما	گەرما
گەرژبوون	سێقتا شۆدەن	سفت شدن
کۆکە	سۆرفی	سرفه
گەرژبوونی ماسولکە	سوفت شۆدەنی ماھێچە	سفت شدن ماھێچە
نەخۆشیی شەکرە	مەرەزێ قەند	مرض قند
رەوانی	ئێسھال	اسهال
سەرئێشە، سەرەخولێ	سەر دەرد، سەر گێژێ	سر درد، سر گیزه
گۆی ئێشە	گوش دەرد	گوش درد
تووڕەیی	عەسەبی شۆدەن	عصبی شدن
خوێن بەربوون	خوون ریزی	خون ریزی
مایەسیری	بەواسیر	بواسير
پاییزە تەنگە نەقەسی	ئاسمی پاییزی	آسم پاییزی
سەرئێشە	سەر دەرد	سر درد
خراپ ھەرسکردن	بەد ھەزمی	بد هضمی
تووشبوون	مۆتە لا شۆدەن	مبتلا شدن
ھەوکردن	قەرەم کەردەن	ورم کردن
ھەلاوسان	عوقوونی	عقونی
رشانەوہ	ئێستێفراغ	استفراغ
رشانەوہی دەریا	ئێستێفراغی ھەسائیەت بی دەریا	استفراغ حساسیت به دریا
نازاری مێشک	دەردی جۆمجمی	درد جمجمه
رۆماتیزم	رۆماتیزم	رماتيزم
لەرژین	لەرژیدەن	لرژیدن
ھەوی چاو	قەرەمی چێشم	ورم چشم

ئاساسی قەرزەن بەرگەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن

ورم زبانی	قەرەمی زەببون	ھەوی زمان
استفراغ و ھەم ھەم ھەم	ئەستەمراغ ھەم ھەم ھەم	رەشەنە ھەم ھەم ھەم
بەبۆست دارەم	بەبۆست دارەم	قەبەزم
بەبەم بەبەم	بەبەم بەبەم	ئەبەشە ھەم ھەم ھەم
شەمەم ھەم ھەم ھەم	شەمەم ھەم ھەم ھەم	شەمەم ھەم ھەم ھەم

ئاساسی قەرزەن بەرگەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن

چەتە؟	چەتە؟	چەتە؟
کەجەت ھەم ھەم ھەم	کەجەت ھەم ھەم ھەم	کەجەت ھەم ھەم ھەم
از کە تا ھەم ھەم ھەم	از کە تا ھەم ھەم ھەم	از کە تا ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم

ئاساسی قەرزەن بەرگەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن ھەم ھەم ئاساسی قەرزەن

ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم
ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم	ھەم ھەم ھەم ھەم

سر گىجە	سەر گىچى	سەرە گىژە
لەرزىدن	لەرزىدەن	لەرزىن
من ... اونو دارم	مەن ئونوو دارەم	من ... م ھەيە
اون دخترە ... دارە	نونو دۇختەرى داری	نە و کچە ... ھەيە
اون پسرە ... دارە	نونو پىسەرى داری	نە و کورە ... ھەيە
دەل	دومەل	دومەل
جوش	جووش	زییکە
زگیل	زگیل	بالووکە
تب و لرز	تەبۇ لەرز	لەرزوتا
سرما	سەرما	سەرما
یویست	یویستەت	قەبزی
سفت شدن	سيفت شۇدەن	گەرژبۇون
سفت شدن ماهیچه	سيفت شۇدەننى ماهیچی	گەرژبۇونى ماسوئکە
اسهال	ئىسھال	سکچوون
تب	تەب	تا
بواسیر	بەواسىر	مايەسىرى
فتق	فەتق	فتق
بد هضمى	بەد ھەزمى	خراپ ھەرسکردن
آنفلوآنزا	ئانفلوئانزا	نە ئنفلۇئازا
گرمادىگى	گەرمازەدىگى	خۇرىردن، سوتتان بە خۇر
آفتاب خوردن	ئاقتاب خۇردەن	خۇ دانە بەر خۇر
امیدوارم مشکلى پيش نیومدە باشە	ئۇمیدقارەم مۇشكىلى پىش نە یوومەدى باشى	ھیوادارم ھىچ شتىكى نە وتۇ نەبى

تێڕوانینی ئەم ڕۆژگارە بە ئێزیدی ئێزیدی

دوست دارم دارو واسم بنویسی	دووس دارەم دارو شاسەم بینقیسی	حەز دەکەم دەرمانیکم بۆ بنووسی
قند خون دارم	قەندێ خووون دارەم	شەکرەمە
قلبم درد می کند	قەلبەم دەرد میکۆنێ	نە خوشی دئەمە
سکته قلبی	سێکتێ یێ قەلبی	جە تەهی دێ
به ... حساسیت دارم	بێ .. حساسیەت دارەم	حەساسیەتەم هەیه به ...
فقط این دارو رو مصرف می کنم	قەقەت ئێن داروو رو مەسرف میکۆنەم	مە هەر ئەسەر ئەم دەرمانە نەرۆم
این دارو رو می خوام	ئێن داروو رو میخام	پێویستەم بەم دەرمانەیه
حاملم به این زودیا می خوام بچه دار بشم	حاملەم میخام بێ ئێن زودیا بەچی دار بینشەم	سکەم پەرە بەتەمام مائەم بێ بەم زوانە
می تونم برم مسافرت؟	میتوونەم بیرەم مۆسافیرت؟	دەتوانم سەفەر بکەم؟
کی برگردم؟	کەهێ بەرگەردەم؟	کەهێ بگەرێمەوه؟

ئێزیدی دووگی

لطفا اینجا بخواب	ئوتفەن ئینجا بینخاب	تکایە ئێرە بخهوه
دهنتو وا کن	دەهەنتۆ وا کۆن	دەمت بکەرەوه
نفس عمیق بکش	نەفەسی عەمیق بیکش	هەناسەهێ قوول بدە
لطفا سرفه کن	ئوتفەن سۆرفی کۆن	بە یارمەتی بکۆکە
فشار خونتو می گیرم	فیشاری خوونیتۆ میگیرەم	پەستانی خوونیت نە پیۆم
تجو اندازه می گیرم	تەبیتۆ نەندازی میگیرەم	تاکەت نە پیۆم
دفعه اولته این مریضی رو گرفتی؟	دەفەهێ یێ نەقەلینتی ئێن مەریزی رۆ گیرینتی؟	نایا یەکە مجارته تووشی ئەم نە خوشییە دەهێ؟

لەسێن تەریخ و نێگەرێکی ئێزیدی لە کۆتایی ١٩٤٥ تا ١٩٤٨

یه سوژن بهت می زئم	یین سووزهن بیته میزنههه	دهرزیهه که لی نه دههه
یه نمونه می خوام از ...	یین نمونه میخام نهه ...	نموونه یه کهه دهوی له ...
ادارات	ئیدراریته	میزه که ته
مدفوعات	مه دفوعیته	پیساییه که ته
چیز قابل ملاحظه ای نیست	چیزی قابیلی مولا چیزیی نیس	هیچ شتیکی نهوتو نییه
نگران نباش	نیگه روون نه باش	هیچ نیگه ران مه به
می تونی دو روز رو تخت	می توونی دو روز رو ته تخت	ده توانی بو ماوهی دوو روزو
بخوابی	بیخابی	بخهویت
... شده	... شوی	... بووه
سردته؟	سه ردیتی؟	سه رماته؟
گرمته؟	گه رمیتی؟	گه رماته؟
مفصلات ورم کردن	مه فسه لات فه رهه که رههه	جومگه کانت هه ویان کردووه
ششات ورم کردن	شوشات فه رهه که رههه	سییه کانت هه ویان کردووه
سرما خوردی	سه رما خوری	هه لامه ته
مسموم شدی	مه سه مووم شوی	ژهه راوی بوونی خوراکت هه یه
اپاندیسش ورم کرده	ناپاندیسش فه رهه که ردی	هه وگر دنی ... ریخوله
سیگار زیاد می کشی	سیگار زیاد میکشی	تو جگه ره زور ده کشی
مشروب زیاد می خوری	مه شرووب زیاد میخوری	تو زور ده خویته وه
می خوام بری بیمارستان که	میخام بیری بیمارستان کی	دهه دهوی بچی بو خه سه خانه
ازمایش عمومی برات بگیرن	نازمایش عمومی به رات	بو نه وهی فه حسی گشتیت بو
	بیگیرهه	بکهه
به داروی ضد میکروب واست	یین داروویی زیدی میکروب قاسهه	دهه رمانیکی دژه میکرویت بو
	مینقیسهه	

گۆڤەر ئۆزىگە ئېرىشكەن بۇ ئىشەنچىنى ئۆزىگە ئېرىشكەن ئۆزىگە ئېرىشكەن ئۆزىگە ئېرىشكەن ئۆزىگە ئېرىشكەن ئۆزىگە ئېرىشكەن

دەنوسم	مى نويسم	چند وعده انسولين دارى؟	چەند قەعدى ئەنسۇلېن دارى؟
چەند ژەم ئەنسۇلېن وەر دەگىرى؟	با سوزن زەن يا مى خوريش؟	با سووزمن زەدەن يا ميخۇريش؟	بە دەرزى لىدان يا خود شروب؟
روش اين درمان	چە جورى تا حالا اينو مصرف کردى؟	رەقىشى ئېن دەرموون	شېوازى ئەم چارەسەرە
يە سكتە قلبى ضعيف دارى؟	تو تېروون ازش استفاده نىمى كنن	يى سىكتى يى قلبى يى زەعيف دارى؟	چۈن تا ئىستا ئە سەر ئەمە رۇيشتووى؟
اين يىكشون خيلى شبيه اونه	كى بچه بە دنيا مى ياد؟	ئېن يىكشون خيلى شە بېيى ئوونى	ئە مەيان ھەر زۇر ئەو ئە چىت
مى تونى برى مسافرت	ئە تونى بە دنيا مى ياد؟	ئەمىتونى بېرى مۇسافىرەت	كەى مئالەكە ئەبى؟
تا اون وقت	تا اونون قەقت	ھە تاكو ئەو كات	ناتوانى سە قەر بەكى
زود برگرد	زود بەرگەرد	زوو بەگەرپوۋە	

بىمارنى سەندە (بىمارنى سەندە) رەخمى (زەخمى)

ئە خوشەكە دەلىلى مى بىر سەندە

من تووشى ... بووم	مەن دۆچارى شۆدەم	من دچار شدم	مى تونى نگاهش كنى؟
ئەتوانى سە يىرىكى بەكى؟	مىتونى نىگاش كۆنى؟	ورم	زخم
ناوسان	قەدەم	زخم	سوختكى
برين	زەخم	سوختكى	
سووتان	سوختكى		

.....

خراشیدگی	خهراشیدگی	رووشان
جای نیش پشه	جایی نیشی پەشی	جیی پیوهدانی میشوونه
عفونت بدن	عفونونه تی به دهن	هه وکردنی لهش
کبودی بدن	که بوودی یی به دهن	شینبوونه وهی لهش
نیش زدن، گاز گرفتگی	نیش زه دهن، گاز گیریتگی	گهستن، پیوهدان
زخم، زخمی	زهخم، زهخمی	زام، برینداری
نمی تونم دستمو بجنبونم	نیمیتونهم دسته مۆ بیجۆنبونهم	ناتوانم دستم بجوونیم
درد داره	دەرد دارئ	نازاری ههیه
نمی تونم پامو بجنبونم	نیمیتونهم پامۆ بیجۆنبونهم	ناتوانم قاچم بجوونیم

.....
دۆچار بوونی زهخمی (زهخم)
دۆچار بوونی زهخمی

دچار نشده	دۆچار نه شوئی	تووشی نه بووه
می خوام به نمونه اشعه X بگیری	می خام یی نمونه ئه شه عی یی X بیگیری	ئه مه وهی وئنه یه کی تیشکی X بگری (ئه شبعه بگری)
اون ...	ئوون ...	ئه وه ...
شکسته	شیکهستی	شکاوه
ساییده شده	ساییدی شوئی	سوواوه
از جا در رفته	ئه ز جا دەر رهفتی	له جی چووه
ترکیده	ته ره کیدی	قلیشی بردووه
ماهیهت جا به جا شده	ماهیهت جا بی جا شوئی	ماسولکەت دەر چووه
به ماده ضد میکروب بهت می دم	یی مادیی زیدی میکروب بیت میدهم	ماده یه کی پاکژکه ر (دژه میکروب) ت دده می
می خوام دو روز دیگه برگردی	میخام دۆ روزی دیگی بهرگه ردی بایه د بیینه بیت	دەمه وهی دوو روزی تر بیته وه

ئەندىزە ئىشلىتىش ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلى

دەبى چاوم پىت بگە ویتەو		بايد بىنمە
ئەم دەرمائە	ئىن دارو ویتادىنى	اين دارو بتادىنە
بتادىنە		

ئەندىزە ئىشلىتىش ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلى

ئە بارىكى دەروونى خرا پدام	ئەزىيەتتى رەقائى يى خووئى ئە دارەم	وضعيت روانى خوئى ئدارم
بىتاقە تەم	خووسىلى ئە دارەم	حوصلە ئدارم
ئەندى جەبى خەوم دەوى	يى مىقدار قۇرسى خاب مېخام	يە مقدار قرص خواب مى خواهم
ئىشتىيائ خواردم نىە	ئىشتىئە ئە دارەم	اشتها ئدارم
خەوم ئى ناكەوى	خابم نىمىياد	خوابم نىمى ياد
خەوى ناخۇش دەبىنم	خاباين بەد مېبىنەم	خواباى بد مى بىنم
دەتوانى ئەو ئاونىشانەم بۇ بنووسى؟	مىتوونى ئوون ئادىرسۇ ئاسەم بىنقىسى؟	مى تونى اون آدرس رو واسم بنويسى؟
دەرمائىك؟	يى دارو؟	يە دارو؟

ئەندىزە ئىشلىتىش ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلى

تو توشى كىشەى دەروونى بوويت	شۇما دۇچارى مۇشكىلى رەقائى شۇدەد	شما دچار مشكل روانى شەدەد
تو پىويستت بە پشودانە	تو بايەد ئىستىراحت كۇنى	تو بايد استراحت كنى
كام جەبانەت دەخوارد؟	كودوم قۇرسارو مەسرف مېكەردى؟	كدوم قرصارو مصرف مى كردى؟

ئاسان ئەرەب ئىگە پۇتتە پۇت ئۆزگەرتىش ئۇسۇلى

ئازكى تا حالا اينجورى؟	ئەزگەى تا حالا ئىنجورى؟	ئەكە يەوہ ئاوەهای؟
یە مقدار قرص برات می نویسم	یە مقدار قرص بەرات مینقیسم	هەندى حەبت بۇ دەنوسم
یە ارامبخش برات می نویسم	یە ئارامبەخش بەرات مینقیسم	هێورکە ریکت بۇ دەنوسم
مرسی قرص نمی خوام	میرسی قرص نیمیخام	سوپاس حەبم ناوی

نسخه دکتر و وعده های مصرف دارو

ئوسۇنىسى دۇكتور و ھەعدىنامىسى مەسئۇلى دازوو

ئۆز خرفايى كە بە دكتور مەكە

ئوون ھەرنامىسى كى ئى دۇكتور مەسئۇلى

رەھبەندى دكتور و زەمى دەرمەن خوارىن ئاھووى بە خوس بە دكتور بەسە

این دارو مال چیه؟	ئین دارو مالى چى ئى؟	ئەمە دەرمەنى چىبە؟
باید روزی چند دفعه بخورمش؟	بایەد رووزى چەندە دفعى بۇخورەمىش؟	ئەبى روژى چەندە جار بىخۆم؟
باید قورتشون بدم؟	بایەد قورتشون بیدەم؟	ئەبى قوتیان بدم؟
باید بمکم؟	بایەد بىمەكەم؟	ئەبى بىمژم؟
باید بعداز غذا بخورمش؟	بایەد بەعدى غەزا بۇخورەمىش؟	ئەبى دواى ئان بىخۆم؟
باید قبل از غذا بخورمش؟	بایەد قەبلى غەزا بۇخورەمىش؟	ئەبى پىش ئان بىخۆم؟
ضرر نداره؟	زەرەر نەدارى؟	زىيانى ئىبە؟

ویریت (فرستاد)

كړى ھەمى دكتر

حق زحمتتون چند میشه؟	حەق زەحمەتتوتون چەندەمىش؟	ھەقەكەت چەندە؟
حالا پولو بھتون بدم یا وفتى وصلو بھرام فرستادى؟	ھالا پوولو بېتووت بیدەم یا قەفتى قەسلو بەھرام فېرستادى؟	ئىستا پارەكەت بدمى یا پسولەكەم بۇ دەنیرى؟
خیلی ممنون دكتر، یا	خىلى مەمنون دۆكتور، یا	زۆر سوپاس دكتور، بە

كۆتۈرۈش ئىشلىرى بىلەن ئىشلىشىش ئۈچۈن بىزگە ئىشلىشىڭىز

يارمەتت	ئىجازەتوون	اجازەتون
دىسان وەرەوہ	بازەم بەرگەرد	بازم برگرد

دۆكتۇر

دۆكتۇر

يەك كەچك لەم دەرمانە بخۇ	يىن قاشۇق لەز نىن داروو بخۇر	يەقاشق ازاین دارو بخور
ھەر ۶ سعات جارىك بيخۇ	ھەر ۶ ساعدت يىن بار بخۇرش	ھر ۶ ساعت يه بار بخورش
يەك حەب ئەگەل يەك پەرداخ ناو بخۇ	يىن قۇرسۇبا يىن ليشان اب بخۇر	يە قرصو با يه ليوان آب بخور
پيش نان خواردن	قەبلى نوون خۇردەن	قبل نون خوردن
دوائ نان خواردن	بەعدى نوون خۇردەن	بعد نوون خوردن
لە نىوان ژەمى خواردنا	بەينى ھەر وەعدى غەزا	بين هر وعده غذا
لە بەيانيا	سەرى سۇبجى	سر صبحى
لە شەوا	مەوقىغى شەب	موقع شب
بە يارمەتى ... نەوتقا	با ئىجازى ئونناھاش	با اجازه اوناهاش
تکايە ئىستا پارەم بەدرى	نۇتقەن جالا بىم پوول بىدى	لطفاً جالا بهم پول بده
دوائى پىسولەكتەت بۇ دەنىرم	بەعدەن قەسۇ بەرات مىفرىستەم	بعدا وصلو برات مى فرستم

دۆكتۇرى ئىمتە خەسسىس

دۆكتۇرى ئىمتە

پزىشك، دۆكتۇر	پزىشك	پزشك
پزىشكى ھەناو	دۆكتۇرى داخىلى	دۆكتر داخلى
پزىشكى پىست	دۆكتۇرى پوست	دۆكتر پوست
پزىشكى دەروونى	رەشان پزىشك	روان پزشك
پزىشكى نە خۇشبيەكانى دەمار	دۆكتۇرى بيمارىهائى نەعساب	دۆكتر بيماريهای اعصاب

پىزىشكى نە خوشىيەكانى مېشك	دۇكتورى بيمارىيەي مەغز	دكتور بيمارىيەي مەغز
پىزىشكى نە خوشىيەكانى ژنان	دۇكتورى بيمارىيەي زەنان	دكتور بيمارىيەي ژنان
پىزىشكى نە شتەرگەرى	دۇكتورى جەراح	دكتور جراح
پىزىشكى ددان	دۇكتورى دەندوون	دكتور دندان
پىزىشكى دانساز	دۇكتورى دەندوونساز	دكتور دندانساز
پىزىشكى لووت و گوئ و قورگ	دۇكتورى گوش و حلق و يىنى	دكتور گوش و حلق و يىنى
پىزىشكى چاۋ	دۇكتورى چىشە	دكتور چشم
پىزىشكى مندالان	دۇكتورى كوودەكان	دكتور كودكان
پىزىشكى كۈنەندامى مېزكردن	دۇكتورى دەستگاہى ئىدرار	دكتور دستگاه ادرار
پىزىشكى ياسايى	پىزىشك قانونى	پزشك قانونى
پىزىشكى نە خوشخانە	دۇكتورى بيمارىستان	دكتور بيمارستان
پىزىشكى بەسالاچووان	دۇكتورى سالەندان	دكتور سالندان
پىزىشكى قىتيرنەرى	دامپىزىشك	دامپزشك
پىزىشكى نە خوشىيەكانى دل	دۇكتورى بيمارىيەي قەلب	دكتور بيمارىيەي قلب
پىزىشكى نە خوشىيەكانى ريخۇلە	دۇكتورى بيمارىيەي رىيەشى	دكتور بيمارىيەي ريوى
پىزىشكى گورچىلە	دۇكتورى كۆلى يىن	دكتور كليە

بىمارستان بيمارىستانى ئىشلىتىش ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلى

نە خوشخانەي گشتى	بىمارستانى عمومى	بىمارستان عمومى
نە خوشخانەي نە خوشىيە دەروونىيەكان	كلينىكى رەقان دەرمانى	كلينيك روان درمانى

مى تونى موقتى واسم درستش كنى؟	میتوونى موقئەقەتى فاسەم دۇرۇستىش كۇنى؟	دەتوانى بە كاتى بۇم راگىر بکەى؟
مى تونى واسەم بکشیش؟	میتوونى فاسەم بیککشیش؟	دەتوانى بۇم ھە لککشیش؟
دوست ندارم بکشیش	دووس نە دارەم بیککشیش	حەز ناکەم ھە ئیککشیش
دندونى رۇ کہ پر کردم اقتادە	دەندوونى رۇ کى پۇر کەردەم نۇقتادى	پىرکردنە ھە کەم کە وتووه
مى تونى موقتى پرش بکنى؟	میتوونى موقئەقەتى پۇریش بۇکۇنى؟	دەتوانى بە کاتى پىرى بکە یتە ھە؟
ئەم ...	ئەسەم ...	پووکەم ...
سوزش دارە	سوزۇش دارى	ئە سووتىتە ھە
ازش خون میاد	ئەزەش خوون مییاد	خونى لى دىت
مى تونم عادى چیز بخورم؟	میتوونەم عادى چیز بۇخۇرەم؟	دەتوانەم بە شىبە ھە کى ناسایى دان بنییم بە خواردنا؟
دندون مصنوعیام شکستە	دەندوون مەستووعیيام شیکەستى	تاقمە کەم شکاوه
مى تونى این دندونامو درست کنى؟	میتوونى این دەندوونامۇ دۇرۇست کۇنى؟	دەتوانى ئەم دانانەم بۇ چاک بکەى؟
كى تموم میشه؟	کەى تە مووم میشى؟	کەى تە واو دەبى؟
دوست دارم اسپرى بى حسى بىزنى بەتر از سوزنە	دووس دارەم ئىسپىرى بى بى حسى بىزەنى بىئەتەر ئەز سووزنەنى	حەز ئە کەم بە سپرای بۇم بە نىچ بکەى ئە دەرزى باشترە
پولش چند میشه؟	پولۇش چەند میشى؟	پارەكەت (ھەقەكەت) چەندە؟
دستون درد نكنه	دەستىتوون دەرد نەكۇنى	دەستت خۇش بى

ئیش چشم برشك (بیشی) چشم بزرشك
له ئای دكۆری جاو

چاویلکه کهم شکاوه	عهینه کهم شکهستی	عینکم شکسته
ده توانی به کاتی بۆم چاک بکهی؟	میتوونی موکه له تێ ئاسهم دۆروستیش کۆنی؟	می تونی موکتی واسم درستش کنی؟
کهی ته و او ده بی؟	کهی ته موومیش میکۆنی؟	کی تومش می کنی؟
ده توانی شوشه کانیم بۆ بگۆری؟	میتوونی شیشه هاشو به رام عه قهز کۆنی؟	می تونی شیشه هاشو به رام عوض کنی؟
نایا چاویلکهی هه تاوی دهفرۆشی؟	عهینه کی ئاقتابی میفروشید؟	عینک آفتابی می فروشید؟
دوورین؟	دوورین؟	دورین؟
زبه بیینی گه و ره کردن؟	مۆحه ده ب؟	محدب؟
چاویلکهی خۆری؟	عهینه کی ئاقتابی	عینک آفتابی
باشتر وایه تا قیکردنه وهی چاوم بۆ بکهیت	بهته رێ ئازمانیشی چشم ئاسهم بیگیری	بهتزه آزمایش چشم واسم بیگیری
ئه نزیکه وه شه باش نابینم	ئه ز ئه زدیك چیزاو خوب نیی بیته م	از نزدیک چیزها رو خوب نمی بینم
چه ندی پێ ده چی تا چاویلکه یه کی تازه م بۆ بکهیت؟	چینه د توول میکیشی تایی عهینه کی تازئ ئاسهم دۆروست کۆنی؟	چقدر طول می کشه تا یه عینک تازه واسم درست کنی؟
چه ندی پێ ده چی؟	چینه د توول میکیشی؟	چقدر طول می کشه؟

سەڵام ئازادى و زيارى (سەلامى ئازادى و زيارى)

سەڵام ئازادى و زيارى (سەلامى ئازادى و زيارى)

نزدیکترین ئارایشگا ئە کجاست؟	نەزدیکترین ئارایشگا کۇجاست؟	نزدیکترین ئارایشگا ئە کجاست؟
دوست دارم یە وقت واسم بىزارى موهامو کوتاه کنم	دووس دارەم یئ وقت فاسەم بىزارى موهامو کوتاه کۆنەم	دوست دارم یە وقت واسم بىزارى موهامو کوتاه کنم
لطفا شامپو مى خوام	لوتفەن شامپوو ميخام	لطفا شامپو مى خوام
لطفا واسم کوتاش کن و مرتبش کن	لوتفەن فاسەم کووتاش کۆنۆ مۆرەتەبیش کۆن	لطفا واسم کوتاش کن و مرتبش کن
مدل چترى واسم بىزارو جلوشم بىزار باشە	مۆدیلئ چەترئ فاسەم بىزارۆ جیلۆشەم بىزار باشئ	مدل چترى واسم بىزارو جلوشم بىزار باشە
دوست دارم موهامو تاج کنى	دووس دارەم موهامۆ تاج کۆنى	دوست دارم موهامو تاج کنى
مى تونى يە کم فرش کنى	میتوونئ یئ کمەم فیریش کۆنى	مى تونى يە کم فرش کنى
مى خوام موهامو رنگ بزنئ	ميخام موهامۆ رەنگ بىزەنئ	مى خوام موهامو رنگ بزنئ
فکر کنم بايد رنگش بزنم	فیک کۆنەم بايەد رەنگیش بىزەنەم	فکر کنم بايد رنگش بزنم
کاتالوک رنگ مو کجاست؟	کاتالۆگئ رەنگئ مو کۇجاست؟	کاتالوک رنگ مو کجاست؟
مرسى اسپرى بهش نزن	میرسى نیسپىرئین بیهنیش ئەزەن	مرسى اسپرى بهش نزن
مى خوام ناخنامو مانیکور کنى	مى خام ناخۆنامۆ مانیکور کنئ	مى خوام ناخنامو مانیکور کنى
اون روغن اسمش چييه؟	ئوون روغەن ئیسەمیش چئ یئ؟	اون روغن اسمش چييه؟
اون مدل چه جور مادييه؟	ئوون مۆدیل چئ جوور مۆدیلئ یئ؟	اون مدل چه جور مادييه؟

ئازار و پێـژێـری ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی

قاهوی سوری و	قەهقەیی یی مۆته ماییل یی قیرمیز	قهوای ممتایل به قهرمز
کان	کهه رهنگ	که رنگ
کچی نه سمه	دۆخته ی سبه یی	دختر سبه
قز و شکه ره وه	سێ شفار	سشوار
تۆزی قز	تووری موو	تور مو
ته وه	گیریی موو	گیره مو
مه کینه ی ریش تاشین	ماشینی ریش ته راش	ماشین ریش تراش
مه سه ت	قه چی	قیچی
قزی نه سه ر مۆدییل نه بیری	موهاشو با مۆدییل کووتا میکۆنی	موهاشو با مدل کوتا می کنه
زۆر جوانه	خیلی قه شه نگ	خیلی قشنگه

پێـژێـری ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی

حه ز ده کهم مۆدییل ... لی	دووس داره م مۆدییل ... بیزه نی	دوست دارم مدل ... بزنی
به ده ییت	نارایشی کامل	آرایش کامل
نارایشتیکی ته واو	قه هت نارایشی سووهرت	فقط آرایش صورت
ته نه ناارایشتی ده مچا و	نۆتفه ن قاسه م رمدیفیش کۆن	لطفاً واسم ردیفش کن
تکایه هه ر بۆم چاک بکه	نارایشته مۆ عه قه ز کۆن	آرایشمو عوض کن
نارایشته که م بۆ بگۆره	یی که م که مرهنگ ته ر	یه کم کم رنگ تر
شتیکی تۆزی کانتز	یی چیز قاسی غور ووب	یه چیز واسه غروب
شتی بۆ ده مه و نیواره	پوسته م خییلی نازۆکی	پوسته م خیلی نازکه
پێـستم زۆر ناسکه		

گۆڤەر قىزىچى ۋە ئىكەن بۇ ئىكەن ئۆزىنى ئۆزىگە ئوخشاش قىلىشنى ئۆگەتتى. ئۇنىڭ ئۆزىگە ئوخشاش قىلىشنى ئۆگەتتى.

دەتوانى ئارايشتىكى نۇي بۇ چاوم بىكەيت؟	مىتوونى يى ئارايشتى تازى قاسى چىشام بىزەنى؟	مى تونى يە آرايش تازه واسه چشام بىزنى؟
وابزانم نەم مۇدىلەيان زۇر قورسە	فنىك كۆنەم ئىن مۇدىلېشون خىيلى شەقت مى بەرى	فكر كنىم اين مدله شون خيلى وقت مى بره
ئايا برژانگى سناعت لى لايه؟	مۇژىيىن مەسنوعى داريد؟	مژه مصنوعى داريد؟
دەشى برۇكانم يىنۇستيان بە چاككردن هەبى	فنىك كۆنەم بايەد نەبرووهامۇ مۇرەتەب كۆنەم	فكر كنىم بايد ابروهامو مرتب كنىم
حەز نەكەم چەند سوراويكى نۇيم پيشان دەيت	دووس دارەم چەند ماتىكى تازى نىشونەم بىيدىد	دوست دارم چند ماتيك تازه نشونم بىيدىد
دەست خۇش بە راستى زۇر جوانه	مىرسى قاقىمەن قەشەنگى	مرسى واقعا قشنگه

تۆمۈر ئاتى بىچار ئۆلۈمىنى ئۆتۈۋاتقان

ئەللى مەتلىرى

تەكايە حەز دەكەم بىئانشۇيت و ئوتوشيان بىكەي	ئوتقەن مىخام بىشوريش و ئوتوشون كۆنى	لطفاً مى خوام بشوريش و اتوشون كنى
ئايا كراسەكان ئوتو دەكەي؟	ئىياسهارۇ ئۆتو مىكۆنى؟	ئىياسهارو اتو مى كنى؟
سەيىنى نەيانبە مەوہ	فەردا بەرىشون مىگەردوونەم	فردا برشون مى گردونم
ئايا جل نەدەنەوہ؟	ئىياسارۇ پەس مېدەن؟	ئىياسارو پس مى دن؟
ئايا جل چاك نەكەن؟	ئىياسەم تەعمير مىكۆنىد؟	ئىياسم تعمير مى كنىد؟
نەم دراوييە نەبى پىنەكرى	ئىن پارى شۇدى بايەد دووختى بىشى	اين پاره شده بايد دوخته بشه
دەتوانى نەم قۇچەيەم بۇلى بەدى؟	مىتوونى اين دۆكىمى رۇ قاسەم بىزارى؟	مى تونى اين دكەرو واسم بذارى؟

کۆماری ئێـڕاـق کۆـنـهـنـهـی ئێـڕاـق کۆـنـهـنـهـی ئێـڕاـق کۆـنـهـنـهـی ئێـڕاـق

دهتوانی ئەم پەلەییەم بۆ لابەیی؟	میتوانی ئین لەکی رو شەرداری؟	می توانی این لکه رو برداری؟
نەوہ ...	ئوون ...	اون ...
قاوہییە	قەھقایی یی	قەھواییە
رەشە	سیاھنی	سیاھە
سپییە	سێقیدئ	سفییدە
خوینە	خوونئ	خونە
چەورییە	چەری یی	چرییە
ئەوہ روئە	ئوون روغەنی	اون روغنە
مەرەکەبی جافە	جەوہەری خۆدکار	جوہر خودکار
دەتوانی ئەمەم وا بو چاک بکەیی کە دیار نەبی؟	میتوانی ئینو یی جووری قاسەم دووروست کونی مە علوم نەشی؟	می توانی اینو ییہ جووری واسم درست کنی معلوم نشە؟
ئەم بلۆزە، چاکەتە، عەزیە ہی مە نییە	ئین پۆلیقیئیر، ژاکەت، ماکسی مال مەن نیس	این پلیور، ژاکت، ماکسی مال مەن نیست
پانتۆلە کەم دیار نییە	شە قارەم مە علوم نیس کوجاست؟	شلوارم معلوم نیست کجاست؟
ئەمە نەدرا بو کە مە بۆم ہینابوون	ئین پارئ نەشودئ بوود کئ مەن قاسەتوون ئاقوردئ بوودەم	این پارە نشدە بوود کە مەن واسەتون آوردە بوودم
ئەم ئوتوی ہە ئمییە تا کەیی کراوہییە؟	ئین مەغازئ یی ئوتو بخار تا کەیی بازئ؟	این مغازە اتو بخار تا کەیی بازە؟

واژە سازی (واژئ سازی)

وێـشەـکاری

پە ئە لابردن	لەکی بەرداشتن	لکه برداشتن
سپیکردنەوہ	سفیید کەردن	سفید کردن
ئاوی سارد	ئابی سەرد	آب سرد

لێتفەن کرێمان ئێک بۆ شێمەرۆکی ژێرانی قەرمەن

ناوی گەرم	ناوی گەرم	آب گەرم
ناوی شلەوتین	ناوی قیلەرم	آب ولرم
داری جل هەتواسین	چووب لیباسی	چووب لیباسی
تایت	تاید	تاید
جل شۆر	ماشینی لیباس شوویی	ماشین لیباس شوویی

لطفای می خوام سرمو بتراشم	لۆتفەن می خام سەرمەمۆ بیتەرەشەم	تکایە ، دەمەوی سەرم بتراشم
عجله دارم فقط واسم مرتبش کن	عەجەلی دارەم فەقەت قاسەم مۆرەتە بێش کۆن	هەر بۆم رێک بخە پە لەمە
لێتفەن شامپو رو بهم بده	لۆتفەن شامپوو رو بێم بێدی	بە یارمەتی شامپۆم بەدەری
دوست دارم کوتاهتر بشه	دووس دارەم کووتاهتر بێشی	حەز دەکەم کورتتری بکەیت
با اجازه بذار بلند باشه	با ئیجازی بێزار بۆلەند باشی	بە یارمەتی با درێژ بێ
خیلی کوتاهش کردی	خیلی کووتاش کەردی	تۆ زۆرت لێگرت
لطفاً از پشت یه کم بیشتر بگیرش	لۆتفەن ئەز پۆشت یێ کەم بێشتر بێگیریش	تکایە تۆزی زیاتری ئە پشەوه لێبگرە
لطفاً یه کم بیشتر از رو سرم بگیر	لۆتفەن یێ کەم بێشتر ئەز روو سەرم بێگیر	بە یارمەتی تۆزی زیاتر ئە تە پلی سەرم بگرە
من موهام چریه	مەن موهام چەریی	من قەژم چەورە
من موهام خشکه	مەن موهام خۆشکی	من قەژم وشکە
من موهام فره	مەن موهام فێری	من قەژم نوولە
من موهام پریشونه	مەن موهام پەریشوونی	من قەژم خواوە
موهامو سمت چپ می زلم	موهامۆسمەتی چەپ میزەنەم	بە لای چە پا دای دەهینم

گۆنەن ئۆزىنى ئۆزىگە ئۆزگەرتىپ چىقىرىش ئۆزىنى ئۆزىگە ئۆزگەرتىپ چىقىرىش

خەتى تىدە خەم	خەت تووش میندازەم	خەت تووش می ندادەم
بە لای راستا دایدەھینەم	موھامو سەمتی راست میزنەم	موھامو سمت راست می زنم
بۇ سەرەوھ ھەئیدەدەمەوھ	موھامو بالا میزنەم	موھامو بالا می زنم
بە یارمەتی ریشم بۇ بتاشە	ئۆتفەن ریشەمۇ بیتەراش	لطفاً ریشمو پتراش
تکایە ریشم بۇ ریک بەخە	ئۆتفەن ریشەمۇ مۇرەتەب کۆن	لطفاً ریشمو مرتب کن
ریشم	ریشەم	ریشم
سەیلەم	سەییلەم	سەیلەم
نا سوپاس ئارایشی دەموچاوم ناوی	نە میرسی ئارایشی سوورەت نەیمیاخام	نە مرسی آرایش صورت نمی خوام
تۆزى قۇلۇنیای لیبدە بە لام بە بی کریم	بی کەم ئۆدکۆلۆن بیش بیزنە قەلی کیریم نە داشتی باشی	یە کم ادکلن بەش بزنی وئی کرم نداشتە باشە
تۆزى کریمی لیبدە	بی کەم کیریم بیش بیزنە	یە کم کرم بش بزنی

تۆزى کریمی لیبدە

بەیانیت باش	سۆب بی خیر	صبح بخیر
نیوروت باش	زۆھر بی خیر	ظهر بخیر
ئیوارەت باش	عەسر بی خیر	عصر بخیر
دەتوانم خۇمتان پی بناسینم؟	میتوونەم خۇدەمۇ بیھیتوون مۇعەرئى کونەم؟	می تونم خودمو بهتون معرفی کنم؟
دەتوانم ئەم ھاوریبەم بە تۆ بناسینم؟	میتوونەم ئین دووستەمۇ بیھیت مۇعەرئى کونەم؟	می تونم این دوستمو بهت معرفی کنم؟
پە یمان-ی ھاوریبم	دووستەم پە یمان	دوستم پیمان
ئارەش-ی ھاوریبم	دووستەم ئارەش	دوستم آرش

لەوانێک تەزگەنێکی پێشکەش دەکەین بۆ ئەوانەی کە دەیانەوێت کۆمەڵەیەک لە کەسەکانی خۆیان بۆ ئەوەی کە...

من ئاسم ...	مەن ئیسەم ...	من ناوم ...
خووبید شما؟	خووبید شوما؟	لە چیا؟ (بە کار دی لە کاتی یەکتەر ناسینا)
اینجا می مونی؟	ئینجا میمونی؟	ئێرە دەمینیتەوه؟
دم این هتل پیاده می شید؟	دەمی ئین هۆتیل پیادی میشید؟	لە بەر دەم ئەم نۆتیلە دادەبەزیت؟
تو این تفریحگاه؟	توو ئین تەفریحگا؟	لەم سەیرانگایەدا؟
تفریح بهت خوش می گذره؟	تەفریح بیت خوش میگذرە؟	ئایا پشوووەکت بە لاوه خوشە؟
همیشه می یای اینجا؟	هەمیشە مییای ئینجا؟	ئایا تۆ بەر دەوام دینیتە ئێرە؟
دوس دارم به دوستم معرفیت کنم	دووس دارەم بۆ دووستەم موعەرئەفیت کۆنەم	حەز ئەکەم بئەتاسینەم بە هاوڕێکەم
می خوای چیزی با ما بخوری؟	میخای چیزی با ما بخوری؟	حەز دەکەم شتی کەمان لە گە ئادا بخۆیت؟
چی میل دارید؟	چی مهیل دارید؟	حەزت لە چیه؟
لطفاً بذار من حساب کنم	نۆتفەن بێزار مەن حیساب کۆنەم	تکایە بەهێلە من پارەکە بەدم
متأسفم چون که انگلیسی خوب بلد نیستم	مۆتەئەسەفەم چون کە ئینگلیسی خووب بە لەد نیستم	زۆر بە داخەوم چونکە ئینگلیزی باش نازانم
حرف زدن درباره دربار ...	هەرف زەدەن دەرباری ئین ...	قەسەکردن لە سەر ...
با یه نفر کرد	با ئین نەفەر کۆرد	لە گەن کۆردیکدا
با یه نفر انگلیسی	با ئین نەفەر ئینگلیسی	لە گەن ئینگلیزیکدا
با یه نفر فرانسوی	با ئین نەفەر فرانسەقی	لە گەن فەرەنسییە کدا
با یه نفر آلمانی	با ئین نەفەر ئالمانی	لە گەن ئەلمانییە کدا
من با انجام	مەن با ئینجام	من ئێرەم لە گەن ...

کۆتایی تەبیین و پێشگۆڕینی زەمانی خۆم هەبێ

ژنە کەم	زەنەم	زەنم
هاوسەرە کەم	هەمسەرەم	هەمسرم
خیزانە کەم	خوونیشقادینەم	خانوادەم
هاورپێکانەم	دووستام	دوستەم
نایا تۆ تەنھا خۆتیی؟	خۆدیت تەنھایی؟	خودت تەنھایی؟
ئە بەغداوە هاتوویت؟	ئەز بەغداد ئوومەدی؟	از بغداد اومدی؟
ئە تارانەووە هاتوویت؟	ئەز تێهروون ئوومەدی؟	از تهررون اومدی؟
نایا سەردانی تازانت کردووە؟	تا هالا تێهروون رفتی؟	تا حالا تهررون رفتی؟
نایا سەردانی کوردستان کردووە؟	تا هالا کوردستان رفتی؟	تا حالا کردستان رفتی؟
ئەگەر هاتیت تکایە ئاگادارم بکە	ئەگەر ئوومەدی نۆتفەن خەبەرەم کۆن	اگه اومدی لطفاً خبرم کن
ئەوێش ناوێشانە کەمە	ئوونەم ئادریسەم	اونم آدرسمه
هێوادارم بەم زووانە بپێنەم	ئۆمیدقارەم بێ ئێن زوودیا بپێنەم	امیدوارم به این زودیا بپینمت
رەنگە حەز بکەیت کە یەکتەری بپێنەم دواى ئانى ئیوارە تاشتی بخۆینەووە	شایەد دووس داشتی باشی هەمدیگەرۆ بەعدی غروب بپێنیم تا چیزی با هم بخوریم	شاید دوست داشته باشی همدیگه رو بعد غروب بپینیم تا چیزی با هم بخوریم
خۆشحال دەبم بە دیدارت	خۆشحال میشەم بە دیدەنت	خوشحالم می شم با دیدنت
کە یەکتەری بپێن؟	کە ی هەمدیگەرۆ بپێنیم؟	کی همدیگه رو بپینیم؟
نایا تۆ خیزانت هەیه؟	مۆتە ئەهیلی؟	متاهلی؟
حەز دەکە ی سەیری چەند وێنە یەکی مانە کە مان و مانە کە مان بکەیت؟	میخای نگایی بێ عەکسایێ خوونێ و خوونیشقادینگیموون بپندازی؟	می خوای نگاهی به عکسهای خونه و خانوادگیمون بندازی؟

.....

مى رى عروسى؟	مىرى عەرووسى؟	ئايىا دەچى بۇ ئاھەنگە؟
دوست دارىد يىك پارتى راھ بىندازىم؟	دووس دارىن يى پارتى را بىندازىم؟	حەزى دەكەى ئاھەنگىك بگىرپىن؟
با دىدەنت خوشحال مى شىم	با دىدەنت خوشحال مىشىم	دىدارى تۇ جىى خوشحالىمىە
بەدا ھەمدىگە رو مى بىنىم	بەعدەن ھەمدىگە رو مىبىنىم	دوایى يەكتر دەبىنىنەوۈ
با اجازە مەن مىرم	با ئىجازى مەن مىرم	جارى بە يارمەتى مەن دەروم

.....

حالا تو مەرخسى اى؟	ھالا توو مەرخەسى يى؟	ئايىا ئىستا ئە پشووئاىت؟
اھل اینجایی؟	ئەھلى ئىنجایی؟	ئايىا تۇ خەلکى ئىرەیت؟
اینجا رو دوس دارى؟	ئىنجا رو دوس دارى؟	ئايىا تۇ خەزت ئەم شوئەىە؟
ھەمىن حالا رسىدم	ھەمىن ھالا رسىدم	ھەر ئىستا گە یشتم
اونجا بە چە کارى مشغولی؟	ئونجا بى چى کارى مشغولى؟	ئايىا ئەوئ چ کارى دەکەیت؟
اینجا کسى رو نەمى شناسم	ئىنجا کەسى رو نەمىشناسم	ئىرە کەس ئاناسم
مەن ھەمراھ يە عەدە دانئشجوام	مەن ھەمراھى يى عەدئى دانئشجوئەم	مەن ئەگەل کۆمە ئئى خونئدکاردام
مەن تەنھا مى رم مسافەرت	مەن تەنھا مىرم مؤسافىرەت	مەن بە تەنیا سەفەر دەکەم
حالا تو مسافەرتەم	ھالا توو مؤسافىرەتەم	ئىستا ئە گەشتىکدام
دور اروپا بگەردم	دەورئ ئوروپا بگەردەم	بگەرپىم بە دەورئ ئەوروپا
مەن اھل شەھر	مەن ئەھلى شەھرى	مەن خەلکى شارى ...
مەن اھل روستاى ...	مەن ئەھلى روستاىيى	مەن خەلکى گوئدى ...
مەن اھل کشور	مەن ئەھلى کىشقرى ...	مەن خەلکى وئاتى ...

كوردستانم	كوردستانەم	كردستانم
سكۆتله ندم	ئسكاتله ندم	اسكاتلندم
نەمريكام	ئامريكام	امريكام
ئۆستراليام	ئۆستراليام	استراليام
نيوزيلە ندم	نيوزلە ندم	نيوزلندم
نە فريقام	ئافريقام	افريقام
ئاسيام	ئاسيام	اسيام
نەمسام	ئوتريشەم	اتريشم
سوئدم	سوئيدەم	سوئيدم
سوئسرام	سوئسەم	سوئسم
يارمەتى ھەيە بە ئينگلىزى ئەگەلت بدوئيم؟	ميش ئنگلىسى باھات ھەرف بئزەنەم؟	مى شە انگلىسى باھات حرف بزنم؟
ئينگلىزىيە كەم باشە	ئنگلىسىم خووين	ئنگلىسىم خويە
فەرەنسىيە كەم باش ئيىە	فەرانسە قىم خوب نيس	فرانسویم خوب نيست
ھەزت ئە شتيكە بيخۇيتەوہ؟	ميخای چيزى بخورى؟	مى خواھى چيزى بخورى؟
نەم ئيوارمىيە چى دەكەيت؟	غورروب چيكار ميکۆنى؟	غروب چيكار مى كنى؟
ھەز ئەكەى بچين بۇ ھۆلى دیسکۆ؟	دووس دارى بریم کافی؟	دوست دارى برويم كافه؟
ھەزت ئە سەمايە؟	دووس دارى برەقسى؟	دوست دارى برهقىسى؟
ھەزت ئە كۆنسیرتە؟	ئەز كۆنسیرت ئیزەت ميبەرى؟	از كونسرت لذت مى برى؟
ھەزت ئە ئۇ پیرايە؟	ئوپئرا رۆ دووس دارى؟	اوپرا رۆ دوست دارى؟
بە يارمەتى پئكەوہ پياسەيەك بکەين؟	ميبای با ھەم ھەدەم بئزەنيم؟	مى يای با ھم ھەدەم بزنيم؟

ئۆزبېك تىلىنى ئۆگەنگەن ھەر كىشى ئۆزبېك تىلىنى ئۆگەنگەن ھەر كىشى ئۆزبېك تىلىنى ئۆگەنگەن

كچا مى رى؟	كۇچا مىرى؟	بەرهو كۆى دەپۇى؟
با اجازە مى تونم اينجا بشينم؟	با نجازى ميتونم نينجا بشينم؟	بە يارمەتى دەتوانم لىرا دانىشم؟
اين آزاد رفيقمە	ئين آزاد رھيقمە مى	ئەمە نازادى ھاوپرېمە
اين ليلا رفيقمە	ئين لەيلا رھيقمە مى	ئەمە لەيلاى ھاوپرېمە
رفيق دارى؟	رھيقيق دارى؟	ئايا ھاوپرېت ھەيە؟
تنيس بلدى؟	تنيس بەلەدى؟	ئايا تينس دىزانى؟
مى خواھى پرى شنا؟	مىخاى پرى شنا؟	ئايا دەچى بۇ مەلە؟
بازى گلف بلدى؟	بازى گولف بەلەدى؟	ئايا يارى گولف دىزانى؟
كدوم ساحل مى رى؟	كدووم ساحل مىرى؟	ئەچى بۇ چ كەنار دەريايەك؟
دوس دارى يە دور با ائومبىل بزنىم؟	دووس دارى يى دەور با ئۇتۇمۇبىل يىزەنى؟	ھەز ئەكەيت ھەرپەيك بە ئوتۇمبىل بکەين؟
يە دور با قايق؟	يى دەور با قاينىق؟	ھەرپەيك بە بەلەم؟
خوشحال مى شدىم اگر مى اومدى	خوشحال ميشۇدم ئەگەر مینوومەدى	مايەى خوشحائيمە گەر بەاتىتايە
مىرسى از اينكە باھام اومدى بىرون	مىرسى از ئينكى باھام ئوومەدى بىرون	سوپاس بۇ ھاتنە دەرھوت ئەگە ئەدا
خىلى بەھم خوش گادشت	خىلى يىھىم خوش گۇزەشت	زۇرم يىخۇش بوو
مى تونىم ھەمدىگرو بازىم بىينىم؟	ميتوونىم ھەمدىگەرۇ بازىم بىينىم؟	دەتوانىن يەكتر بىينىنەو؟
فردا چى خويە؟	فردا چى خويى؟	سەيىنى چۇنە بەلاتەو؟
ئە مىرسى مشغولم	ئە مىرسى مەشغولەم	ئا سوپاس من سەرقالتم
لطفأ بسە اذيتىم نكن	ئۇتفەن بەسسى ئەزىتەم ئەكون	تکايە بەسە بىزارم مەكە

ئۆزۈم ئۈچۈن تەييارلىنىش
ئۆزۈم ئۈچۈن تەييارلىنىش

بازى ... بلدى؟	بازى يى ... بە لەدى؟	يارىي ... دەزانى؟
كاغذ؟ ورق؟	كاغەز؟ قەرق؟	كاغەز؟ پۇكەر؟
شطرنج؟	شە ترەنج؟	شە ترەنج؟
از دربانە هتل مى پىرم	ئەز دەربانى هوتىل مېپورسەم	ئە قاپوانى ئوتىلەكە
بدونم تخته شطرنج دران؟	بېينەم تەختى شە ترەنج دارەن؟	دە پىرم بزەنم ئە وەجە
		شە ترەنجيان هەيە؟
اينە ...	ئىنى ...	ئا ئەمە ... يە
پادشاه	پادىشا	پاشاكە
شاه بانو	شاھ بانوو	شاژنەكە
اسبە	ئەسبى	ئەسپەكە
فيلە	فىلى	فیلەكە
سربازە	سەربازى	سەربازەكە
مى تونىم چوزان يا دومينە	مىتونىم چوزان يا دۇمىنى بكونىم	دەتوانىن يا دامە يا دۇمىنە
بكنىم		بكەين
تو هتل مىز تنىسم هست	توو هوتىل مىزى تنىسەم هەستىش	مىزى تنىس هەيە ئە
		ئوتىلەكە دا
دوست دارى يە گىم بازى	دووس دارى يى گەيە بازى كۇنى؟	حەز ئەكەيت جىمى يارى
كنى؟		بكەين؟
با زىبون ... درس مى خونى؟	با زەبوونى ... دەرس مىخوونى؟	ئايا بە زمانى ...
		دەخونىتەوہ؟
کردى	كوردى	كوردى
فارسى	فارسى	فارسى

ئەمەنى ئۆزىنى ئۆزىگە ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۆزىنى ئۆزگەرتىش

ئەلمانى	ئالمانى	ئەلمانى
فرانسوى	فرانسه‌شى	فرانسوى
روسى	رووسى	روسى
دوست دارى ... درخواست كنى؟	دووس دارى ئوونو درخواست كۈنى؟	دوست دارى ... درخواست كنى؟
ئەم كىتەپ مال كىمە؟	ئەن كىتاب مالى كى يى؟	ئەم كىتەپ مال كىمە؟
ئەم كىتەپ قىممەت ش چەندە؟	ئەن كىتاب قىممەت ش چەندە؟	ئەم كىتەپ قىممەت ش چەندە؟
ئەم رۆژنامە يە ھەر رۆژ دەرنە چى؟	ئەن رۆژنامى رۆژنامى چاپ مېشى؟	ئەم رۆژنامە روزانه چاپ مى شە؟
ئە كۆي ئەتوانم بېكېم؟	كۇجا مېتوونەم بېخەرمېش؟	كجا مى تونم بخرمش؟

حرف زدن درباره آب و هوا (ھەرف زەدەن دەربارە ئابو ھەوا)
گفتگو دەربارە ی کەش

رۆژىكى خوشە	رۆژى خووبى يى	روز خوبه
رۆژىكى ناخوشە	روز بەدى يى	روزه بدیه
بازانە	باروونى	بارونه
ھەورە	ئەبرى	ابره
رەشەبايە	گەردبائى	گەردبادە
بە راي تۆ ئەمروۆ ئەبارى؟	بى ئەزەرى تۆ ئەمروۆ باروون مېبارى؟	بە نظر تۆ امروۆ بارون مى بارە؟
بە درىژايى رۆژگار؟	دەر تېوونى زندىگى؟	دەر طول زندىگى؟
ئە دوايىدا	بەعدەن	بعدا
سېبەينى؟	قەردا؟	فردا؟
ئەمروۆ ساردە	ئەمروۆ سەردى	امروز سرده
ئەمروۆ گەرمە	ئەمروۆ گەرمى	امروز گرمه

تەحقیق تەویج رێگا پۆلێم بۆ ئێزێ و فەقێ قەسە

بەهاره	بههارۆ	بهارو
هاوینه	تایستونۆ	تایستونو
پاییزه	پاییزۆ	پاییزو
بارۆمه‌تر (پنۆمتری که شناسی)	بارۆمیتەر روو چه‌ندی؟	بارۆمتر (مقیاس هوا
چی ده‌نی؟		شناسی) رو چنده؟
زۆر باشه	خێلی خووبین	خیلی خوبه

واژه سازی (وازی سازی)

وێستگای

شنه‌با	بادی مۆلاییم (نەسیم)	باد ملایم (نسیم)
هه‌ور	نەبر	ابر
نمه باران	نەمنه‌می باروون	نم نم بارون
وشك	خۆشك	خشك
شیندار	مه‌رتووب	مرتوب
شه‌ونم	شه‌بنهم	شبم
پیشبینی ناوو هه‌وا	پیشبینی یی ناب و هه‌فا	پیشبینی آب و هوا
ته‌رزه	ته‌گه‌رگ	تگرگ
هه‌رمانگه‌ی که شناسی	نیداری یی هه‌فا شناسی	اداره هواشناسی
تۆز و خۆلی خه‌ست	گه‌ردو غۆباری غه‌لیز	گرد و غبار غلیظ
باران	باروون	بارون
باران به به‌هروه به‌باری	دودانگی	دو دانگه
به‌فر	به‌رف	برف
هه‌تاو	ناقتاب	آفتاب
پله‌ی گه‌رمی	ده‌ره‌چی یی گه‌رما	درجه گرما

تەڭشۈش تەرتىپى: كىرگۈزۈش ئورنىدا ئىشلىتىش كىتابچىسى

گەرما سەنچ (تىرمۇمېتىر)	گەرما سەنچ (تىرمۇمېتىر)	گەرما سەنچ (تىرمۇمېتىر)
راپۇرتى كەشناسى		
پىلەي ھەوا	دەرەجى ئىن ھەققا	درجه هوا
پىلەي گەرما	دەرەجى ئىن گەرما	درجه گرما
پىلەي سەرما	دەرەجى ئىن سەرما	درجه سرما

پەنلەر ئارىسى خۇشخەتەرلىك ئورنىدا ئىشلىتىش كىتابچىسى

ئەمە ...	ئىن ...	این ...
ژىنكەمە ...	ژىنكەمە	زنمه
مىزىدەكەمە	مەردەمە	مردمه
كچەكەمە	دۇختەرمە	دخترمه
كۆرەكەم	پىنسەرەمە	پسرمه
ئەندازىياري بىناسازە	مۇھەندىسى ساختىمۇنى	مهندس ساختمانه
پىزىشكە	دۇكتورۇ	دكتره
خوئىندكاري زانكۆيە	دانىشجووى	دانشجوه
مامۇستايە	مۇسە ئىمى	معلمه
ئەندازىيارە	مۇھەندىسى	مهندسه
كچەكەم ئە خوئىندنگەيە	دۇختەرمە توو دەبىرئىستانى	دخترم تو دبیرستانه
ئىستا تاقىكردئەو ئەدا	ھالا ئىمتىھان میدئ	حالا امتحان می ده
ئىنجا ئە چىتە ...	بە عدیش مىرئ ...	بعدش می ره
زانكۆ	دانىشگا	دانشگاه
بە يمانگاى ھونەرى	نامووزئىشاگەى ھونەر	آموزشگاه هنر
پە يمانگاى ئاسادەكردنئ ...	نامووزئىشاگەى تەربىيەتئ ...	آموزشگاه تربیت ...

لێزان تەوێن پێکهێنەر وێرانی ئێمەن

مەمۆستایان	مۆعه لێمین	مەلمین
تۆزی ئە ئمانی فێر بووم	بێ کەم ئامانی یاد گێرفتم	یە کەم ئامانی یاد گرتتم
ئە ئامادهی	توو دە بیرێستان	تو دە بیرێستان
ئە باخچەی ساویان	توو کووده کێستان	توو کووکێستان
ئە یانەی وەرزی	توو باشگاهی فەرزێشی	توو باشگاه وەرزی
باوكم مامۆستا بوو	پیندەرم مۆعه لێم بوود	پیدرم معلم بود
حەز ئە کە یەت چاوت بکەوێ بە هەندی وێنە ی خێزانە کە مان؟	میخای نیگایی بی عە کسێ خوونیشادیگیموون بێندازی؟	می خواهی نگاهی به عکس خانوادیگیمان بندازی؟
ئە مانە مندانه کانتن؟	ئینا بە چیهاتەن؟	اینها بچه هاتن؟
کۆرە کە ئە باوکی دەچی	پینسەری بی باباش رفتن	پسره به باباش رفته
کچە کە ئە دایکی دەچی	دۆختەری بی مامانیش رفتن	دختره به مامانش رفته
ئەو ... تە مەنی چە ندە؟	نووون ... سینیش چە ندی؟	اوون سنش چنده؟
کۆرە؟	پینسەری؟	پسره؟
کچە؟	دۆختەری؟	دختره؟
کۆرە کە م شاز دە سانه	پینسەرم شوونز دە سالیښی	پسرم شوونز ده سالشه
کچە کە م چوار دە سانه	دۆختەرم چاها رده سالیښی	دخترم چهارده سالشه

واژه سازی (واژگی سازی)

ویسه کاری

پور (خوشکی باوک)	عە مەنی	عمه
چە ژنی ئە دایکبوون	جە شنی تە قە لۆد	جشن تولد
نامۆزا	عە موورادی	عموزاده
خانۆزا	دایی زادی	دایی زاده
کۆری پور	پینسەر خالی	پسر خاله

ئەبەجى تەجىم ئىنگلىزچە ئىشەنچلىك زىددىيەت قىلمىش

كچى پور	دۇختەر خالى	دختر خاله
هاوسەرەكەم	هه مسەرەم	همسرم
دايكم	مادەرەم	مادرم
باوكم	پىندەرەم	پدترم
براكەم	بەرادرەم	برادرم
خوشكەكەم	خاھەرەم	خواهرم
خەزور (باوكى مێرد)	پىندەر شووھەر	پدر شوهر
خەسوو (دایكى مێرد)	مادەر شووھەر	مادر شوهر
تەلاق	تەلاق	طلاق
ژنھىنان	زەن گىرىفتەن	زن گرفتن
مێردكردن	شووھەر كەردن	شوهر کردن
خزم	فامیل	فامیل
كەسوكار	فەكۇ فامیل	فكو فامیل
مام	عموو	عمو
خان	دایى	دایى
زەماوەند	عەرۆسى	عروسی
شایى	شادى	شادى
دەستگیرانداری	نامزەدى	نامزدى

تو بانك (تو، بانك)

ئە بانك نا

نەزىكتەرىن بانك كۇجاست؟	نەزىكتەرىن بانك كۇجاست؟	نەزىكتەرىن بانك كۇجاست؟
نەزىكتەرىن بانك ئە كۇنە؟	ئەن بانك چىكى مۇسافىرەتى مېدى؟	ئەن بانك چىك مۇسافىرەتى مېدى؟
نەزىكتەرىن بانك ئە كۇنە؟	ئەن بانك چىكى مۇسافىرەتى مېدى؟	ئەن بانك چىك مۇسافىرەتى مېدى؟

کۆماری ئێـڕێـق ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی ئێـرێـکی

منتظرم حواله واسم بباد از	مۆنتەزێرەم حەفاتی قاسەم ببیاد	بە تەمام جەوانەم بۆ بییت ئە
کانادا	نەز کاناڤا	کەنەداوە
قیمت عوض کردن چنده؟	قییمەتی عەوەز کردن چەندی؟	نرخى گۆزینەووە چەندە؟
پوندا؟	پۆندا؟	بۆ ... پاوەندا؟
پون صد دلار؟	پوونسەد دۆلار؟	پینسەد دۆلار؟
فرانك فرانسوی؟	فرانکی فرانسەفی؟	... فرانکی فەرەنسی؟
مارك آلمانی؟	مارکی ئالمانی؟	... مارکی ئە ئمانی؟
یه مقدار از دارم	یێ میقدار ئەز ئوونەم دارەم	هەندی ... م هەیه
فرانك سویسی	فرانکی سویسی	فرانکی سویسی
لیره ایتالیایی	لیری ئیتالیایی	لیری ئیتالی
فرانك بلژیکی	فرانکی بیلژیکی	فرانکی بە لجیکی
گیلدر هلندی	گیلدی هۆلەندی	گیلدەری هۆلەندی

واژه سازی (وازی سازی)

ۆسە کاری

صرافی	سەررافی	پارەگۆڕەووە
دستە چك	دەستی چك	دەفتەری چەك
خرده پول	خووردی پووول	پارەى كانزا
مدرك	مەدرەك	بڕوانامە
سند	سەنەد	بە لگە نامە
سند ملکی	سەنەدی ملکی	تا پۆ
طبكار	تەلە بكار	داواكار
بدھكار	بێدە بكار	قەرزار
دفتر حساب کتاب	دەفتەری حیساب كێتاب	دەفتەری حسابات

شمارەهای اساسی سوومانهای نه اساسی
ژماره سه ره كسه كان

یهك	بیک	یک	۱
دوو	دۆ	دو	۲
سی	سێ	سه	۳
چوار	چاهار	چهار	۴
پنج	پهنج	پنج	۵
شهش	شینش	شش	۶
هههت	ههفت	هفت	۷
هههشت	ههشت	هشت	۸
نۆ	نۆه	نه	۹
ده	ده	ده	۱۰
یازده	یازده	یازده	۱۱
دوانزه	دهقازده	دوازده	۱۲
سیانزر	سیزده	سیزده	۱۳
چوارده	چاهارده	چهارده	۱۴
پانزه	پوونزده	پونزده	۱۵
شانزه	شونزه	شونزه	۱۶
هههه	هههه	هفده	۱۷
ههههه	ههههه	هیهده	۱۸
نۆهه	نۆهه	نوزده	۱۹
بیست	بیست	بیست	۲۰
بیست و یهك	بیستۆ بیک	بیست و یک	۲۱

ئەبجدى ئۆگەتۈش پىلانى

بىستو دوو	بىستۇ دۇ	بىستو دو	۲۲
بىستو سى	بىستۇ سى	بىستو سە	۲۳
بىستو چوار	بىستۇ چار	بىستو چار	۲۴
بىستو پىنج	بىستۇ پىنج	بىستو پىنج	۲۵
بىستو شەش	بىستۇ شىش	بىستو شش	۲۶
بىستو جەوت	بىستۇ جەفت	بىستو جەفت	۲۷
بىستو ھەشت	بىستۇ ھەشت	بىستو ھەشت	۲۸
بىستو نۇ	بىستۇ نۇ	بىستو نە	۲۹
سى	سى	سى	۳۰
سى و يەك	سىيۇ يەك	سى و يك	۳۱
سى و دوو	سىيۇ دو	سىو دو	۳۲
سى و سى	سىيۇ سى	سى و سە	۳۳
سى و چوار	سىيۇ چار	سى و چار	۳۴
سى و پىنج	سىيۇ پىنج	سى و پىنج	۳۵
سى و شەش	سىيۇ شىش	سى و شش	۳۶
سى و جەوت	سىيۇ جەفت	سى و جەفت	۳۷
سى و ھەشت	سىيۇ ھەشت	سى و ھەشت	۳۸
سى و نۇ	سىيۇ نۇ	سى و نە	۳۹
چل	چىئۇ چىئىل	چەل	۴۰
چل و يەك	چىئۇ يەك	چل و يك	۴۱
چل و دوو	چىئۇ دو	چل و دو	۴۲
چل و سى	چىئۇ سى	چل و سە	۴۳
چل و چوار	چىئۇ چار	چل و چاھار	۴۴

.....

چل و پینج	چیلۆ پەنج	چل و پنج	٤٥
چل و شەش	چیلۆ شیش	چل و شش	٤٦
چل و حەوت	چیلۆ هەفت	چل و هفت	٤٧
چل و هەشت	چیلۆ هەشت	چل و هشت	٤٨
چل و نۆ	چیلۆ نوو	چل و نه	٤٩
پە نجا	پە نجا	پنجا	٥٠
پە نجاو یەك	پە نجاو یێك	پنجاو يك	٥١
پە نجاو دوو	پە نجاو دوو	پنجاو دوو	٥٢
پە نجاو سێ	پە نجاو سێ	پنجاو سه	٥٣
پە نجاو چوار	پە نجاو چار	پنجاو چار	٥٤
پە نجاو پینج	پە نجاو پەنج	پنجاو پنج	٥٥
پە نجاو شەش	پە نجاو شیش	پنجاو شش	٥٦
پە نجاو حەوت	پە نجاو هەفت	پنجاو هفت	٥٧
پە نجاو هەشت	پە نجاو هەشت	پنجاو هشت	٥٨
پە نجاو نۆ	پە نجاو نۆ	پنجاو نه	٥٩
شەست	شەست	شصت	٦٠
شەست و یەك	شەستۆ یێك	شصت و يك	٦١
شەست و دوو	شەستۆ دوو	شصت و دوو	٦٢
شەست و سێ	شەستۆ سێ	شصت و سه	٦٣
شەست و چوار	شەستۆ چار	شصت و چار	٦٤
شەست و پینج	شەستۆ پەنج	شصت و پنج	٦٥
شەست و شەش	شەستۆ شیش	شصت و شش	٦٦
شەست و حەوت	شەستۆ هەفت	شصت و هفت	٦٧

تەبىئەت تەدرىجى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى

سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	۱۳
چۆرىۋاتقان	چۆرىۋاتقان	چۆرىۋاتقان	۱۴
پانزەنچە	پانزەنچە	پانزەنچە	۱۵
شانزەنچە	شانزەنچە	شانزەنچە	۱۶
ھەقىقەتەنمۇ	ھەقىقەتەنمۇ	ھەقىقەتەنمۇ	۱۷
ھەزرىتىمۇ	ھەزرىتىمۇ	ھەزرىتىمۇ	۱۸
ئۆزۈمگە	ئۆزۈمگە	ئۆزۈمگە	۱۹
بىرەنچە	بىرەنچە	بىرەنچە	۲۰
بىرەنچە ۋە ئىككىنچە	بىرەنچە ۋە ئىككىنچە	بىرەنچە ۋە ئىككىنچە	۲۱
بىرەنچە ۋە ئۈچۈنچۈ	بىرەنچە ۋە ئۈچۈنچۈ	بىرەنچە ۋە ئۈچۈنچۈ	۲۲
بىرەنچە ۋە تۆتىنچە	بىرەنچە ۋە تۆتىنچە	بىرەنچە ۋە تۆتىنچە	۲۳
سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	۳۰
ئەۋەتتەنمۇ	ئەۋەتتەنمۇ	ئەۋەتتەنمۇ	۹۰
سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	سەككىزەنچە	۱۰۰
ھەزرىتىمۇ	ھەزرىتىمۇ	ھەزرىتىمۇ	۱۰۰۰

وقت (ساعت)
کات

به یارمه‌تی کاتژمێر چەندە؟	لوتفەن ساعەت چەندێ؟	لطفاً ساعت چەندە؟
دوانزەو چاره‌که	ده‌قازده وۇ رۆبمی	دوازده و ربعه
یه‌ك و بیست ده‌قه‌یه	ییکۆ بیس ده‌قیقه‌س	یک و بیست دقیقست
دوو و بیست و پینج ده‌قه‌یه	دو وۇ بیستۆ پەنج ده‌قیقه‌س	دو و بیست و پنج دقیقست
سی و نیوه	سی و نیمی	سه و نیمه
چوارو سی و پینج ده‌قه‌یه	چهارۆ سی و پەنج ده‌قیقه‌س	چهار و سی و پنج دقیقس
بیستی ئەوی بۆ شه‌ش	بیس ده‌قیقی بی شیشی	بیست دقیقه به شیشه
چاره‌کی ئەوی بۆ هه‌وت	بی رۆب موندی بی هه‌فت	یه ربع مانده به هفت
ده‌ی ئەوی بۆ هه‌شت	ده‌ه ده‌قیقی موندی بی هه‌شت	ده دقیقه مونده به هشت
پینجی ئەوی بۆ نۆ	پەنج ده‌قیقی موندی بی نۆه	پنج دقیقه مونده به نه
کاتژمێر ده‌یه	ساعەت ده‌ی	ساعت ده
یانزەو پینج ده‌قه‌یه	یازده و پەنج ده‌قیقه‌س	یازده و پنج دقیقست
دوانزەو ده‌ ده‌قه‌یه	ده‌قازده و ده‌ه ده‌قیقه‌س	دوازده و ده دقیقست
ببوره، ده‌توانی پینم بلیی کاتژمێر چەندە؟	مییه‌خشید، میشی پینم بیگی ساعەت چەندێ؟	می بخشید، می شه بهم بگی ساعت چەندە؟
کاتژمێر یه‌که	ساعەت ییکی	ساعت یکه
کاتژمێر سییه	ساعەت سی‌ی	ساعت سه
کاتژمێر نۆو نیوه	ساعەت نۆه‌نیمی	ساعت نه و نیمه
کاتژمێر ده‌ له‌ ناو پارکی میلی ده‌تبینم	ساعەت ده‌ه‌توو پارکی میلی میبینه‌میت	ساعت ده تو پارک ملی می بینمت

کۆماری ئێـڕاکی عێـراقی، ئێـڕاکی عێـراقی، ئێـڕاکی عێـراقی

له پێش	قهبل نهز	قبل از
زوو	زود	زود
پیش وهخت	قهبله ن	قبلا
له کاتی خۆیدا	قهقتی خۆدیش	وقته خودش
نیوه شهو	نیسفی شهب	نصفه شب
نیوهڕۆ	زۆهر	ظهر
کاتژمیر	ساعت	ساعت
خولهك	دهقیقی	دقیقه
چرکه	سانی یی	ثانیه
پیش نیوهڕۆ	قهبلی زۆهر	قبل ظهر
نیوه سه عاتی	نیسفی ساعت	نصف ساعت
نیوکاتژمیر	نیسفی ساعت	نصفه ساعت
دوای نان خواردن	بهعدی غهزا	بعد غذا
پیش نان خواردن	قهبلی غهزا	قبل غذا
پیش خهوتن	قهبل نهز خاب	قبل از خواب

روزای هفته (رووزایی ههفتی)

رۆژهکانی ههفته

ئه مڕۆ چ رۆژیکه؟	ئیمرووز چی رووزی؟	امروز چه روزیه؟
ئه مڕۆ چهند شه ممه یه؟	ئیمرووز چهند شه نیه س؟	امروز چند شنبه ست؟
رۆژی شه ممه یه	شه نیه س	شنبه ست
رۆژی یهك شه ممه یه	رووزی ییکشه نیه س	روز يك شنبه ست
رۆژی دووشه ممه یه	رووزی دۆشه نیه س	روز دوشنبه ست
رۆژی سی شه ممه یه	رووزی سی شه نیه س	روز سه شنبه ست

ئەبجدى تەرجىمە، ئىنگلىزچە ئىشلىتىش، ئىنگلىزچە ئىشلىتىش، ئىنگلىزچە ئىشلىتىش

رۆژى چوار شەممەيە	رووزى چاهار شەنبەس	روز چهار شنبهست
رۆژى پىنج شەممەيە	رووزى پەنج شەنبەس	روز پنج شنبهست
رۆژى هەيىنى	رووزى جۆمعهس	روز جمعهست
رۆژى دوایی	رووزى بەعد	روز بعد
رۆژى پىنشو	رووزى تەعتیل	روز تعطیلی

واژه سازی (واژى سازى)
وشەكارى

سەرله بەيانی	سۆبجى زوود	صبيح زود
بەرەبەيان	دەمى سۆبجى	دم صبحى
لە رۆژا	توو رووز	تو روز
لە دواى نيوەرپۆدا	بەعدى زۆهر	بعد ظهري
لە نيوارەدا	قەقتى غورووب	وقت غروب
سەر لە نيوارە	دەمى غورووب	دم غروب
لە شەوا	قەقتى شەب	وقت شب
دوینی	دیرووز	دیروز
ئەمرۆ	ئیمرووز	امروز
سبەيىنى	فەردا	فردا
رۆژىك پىشتەر	يى رووز قەبل	یه روز قبل
رۆژى دوایی	رووزى بەعد	روز بعد
دوو رۆژ ئەومو پىش	دو رووز قەبل ئەز نوون	دو روز قبل از اون
لە ماوى سى هەفتە	مۆدەتى سى هەفتى	مدت سه هفته
هەفتە رابردوو	هەفتى يى قەبل	هفته قبل
هەفتەى داھاتوو	هەفتى يى بەعد	هفته بعد

دو هفته ديگه	دو هفته ديگى	دوو ههفتهى تر
برای مدت دو هفته	بەرا مۆدەتى دو هفتهى	بۆ ماوەى دوو ههفته
واسه چهارشنبه	قاسى چار شەنبى	بۆ چوار شەممە
جشن تولد	جەشنى تەقەلۇد	چەژنى لە دايك بوون
روز	رووز	رۆژ
شب	شەب	شەو
تعطیلی	تەعتىلى	پشوو
ماه	ماھ	مانگ
هفته	ههفتهى	ههفته
روز کاری	رووزى کارى	رۆژانى کار
روز کار اداری	رووزى کارى نىندارى	رۆژانى دەوام
روز آخر هفته	رووزى ناخەرى ههفتهى	رۆژى كۆتايى ههفته
روز بى کاری	رووزى بىكارى	رۆژى بىكارى
وقت تفریح	قەتتى تەفرىج	كاتى سەيرانکردن

ماه های سال (ماه هایى سال)

مانگه كانى سال

دى	دىي	كانوونى دووم
بەمەن	بەھمەن	شوبات
اسفەند	ئىسفەند	مارت
فروردین	فەرھەردىن	نيسان
اردیبهشت	ئۆردىبەشت	نایار
خرداد	خۆرداد	حوزەيران
تیر	تیر	تەموز

ئەمەدەن ئىبرەم ئۆزگەرتىش ئىشلىرىنى تەتقىق قىلىش ئىنستىتوتى

مۇرداد	مۇرداد	ئاب
شەھرىور	شەھرىشەر	ئەيول
مەر	مىيەر	ئىشرىنى يەكەم
أبان	ئابان	ئىشرىنى دوووم
آذر	ئازەر	كانونى يەكەم

فصلهای سال (فەسلھایى سال)

وەرزه كانى سال

بهار	بهار	بەھار
تابستان	تابىستون	ھاوین
پائیز	پاییز	پاییز
زمستان	زىمىستون	زستان

چهار جهت اصلی (چاھار جەھەتى ئەسلى)

چوار ناراسته سەرەكییه كان

شمال	شومال	باكوور
جنوب	جۆنوب	باشوور
شرق	شەرق	خۆرھەلات
غرب	غەرب	خۆرئاوا

وزن (فەزن)

كیشى

وزنت چەندە؟	فەزنىت چەندى؟	كیشىت چەندە؟
وزنم سنگینه	فەزنىم سەنگىنى	كیشم زۆرە
وزنم ۷۵ كیلوه	فەزنىم ۷۵ كیلووى	كیشم ۷۵ كیلویه
وزن تو چەندە؟	فەزنى تو چىتەدى؟	كیشى تو چەندە؟

کۆماری تهرێنێ وێنێ بۆ ئێرانێ وێنێ

کیژی من (٦٨ ه)	قەزنه م ٦٨ ئ	وزنم ٦٨
کیژی نهو سه لاجه به زۆره	قەزنی نوون به خچال سه نگینی	وزن اون یخچال سنگینه

صفت ها (سیفه تها)

ناوه ئناوه کان

پاك	پاك	پاك
خاوين	ته ميز	تميز
قوزا كور	خوش تيب	خوش تيب
ناشيرين	بهه ته ركيب	بهه تریب
ریك و بینك	مۆره ته ب	مرتب
جوان	خوشكیل	خوشکل
هیمن	نارووم	آروم
له سه ره خو - خوین سارد	خوونسهرد	خون سرد
ده مارگير	زیندی حال	ضد حال
هار	هار	هار
دلخوش	دیل خوش	دل خوش
شاد	شاد	شاد
دلتهنگ	دیل ته نگ	دل تنگ
زیرهك	زیرهنگ	زرنگ
گیل	خؤل	خل
گه مژه	عه قه ب موندی	عقب مونده
سوزدار	عاتیفی	عاطفی
نازا - بویز	با جورنهت	با جرات

ترسو	تەرسوو	ترسونوك
شاد	شاد	شاد
افسردە	ئەفسوردى	كەساس - خەمۆك
غمگين	غمگين	خەمبار
سنگين	سەنگين	قورس - گران
بخشندە	بەخشەندى	بەخشندە
دست و دل باز	دەستۈ دىل باز	دەست و دل باش
خسيس	خەسپس	چاۋچنوك
قدر تمد	قۇدرە تەمەند	بەھيژ
بدون نيرو	بىدوونى نيروو	بى ھيژ
ثرو تمد	سېرۋە تەمەند	دەولە مەند
فقير	فەقىر	ھەژار
آگاه	ئاگاھ	شارەزا
ماهر	ماھىر	كارامە
رازى	رازى	رازى
نارازى	نارازى	نارازى
راست	راست	راست
دروغ	دورووغ	درۇ
اشتباه	ئىشتىباھ	ھەئە
تقليبى	تەقەلۇبى	ساختە
با اخلاق	با ئەخلاق	بە رەھوشت
بد رفتار	بەد رەفتار	بى رەھوشت
زير	زىبىر	زىر

ئۆزگەرتىش قىلىشقا بولىدىغان ۋە ئۆزگەرتىش قىلىشقا بولىدىغان ۋە ئۆزگەرتىش قىلىشقا بولىدىغان

ساف	ساف	صاف
لوس	لووس	لوس
دريژ	ديراز	دراز
فراوان	فهراشوون	فراوان
تەسك	تەنگ	تنگ
گەورە	بۆزۈرگ	بزرگ
زل و زەوهند	خىيىلى بۆزۈرگ	خىلى بزرگ
بچوك	كوچيك	كوچك
كورت	كووتا	كوتاه
بلند	بۆلەند	بلند
قوون	عميق	عميق
ش	گوشاد	گشاد
قەبە	گوشاد	گشاد
قورس	سەنگين	سنگين
سووك	سەبۇك	سبك
سەخت - دژوار	سەخت	سخت
رمىق - توند	سيفت	سفت
نەرم	نەرم	نرم
ئاسان	ئاسوون	آسان
گران	گىروون	گران
وەك يەك	مىسى ھەم	مثل هم
ئىكچوو	مانەندى ھەمدىگە	مانند همدىگه
جىاواز	مۇتەفاقىت	متفاوت

ئەنگلیز تەرجىمە رېتىگا پەننىيەت ئىنستىتۇتى زىمىنى شىركىتى

ھەرزان	نەرزوون	ارزون
گرانبەھا	گىروون قىنمەت	گران قىمەت
بەسوود	مۇفید	مفید
سوودمەند	سوودمەند	سوومند
دووبارە	دۆبارئ	دوباره
دەگمەن	نایاب	نایاب
کراوە	باز	باز
داخراو	بەستئ	بسته
سەر بە خۇ	مۇستەقىل	مستقل
بە خۇرايى	مەجانئ (مۇفت)	مجانئ
گونجاو	مۇناسیب	مناسب
مەحالى	غەیریئ مۇمكىن	غیر ممکن
شل و شەویق	شۇنۇ قیل	شل و ول
نەگەیو	نەرئیسیدئ	نرسیده
دنییا	مۇتمەنئین	مطمئن
گوماناویى	مەشکووک	مشکوک
بە بەزەیی	با رەحم	با رحم
بیبەزەیی	بیرەحم	بی رحم
دردنە	دەرەندئ	درندە
چەپ	چەپ	چپ
راست	راست	راست
پنیویستی	نییاز	نیاز
نا پنیویست	بی نییاز	بی نیاز

شېرىن	شېرىن	شېرىن
تان	تەلخ	تلخ
سارد	سەرد	سرد
گەرەم	گەرەم	گرم
سېسى	سېقىد	سقىد
رەش	سېيا	سياه
تازە	تازى	تازە
ئوۋى	نەو	نو
كۈن	كۈھنى	كەنە
دېزىن	قەدىمى	قدىمى
زىندوو	زىندى	زندە
مردوو	مۇردى	مردە
ئانامادە	ئانامادى	ئانامادە
ئامادە	ئامادى	آمادە
چالاک	فەعال	فعال
گۈرجۈگۈن	چۈستۈ چابۇك	چىست و چابك
پەست	پەست	پىست
بىزار	بىزار	بى زار
ئىنەشاۋ - تۈانا	تەقاننا	توانا
كارامە - كارزان	ماھىر	ماھر
تارىك	تارىك	تارىك
ورىا	ھۇشيار	ھشيار
ئاگاڧار	مۇتەئىن	مطع

ئەمەلی ئەدەبىيەت ئىلمى ئىنستىتۇتى، ئىرانى ئىسلامىيەت ئىنستىتۇتى، ئىرانى ئىسلامىيەت ئىنستىتۇتى، ئىرانى ئىسلامىيەت ئىنستىتۇتى

تەمەن	تەنبەن	تەنبەل
كەمەرخەم	سەهل نىنگار	سەهل انگار
وشك	خوشك	خشك
شىدار	مەرتووب	مرطوب
چاك	خووب	خوب
باشە	نەيشەن	ايول
خراب	خەراب	خراب
چۆن - بەتان	خالى	خالى
بۆشايى	خەلەء	خلا
گىراو	گىرىفتى	گرفته
ساغ - تەندروست	تەندورۇست	تندرست
نەخۇش	مەرىز	مریض
پىرمەترسى	خەتەرناك	خطرناك
تاوانبار	گۇناھ كار	گناه كار
بىنتاوان	بىگۇناھ	بی گناه
ناسايى	عادى	عادی
خىرا	سەرىع	سریع
هېواش	يەفاش	یوآش
بەوردى	با دىقەت	با دقت

گل (كۆل)

كۆل

كۆلەباخ	كۆلى سۇرخ	گل سرخ
شلىر	شەقايىق	شقایق

کۆماری ئێـڕێـک ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی ئێـڕێـکی

شایق کوهی	شه قاینتی کووهی	شلیری نیودون
بنفشه	به نه فشی	وه نه وشه
خشخاش	خه شخاش	خاشخاش

رنگا ها (ره نگها)

ره نگه کان

سفید	سفید	سپی
سیاه	سیا	رهش
زرد	زهرد	زهرد
سبز	سبز	سهوز
آبی	نابی	شین
سرخ	سۆرخ	سوور
ارغوانی	نه رغه قانی	نه رغه وانی
صورتی	سوورتهی	په مەیی
جگری	جیگه ری	جهرگی
فیروزه ای	فیروزی یی	شینى سهوزیا (پیروزیی)
نارنجی	نارینجی	پرتە قانی
قرمز	قیرمیز	نان
کم رنگ	که مەنگ	کان
قهوه ای کم رنگ	قه هشی یی که مەنگ	قاوه یی کان
خرمایی	خۆرمایی	خورمایی
برونزی	بۆرۆنزی	برۆنزی
شرابی	شه رابی	شه رابی
بنفشه ای کم رنگ	به نه فشی یی که مەنگ	وه نه وشه یی کان

ماۋنى	زىرىشكى	زىرشكى
نانتونى	تە لايى	طلايى
خاكى	خاكى	خاكى
زىوى	نۇقرىيى	نقرەى
فستقى	پىستىيى	پستەى
گۈيزى	گىردوويى	گردويى
بىرەنگ	بىرەنگ	بى رنگ
رەنگىكى ئىچكار تۇخ	رەنگى خىيلى غە لىز	رنگ خيلى غليظ
رەنگى تىر	رەنگى سىر شۇدى	رەنگ سىر شده
رەنگى كان	رەنگى كە مرەنگ	رنگ كم رنگ
رەنگاڭە (رەنگىكە دل بىكاته وه)	رەنگى رۇشەن	رنگ روشن
رەنگى نە گۆر (رەنگى لاناچى)	رەنگى مووندهنى	رنگ موندنى
رەنگى كىچ و كان (لابچى)	رەنگى مۇقە قەتى	رنگ موقتى
زەردى كراوه	زەردى رۇشەن	زرد روشن
رەسالى (بۇر)	تووسى	طوسى
شىنى ناسمانى	نابى يى ناسىموونى	ابى آسمونى
جەرگى (سوورى تىر)	جگەرى	جگرى
تۇخ	غە لىز	غليظ
كان	كە مرەنگ	كم رنگ
قاروھى	قە ھىيى	قەوھى
خاكى	خاكى	خاكى

پنج حس (پهنج ههتس)
پهنج ههسته که

بینین	دیدن	دیدن
مروڤه به چاو ده بینن	ئینسان با چشم مبینن	انسان با چشم می بینه
تام	تهعم	طعم
مروڤه به دهه دهخوا	ئینسان با دههان میخوړن	انسان با دهان می خوره
بیستن	شینیدن	شنیدن
مروڤه به گوی ده بیستی	ئینسان با گووش میشنه قن	انسان با گووش می شنوه
بۆن	بوو	بو
مروڤه به لووت بۆن دهکا	ئینسان با بینی بوو میکیشن	انسان با بینی بو می کشه
ههست	ئیهساس	احساس
مروڤه به دهست ههست به شت	ئینسان با حیس چیزارو	انسان با حس چیزهارو
نهکا	ئیهساس میکوونی	احساس می کنه
ههستی شه شه م	حیسی شیشۆم	حس ششم
مروڤه به ههستی شه شه م	ئینسان با حیسی شیشۆم	انسان با حس ششم چیزای
ههست به شته نادیاره کان	چیزایی نامه رنی رو ئیهساس	نامرئی رو احساس می کنه
دهکات	میکوونی	

جهان و طبیعت (جهه هانو ته بیعه ت)

جههان و سروشت

ههوا	ههفا	هوا
توز و خوڤن	گهردو خاك	گرد و خاك
خوڤه میش	خاكیسته ر	خاكستر
روخ، كه نار	ساحیل	ساحل
دورگه	جهزیری	جزیره

تیشک	نەشەعی	اشە
قوولایی	عموق	عمق
شەبا	بادی مۆلاییم	باد ملایم
خشت	ناجۆر	آجر
کەنان	کانال	کانال
لوتکە	قوولی	قلە
وشکایی	خوشکی	خشکی
ناوی	ناجی	آبی
وشکایی درێژ بوو بۆ ناو دەریا	خوشکی تا لەبێ دەریا رەفتی	خشکی تا لب دەریا رەتە
نەشکەوت	غار	غار
تاقگە	نابشار	آبشار
زنجیرە چیا	ریشتی کوهها	رشته کوهها
ناوو هەوا	نابو هەفا	آب و هوا
هەور	نەبر	ابر
خەلوز	زۇغال	زغال
قەرەغ دەریا	کنار دەریا	کنار دەریا
ساردی، سەرما	سەردی، سەرما	سردی، سرما
ناوی سارد	نابی سەرد	آب سرد
کیشوهر	قاری	قارە
ولآت	کیشمەر	کشور
مانگی هیلال	ماهی چارده	ماه چهارده
شیدار	مەرتووب	مرطوب

تاریک	تاریک	تاریک
قوون	عمیق	عمیق
لافاو	سهیل	سیل
ئه شکهوت	غار	غار
حه شارگه	په ناھگا	پناهگا
بیابان	بیابوون	بیابان
شهونم	شهبنهه	شبنم
دئۆپ	قه تری	قطره
توزو خوون	گهردۆ خاک	گردو خاک
زهوی	زهمین	زمین
بوومه لهزه	زهمین لهزی	زمین لوزه
هه لکشان و داکشان	جهرزۆ مهه	جزرو مهه
مانگییان	خوسووف	خسوف
خۆرگییان	کوسووف	کسوف
هۆکارهکان، توخمهکان	سهبه بها، ریشیها	سبب ها، ریشه ها
تاقگهکان	نابشارها	آبشارها
ناگر	ناتیش	آتیش
گر، کلپه، بلیسه	شوعلی	شعله
لافاو	سهیل	سیل
جۆگه ی ناو	جووی ی ناب	جوی آب
تهه	غۆیار	غبار
دارستان	جهنگه ل	جنگل
بهستن	بهستن	بستن

کاتیڤ تەریخ و ژینگا پۆختۆ پۆلێ ئێرانی قارەمێ

ماڤگی پڕ	ماه کامیل	ماه کامل
گۆی زهوی	کورئ یی زهمین	کره زمین
دورگه	جه زیرئ	جزیره
ته رزه	ته گه رگ	تگرگ
گه رمی	گه رما	گرما
گرد - بازنه	داییرئ	دایره
ناسۆ	نۆفوق	افق
سه هۆل	یه خ	یخ
شاخی سه هۆلی سه رناو	کووهئ یه خی روویئ ناب	کوه یخی روی آب
دوورگه	جه زیرئ	جزیره
ده ریاجه	ده ریاجئ	دهریاچه
رووناکی	رۆشه نایی	روشنایی
بروسکه	ره عد	رعد
ته میکی چر	میہئ غه لیز	مه غلیظ
مانگ	ماه	ماد
تیشک	نه شه عئ	اشعه
تیشکی سه روو وه نه وش	نه شه عئ یی ماقه رائئ به نه فش	اشعه ماورا بنفش
چیا	کووه	کوه
کونستان	کووه یستان	کوهستان
قور	گیل	گل
مانگی نوئ	ماهی نه و	ماه نو
نۆقیانوس	نۆقیانوس	اقیانوس

شبه جزیره	شبیبهی جه زیری	نیمچه دورگه
صحرا	سه حرا	دهشت
باران	بارون	باران
رودبار	روودبار	رووبار
سنگ بزرگ	سه نگی بۆزۆرگ	تاویر، بهردی زل، زنار
صخره	سه خری	تاشه بهرد
نمک	نهمهك	خوی
آب شور	نابی شوور	ئاوی سویر
ماسه	ماسی	لم
دریا	دهریا	دهریا
سایه	سایی	سیبهر
خورشید	خورشید	خۆر
ساحل	ساحیل	که نار
رگبار	رهگبار	بیزمه، ریژنه
دود	دوود	دوکه ئ
برف	بهرف	بهفر
خاك	خاك	خاك
منشا	مەنشە	سهرچاوه
بهار	بههار	بههار
چشمه	چیشمی	کانی
سر چشمه	سهر چیشمی	کانیاو
ستاره	سیتاری	نه ستیره
سنگ	سهنگ	بهرد

گێژه لۆکه - گهردهلول	گێردباد	گردباد
خۆر	ناقتاب	آفتاب
گهرداو - گێژاو	گێردناب	گرداب
زریان	تووفان	طوفان
ههوره گهرمه	غۆریشی نهبر	غرش ابر
ههوره تریشقه - بروسك	رعدو بهرق	رعدو برق
زرمه	سیندایی بۆله ند هینگامی نۆقتادهنی چیزى	صدای بلند هنگام افتادن چیزی
ههوره تریشقه	سیندایی نیستیكاكى نه برها	صدای اصطكاك ابرها
راكیشان	جەزب	جذب
لوتكه	قۆللی	قله
گهردوون	گهردوون	گردون
دۆل	دهرری	دره
ناو	ناب	آب
شه پۆل	مهوج	موج
كەش	ههفا	هوا
بیر	فكر	فكر
تهر	خیس	خیس
گهرداو	گهردناب	گرداب
با	باد	باد
تهخته	تهختی	تخته
دارستان	جهنگه	جنگل
جیهان	جههان	جهان

مقیاس ها (مقیاسها)
بیتورهکان

گرام	گیرهه	گرم
پاوهند	پۆند	پوند
کیلوگرام	کیلو گیرهه	کیلوگرم
تهن	تۆن	تن
میلیمهتر	میلی میتر	میلی متر
دسیمهتر	دێسی میتر	دسی متر
سهنتیمهتر	سانتی میتر	سانتی متر
مهتر	میتر	متر
ئینچ	ئینچ	اینچ
پێ	پا	پا
یارد	یارد	یارد
میل	مایل	مایل
میلی ده‌ریایی یا خود گری = ١٨٥٢ مهتر	مایلی ده‌ریایی	مایل دریاایی
گۆشه	گوشی	گوشه
ئێناری تیژ	له‌بی یی تیژ	لبه تیژ
ئێناری کراوه	له‌بی یی باز	لبه باز
په‌یژه	پێللی	پله
چارگۆشه	چارگوشی	چهارگوشه
سیگۆشه	سیگوشی	سه گوشه
بازنه	داییری	دایره

بیضی	بهیزی	هیلکهیی
شش گۆش	شیش گۆش	شە شپانوو
کچ	که ج	لار
وتر	قە تەر	تەریب
نمودار	نمودار	چه ماوه
تخت	تەخت	تەخت
رو	دوو	دوو
وتر دایره	قە تەری داگیری	تیره ی بازنه
افقی	نۆفۆقی	ناسۆیی
ستونی	ستوونی	ستونی
خط راست	خەتێ راست	راسته هیل
خط	خەت	هیل
راست	راست	راست
دراز مدت	دیراز مۆدهت	دریژ خایهن
دراز	دیراز	دریژ
درازی	دیرازی	دریژی
بلند	بۆله ند	به رز
بلندی	بۆله ندی	به رزی
به درازای	بێ درازی	به دریژیایی
فراوان	فەرمان	فراوان
پهن و گسترده	پههن و گۆسته ردی	پانوبه رین
پهنی	په هنی	پانی
کلفت	کۆلۆفت	نه ستووور

چرى	ئەنبوھ	انبوه
قوون	عەمىق	عميق
قوولى	عۇمق	عمق
نزم - خواروو - ژىر	پاين	پاين
ناوئند	مەركەز	مرکز
ئاست	سەتج	سطح
خان	نۇكتى	نکته

فەق و فامىل (فەقو فامىل)

خزم، كەسوكار

مائى باوان	خوونى يى پىندەرى و مادەرى	خونہ پدرى و مادرى
دايك و باوك	ماما وۇ بابا	ماما و بابا
دايان	دايى	دایه
باوك	پىندەر	پدر
دايك	مادەر	مادر
باپىر	بابا بۇزۇرگ	بابا بزرگ
نەنك	نەنى	ننه
باوو باپىران	نىياكان	نيياكان
كۆر	پىسەر	پسر
كچ	دۇختەر	دختر
برا	بەزادەر	برادر
خوشك	خاھەر	خواهر
پوور (خوشكى باوك)	عەمى	عمه
برازا	بەزادەرزادى	برادرزاده

کشور و شناسنامه (کیششه رو شیتناسنامه) ولادت و دهگهزنامه

ئه فریقا	ئافریقا	آفریقا
ئه فریقی	ئافریقایی	آفریقایی
ئاسیا	ئاسیا	آسیا
ئاسیایی	ئاسیایی	آسیایی
ئوسترالیا	ئۆستورالیا	استرالیا
ئوسترالیایی	ئۆستورالیایی	استرالیایی
ئه مریکی	ئامریکایی	آمریکایی
ئه مریکی	ئامریکایی	آمریکایی
ئه وروپا	ئوروپا	اروپا
ئه وروپی	ئوروپایی	اروپایی
ولاتی عه ره بی	کیششه ری عه ره بی	کشور عربی
رۆژهه لاتی ناوه راست	خافه رمییانی	خاورمیانه
ئه رجه نتین	ئارژانتین	آرژانتین
ئه رجه نتینی	ئارژانتینی	آرژانتینی
ئه مسا	ئوتریش	اتریش
ئه مساوی	ئوتریشی	اتریشی
به حه رین	به حه رین	بحرین
به حه رینی	به حه رینی	بحرینی
به لجیکا	بیلژیک	بلژیک
به رازیلی	بیریزیلی	برزیلی
به ریتانیا	ئینگیلیستان	انگلیستان

ئەبۇبەكر ئەل-ئەزىزىيەنىڭ ئىسمىنى ئۆزگەرتىش ھەققىدە تەشۋىش ۋە تەلەپ ئىشلىرىنىڭ ئىشلىتىلىشى

بەریتانى	ئېنگىلىستانى	انگىستانى
بولغارىيا	بۇلغارىستان	بلغارستان
كەنەدا	كانادا	كانادا
كەنەدى	كانادايى	كانادايى
سىلان	سەيلان	سیلان
چىن	چىن	چین
چىنى	چىنى	چینی
قۇبرس	قىبرىس	قبرس
چېكوسلۇۋاكىيا	چېكوسلۇۋاكى	چكسلواكى
چېكى	چېكى	چكى
مىسر	مىسر	مصر
دانىمارك	دانمارك	دا نمارك
نەسىپىيا	نىتسىۋىي	اتىۋىي
نەوروپا	نوروپا	اروپا
فەرەنسا	فەرانسى	فرانسه
ئەلمانىيا	ئالمان	آلمان
يۇنان	يونان	يونان
ھۆلەندا	ھۆلەند	هلند
ھىندىستان	ھىندۇستان	هندستان
ئىرلەندە	ئىرلەند	ايرلند
كوردىستانى	كۇردىستانى	کردستانى
تارانى	تىھروونى	تهرونى
ژاپۇن	ژاپۇن	ژاپن

ئىتالىيا	ئىتالىيا	ايطاليا
ئوردن	ئوردۇن	اردن
كويت	كۇۋەيت	كويت
ئوبنان	ئوبنان	لبنان
لىبىيا	لىبىي	ليبى
مۇرىتانىيا	مورىتانى	موريتانى
مەغرىب	مەغرىب	مغرب
نەروىج	نۇرقىزۇ	نروژ
ئەمان	ئۇمان	عمان
پاكىستان	پاكىستان	پاكستان
پورتوگال	پۇرتۇغال	پرتغال
قەتەر	قەتەر	قطر
روسىيا	روسىيى	روسياه
ئەرەبىيى سەئۇدى	ئەرەبىيىستانى سەئۇدى	عربستان سعودى
سكۇتلەندا	ئىسكاتلەند	اسكاتلند
سۇمال	سۇومال	سومال
ئىسپانىيا	ئىسپانىيا	اسپانيا
سودان	سودان	سودان
سويد	سۇئىد	سوئد
سويسرا	سويس	سويس
سورىيا	سورىيى	سوريه
تونس	توننىس	تونس
تۇركىيا	تۇركىيى	تركيه

يەمەن	يەمەن	يمن
يۇگوسلاڧيا	يۇگوسلاڧى	يوگسلاوى
ميرنشىنە غەرەببىھەكان	شەيخ نىشىنھايى غەرەبى	شەيخ نىشىنھاي غەرەبى
نەبوزەبى	نەبووزەبى	ابوظەبى
دوبەي	دوبەي	دبى
زامبىيا	زامبىيا	زامبىيا

كار و شەل (كارڧ شۆغل)

كارو پىشە

نەكتەر	بازىگەر	بازىگەر
ئەندازىياري كشت و كان	مۇھەندىسى كىشاقەرزى	مەندىس كشاورزى
ھونەر مەند	ھونەر مەند	ھنرمند
نەستىر مەناس	سىنتارى شىناس	ستارە شناس
وردىن	با دىقەت	با دقت
دكتورى گونچكە	دوكتورى گوش	دكتر گوش
دانەر	مۇپتەكىر	مبىتكەر
نوسەر	ئەقىسەندى	نوسندە
رۇزنامەوان	رۇوزنامى نىگار	رۇوزنامە نگار
نانەوا	نوونشا	نانوا
سەرتاش، دەلاك	ئارائىشگەر	آرايشگر
ساقى	ساقى	ساقى
مەي فروشى	مەي فرووش	مى فروش
بۇنى مەي	بووينى مەشرووب	بوى مشرووب
مەيگىر	ساقى	ساقى

مەيخانىچى	مەي خوونى دار	مى خونەدار
لەھىم چى	جوشكار	جوش كار
كتىب تىگر	سەحاف	صحاف
بەپنۆەبەرى دارايى	مۇدىرى دارايى	مدیر دارايى
كتىب فروش	كتىب فروش	كتاب فروش
رووك ناس	گىياھ شناس	گياه شناس
بەنا، وەستاي ديوار	بەننايى ساختىمون	بنای ساختمان
دەلال	دەلال	دلال
قەساب	قەساب	قتصاب
وینەگر	عەكاس	عكاس
دارتاش	نەچار	نجار
نوسەر	نقىسەندى	نویسنده
پەيامنیر	گوزارنىشگەر	گزارشگر
سەماكەر	رەقاس	رقاس
دانساز	دەندوونساز	دندون ساز
دكتۇر	دۆكتۇر	دکتر
شانۇكار	ھۈنەر مەندى تىناتر	هنرمند تئاتر
نەخشە كىش	مۇھەندىسى نەخشى	مهندس نقشه
شۇفېر	رانەندى	راننده
سەرنوسەر	سەردەبىر	سر دبیر
نەندازيار	مۇھەندىس	مهندس
نەندازيارى شارستانى	مۇھەندىسى شەھەرسازى	مهندس شهرسازی
نەندازيارى كارەبايى	مۇھەندىسى بەرق	مهندس برق

تەندۆن تەریز ئىنگىلىز تىلى ئىلمىنى ئۆگەتتى

مەھەندىس مېكانىك	مۇھەندىسى مېكانىك	نەندازىيارى مېكانىكى
كشاووز	كىشاقەرز	جوتيار
مېكانىكى ماشىن	مېكانىكى يى ماشىن	فىتەر
ماھى گىر	ماھىگىر	ماسىگىر
گل فروش	گول فروش	گون فروش
اوستا	نوستا	وستا
جغرافىا دان	جوغرافىيا دان	جوگرافى ناس
جواھر فروش	جەقاهىر فروش	زەرەنگەر
سبزی فروش	سەبزی فروش	سەوزە فروش
بقالى	بەقالى	بەقال
پاسبون	پاسىبون	پاسەوان
تاریخ نويس	تاریخ نقیس	مىژوونوس
مترجم سریع	مۇتەرەجىمى سەرىق	وەرگىرې خىرا
طلا فروش	تەلا فروش	خشل فروش
نچار مبلمان	نەجاری مۇبلىمان	دارتاشى مۇبىلە
قاضى	قازى	داد پىرس
وكيل	قەكىل	پارىزەر
مسئول کتابخانه عمومی	مەسئولى كىتابخانى يى عموموى	بەرپرسىيارى كىتابخانى گشتى
صراف	سەراف	پارەگۆپ
موزيسين	موزىسىيەن	مۇسىقار
نويسنده رمان	نقیسەندى يى رۇمان	رۇمان نووس
چشم پزشك	چىشم پىزىشك	دكتۇرى چاو

نقاش	نەققاش	وینە كىش
عكاس فوتوگراف	عەكاسى فوتوگىراف	وینە گرى فوتوگرافى
پىمانوئىست	پىمانوئىست	پىمانوژەن
خېلىان	خە لە بان	فرۇكە وان
نمايش نامه نويس	نېمايش نامى نېقىس	شانۇنوس
شاعر	شاعىر	ھە ئبەست وان
عملە	عەمەلى	حە مان
پرېنتر	پرېنتر	چا پكەر
كارگردان فيلم	كارگەردانى فيلم	دەرھىنەرى فيلم
محقق	مۇجەققىق	لىكۆنەر
آگاه	ناگاھ	ھۇشيار – بە ناگا
مجسمه ساز	مۇجەسەمى ساز	پەيكەرساز
خدمتکار	خىندەمە تكار	خزمە تكار
كفاش	كەققاش	پىنە چى
كفش دوز	كەفش دوز	پىلاودوز
خوشنويس	خۇشنىقىس	خۇشئوس
خواننده	خانەندى	گۇرانىيىژ
فروشنده لوازم التحرير	فرووشەندى يى لە قازىمۇلتە حرير	فرۇشيارى پەراوگە
خدمتکار هوا پيما	خىندەمە تكارى ھە قاپ پە يما	بەرىكەرى ناو فرۇكە
قطار	قەتار	شەمەندەفەر
جراح	جەراح	نەشتەرگەر
خياط	خەيات	بەرگدووز

استاد	نۇستاد	مامۇستا
سیگار فروش	سیگار فرووش	جگه ره فروش
مترجم	مۆتهر جیم	وه رگیب
پرینتر	پرینتیر	چاپکەر
دکراسیون داخل منزل	دیکوراسیونی داخیلی مه نزیل	دیکوراسیونی ناوماں
دام پزشک	دامپیزنیشک	دکتوری قیتیرنه ری
شاگرد رستوران	شاگیرد ریستوران	شاگردی چیشخاننه
نویسنده	نقیسه ندی	نوسهر
جانور شناس	جانیقهر شیناس	نازه ئناس
آشپز	ناشپه ز	چیشت لینه ر

اسم حیوانا (ئیسیمی هیتیشوونا)

ناوی نازه ل

حیوان خانگی	هینیقوونی خوونگی	نازه لی مائی
حیوان کوهی	هینیقوونی کووهی	نازه لی کیوی
خر	خهر	کهر
خفاش	خوفاش	شه مشه مه کویره
خرس	خیرس	وچ
نره خوک خانگی	نهری خووک خانگی	نیره به رازی مائی
گاو میش	گاقمیش	گامیش
گاو	گااق	گا
گوساله	گوسالی	گویره که
شتر	شوتور	حوشتر
قاطر	قاتیر	هینستر

ئەبەدىي تەبىئەت ئىلمىنى ئۆگەنگەن ئادەم ئۆزىنى ئۆزى ئۆزگەرتەلەيدۇ. ئىلمى ئۆزىنى ئۆزگەرتەلەيدۇ. ئىلمى ئۆزىنى ئۆزگەرتەلەيدۇ.

پشیلە	گۆربى	گربە
تەرتىرە (جۆرىكە ئە مارمىلكە زمانى درىژەو مەگەز دەگىرى)	ئاقتاب پەرەست	آفتاب پرست
مانگا	گافى مادى	گاو ماده
تیمساح	تیمساح	تمساح
نەسپ	نەسب	اسب
مايىن	مادى نەسب	ماده اسب
گورگ	گورگ	گرگ
فیل	فیل	فيل
نەژدەها	نیزدەها	اژدها
مار	مار	مار
پلینگ	پەنەنگ	پلنگ
بەور	بەبر	ببر

حيون خوڭكى (ھیتىفوونى خوونىگى)

ناژەلى مالى

مانگا	مادى گاڭ	ماده گاو
گا	گاڭ	گاو
جوانو	كۆرى نەسب	كره اسب
بەراز	خوك	خوك
بەچكە پشیلە	بەچى گۆربى	بچه گربه
كە روئشك	خەرگوش	خرگوش
بىچوۋە حوشتر	بەچى شوتتور	بچه شتر
نیزە كەر	نەرى خەر	نره خر

ئەبجدى ئىلمىنى پۈتكۈزۈش ئۈچۈن ئىلمىنى ئۆگەنمەكچى بولسىڭىز

سەگ	سەگ	سگ
ئاسك	ناھوو	آھو
بزنەكیوی	بۆزى كووھى	بز كوهى
ئىرى	بۆزى نەر	بز نر
سەگى راو	سەگى شىكارى	سگ شكارى
تانجى	تازى	تازى
كەمتىار	كەفتار	كفتار
كەنفەر	كانگورۇ	كانگرو
بەرخ	بەزى	بره
شىر	شىر	شىر
دەئەشىر	مادى شىر	ماده شير
مارمىلكە	مارموونەك	مارمولك
مايىن	مادى ئەسب	ماده اسب
مە يىمۇن	مە يىمۇن	ميمون
مىشك	مووش	موش
بېچە كەرونىشك	بە چى خەرگوش	بچه خرگوش
جرج	مووشى كور	موش كور
مەر	گوسفەند	گوسفند
مار	مار	مار
بەرازى مى	مادى خوك	ماده خوك
سەمۇرە	سە نىجاب	سنباب
پىلنگ	پەئەنگ	پلنگ
دەئە پىلنگ	مادى پەئەنگ	ماده پلنگ

گۆڤەر ئىشلىتىش ئىقتىسادى، ئىشلىتىش ئىقتىسادى، ئىشلىتىش ئىقتىسادى، ئىشلىتىش ئىقتىسادى

كىسەئى دەريا	لاك پۇشتى دەريايى	لاك پشت دريایی
گورگ	گورگ	گرگ
كەرەكئوى	گورئى خەر	گوره خر

اسم پرنده (ئىسىمى پەرەندى)

ناوى بالنده

كەنارى	قەنارى	قنارى
مريشك	مورغ	مرغ
جوجك	جوجئى	جوجه
كەئەشىر	خورووس	خروس
كۆتر	كەبووتەر	كبوتر
مراوى	مورغابى	مرغابى
باز	شاهين	شاهين
قاز	غاز	غاز
هەئۇ	عوقاب	عقاب
پەپوسلىمانكە	شانئى بى سەر	شانە بە سر
بولبول	بۇلبۇل	بلبل
ئەعامە	شوتتور مورغ	شترمرغ
كوندە پەپوو	جۇغد	جغد
تووتى	تووتى	طوطى
كەو	كەبك	كبك
نيزەكەو	كەبكى نەر	كبك نر
تاوس	تاقووس	طاووس
تاوسى مئ	مادئ تاقووس	ماده طاووس

گۆڤەر ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئىككى تىل ئارىسىدا تەبىئىي ۋە ئىنسانىي ئۆزگەرتىش ئارقىلىق يۈز بەرگەن ئۆزگىرىشلەر بار.

مادە كىبوتر	مادى كە بووتەر	كۆترى مى
سىنە سرخ	سىنى سۆرخ	بووكە سوورە (بائندە يەكى سنگ سوورە)
گنجشك	گۆنجيشك	چۆلەكە، پاسارى
لك لك	لەك لەك	حاجى لەقلەق
پرستو	پەرستوو	پەرەسىلكە
بوقلمون	بووقە لەموون	قە لەمون (عە لەشيش)
جوجه بوقلمون	جوجى بووقە لەموون	جوجكە قەل
لاش خور	لاش خۆر	سىسار كە چەن
اردك	نۆردەك	سۆنە
پروانە	پەرقانى	پە پوولە

خزندگان (خەزە ئىدىگان)
ئازەلە خىسۆكە كان

افى	ئەفى	ئەژدىھا
شب گرد	شەبگەرد	شەوگەرد
مار كبرى	مارى كۆبرا	كۆبرا
مار بزرگ	مارى بۇزورگ	شامار
مار زنگى	مارى زەنگى	مارى زەنگى
مار افى	مارى ئەفى	مارى حەفى
بچه مار	بەچى مار	توولە مار

حیون كوهى (ھىيىفوونى كوهى) ئازەلى كىوى

بچه خرس	بەچى خىرس	بىنەلە ورج
بچه شير	بەچى شير	بچووە شير

ئەسلى تەرجىمە بىلەن بىرگە ئۆزگەرتىلگەن نۇسخا

ورچى ناوچەى بەستە ئەك	خىرسى قۇتبى	خرس قطبى
بىچوھ پلنگ	بەچى پەلەنگ	بچه پلنگ
فيل	فيل	فيل
گورگ	گورگ	گرگ
بىچوھ كەنغەر	بەچى كانگورۇ	بچه كانگرو
بىچوھ سمۇرە	بەچى سە نجاب	بچه سنجاب
بىچوھ مە يمون	بەچى مە يمون	بچه يمون
رئوى	رووياھ	روياھ
چەقەن	شۇغال	شغال

اسم حشرات
(ئىسىمى جەشەرات)
ئاوى مىروۋەكان

مىروۋلە	مورچى	مورچه
ھەنگ	زەنبورۇ ئەسەل	زنبور عسل
بەرسورگە	سوسك	سوسك
پە پوۋلە	پەرقانى	پروانە
سىسرك	جىرچىرەك	جيرچيرك
مىش	مەگەس	مگس
مىشولەى ورد	پەشى	پشه
كرمى ئاورىشەم	كرمى ئەبرىشەم	كرم ابريشم
جالجانۇكە	عەنكە بووت	عنكبوت
زەردھوالە	زەنبور زرد	زنبور زرد
مۇرانە ، قانۇنچە دەغل و دان	مورويانى	مورياھە

کۆماری ئێـڕاق، کۆنـهـزگـهـی کـهـڵـهـوـهـر، کۆنـهـزگـهـی کـهـڵـهـوـهـر، کۆنـهـزگـهـی کـهـڵـهـوـهـر

کرم	کیرم	کرم
-----	------	-----

حرف تجاری (ههرفێ تیجاری)
زاراوهی بازرگانی

کورتکراوه	ئییختیسار	اختصار
کورتکراو	مۆخته سهر	مختصر
ئهوئ نه بوو	ئوو نجا نه بوود	او نجا نبود
بزر بوو	گۆم شۆد	گم شد
ته نیا	ته نها	تنها
حساب	حیساب	حساب
دیاریکراو	مۆشه خهس شۆدئ	مشخص شده
ئه پاش کاتی خۆی	به عد نهز خۆدئیش	بعد از خودش
به ریوه بهر	مۆدیر	مدیر
به ریوه بهری	مۆدیرییه ت	مدیریت
بلاوکراوه	په خهس شۆدئ	پخش شده
ئاگادار	مۆته لیع	مطلع
ئووسینگه	ده فتهر	دفتر
ده لآن	ده لال	دلال
ئوینهر	نیمایه ندئ	نماینده
ئه بری	بئ جایی	به جای
جیگر	جانئشین	جانشین
هه مووی	هه مهش	همش
پیکه وه	با هه م	با هم
سه ره جم	هه مهش با هه م	همش با هم

کۆمەڵەی ئێرێکی ئیسلامی ئیسلامی ئێرێکی ئیسلامی ئێرێکی ئیسلامی

تیکرا	با هەم	با هەم
ڕەزامەندی	رازی شۆدەن	رازی شەن
بیرکاری	رییازیات	ریاضیات
شەت	چیز	چیز
پشک	سەهەم	سەهەم
بەند	بەند	بەند
کۆمپانیا	شیرکەت	شرکت
هەمەجۆرە	هەمی جوور	همه جور
یاریدەدەر	دەستیاری	دستیاری
شەقام	خیابوون	خیابون
بەرمیل	بۆشکی	بشکه
دەزگا	دەستگا	دستگاه
بلاوکردنەو	پەخشی کەردەن	پخش کردن
گرێبەست	قەرارداد	قرارداد
بەتگە	سەنەد	سند
سەفته	سینفتی	سفته
حوانە	حەقالی	حواله
بەدریکردن	بەدرمقی کەردەن	بدرفه کردن
بانک	بانک	بانک
تۆمار	سەبەت	ثبەت
ژمیریاری	حیسابداري	حسابداري
پسولە ی گواستەنەو	قەسلی حەملو نەقل	وصل حمل و نقل
بێنا	ساختیموون	ساختمون

ئەندوڤ تەرمىن پىڭدۇ ئۆزگەرتىش رەھبەرىيىتى قانۇنىيەتلىرى

بالبە	قالبالب	والبالب
باسكە	بەسكەتبال	بەسكەتبال
قەبارە	نەندازى	اندازە
بەش	سەھەم	سەھەم
لاپەرەي سەپى	سەفەجى يى سەفەد	سەفەد سەفەد
بۆشايى	خەلە	خەلە
كەپىن	خەرىد	خەرىد
پەسولەي سەفەتە	قەسلى سەفەتە	سەفەتە
پەلەي كۆلەن	دەرەجى يى پۇختا	دەرەجە پۇختا
پەسولەي وەرگرتەن	قەسلى كەپىرەفەتەن	سەفەتەن
بەرا	بەرادەر	بەرادەر
بەرايان	بەرادەرەن	بەرادەرەن
پەسولەي فەروختەن	قەسلى فەروختەن	سەفەتەن
نەوسەنگە	دەفەتەر	دەفەتەر
قوتو	قوتو	قوتو
پاكەت	پاكەت	پاكەت
سەندوق	سەندوق	سەندوق
لاپەرەي كەربۇن	سەفەجى يى كەربۇن	سەفەد كەربۇن
نەزىكە	نەزىكە	نەزىكە
نەرخ	قەيمەت	قەيمەت
كەربۇي گەستەنەو	كەربۇي يى خەملۇ نەقل	كەربۇي خەملۇ نەقل
رۇزۇمبەر	تەقەيم	تەقەيم
كەمبەيەي	كەمبەيەي	كەمبەيەي

مەسرفە	مەسرفە	مصرف
تۆمارکراو لەسەر حسابی سەرۆک کۆمار	سەبەت شۆدی بێ حیساب رەببیس جۆههوور	ثبەت شەدە بە حساب رەببیس جەهۆر
لەپرووی میژوووییەووە	نەز لە حازێ تاریخی	از لحاظ تاریخی
بازرگانی	تیجاری	تجاری
کۆمپانیایا	شیرکەت	شرکت
بە هۆی	بێ دەلیلی	بە دلیل
پارەدان لە کاتی وەرگرتنی شیتیک	پەرداخی پۆل مەوھبەتی گیرێفتەنی چیزی	پرادخت پۆل موقەع گرتەن چیزی
تیکەن	نامیختی	امیختە
ناوئەتە	مەخلووت	مخلوط
بەدوایدا دیت	بەعد نەز نوون مبیاد	بعد از اون مباد
گرێبەست	قەرارداد	قرارداد
کۆمەلەئە هەرەوھزی	تەعاقۆن	تعاون
کۆمپانیای بازرگانی	شیرکەتی تیجاری	شرکت تجاری
نامە گۆرینەووە	تەعشیرزی نامی	تعویض نامە
داواکار – نەو کەسەئە قەرزی دەدات	تەنەبکار	طلبکار
قیرات (بۆ کیش بە کار دێ)	قیرات	قیرات
بەروار	مۆقەرینخ	مورخ
کۆچبەر	مۆھاجیر	مهاجر
پەلە	پینلی	پله
پینی نەسپیری	بێنیش میسپۆری	بەش می سپره

هەمان گۆڤەری ئێمە بۆ ئێمە بەڕێوە چێشتوو

بەش می دە	بیش میدی	ئەیدا تە دەستی
سەم	سە هەم	بەش
دوری	دووری	دووری
تخفیف	تە خفیف	نرخ داشکاندن
سود سەمی	سوودی سە هەمی	بەشی قازانج
قسمت	قینسەت	بەش
نیز	نیز	هەر وەها
جین	جین	دەرژەنی (دوانزە دانە)
بەدھکار	بێدنیھکار	قەرزار
جذب شەدە	جەزب شۆدی	راکێشراو
جذاب	جەزاب	راکێشەر
وصل کوپی شەدە	قەسلی کوپی شۆدی	پسولە ی کوپی کراو
روز بعد از ابلاغ کردن	رووزی بە عەد ئەز نیبلاغ کەر دەن	رۆژی پاش پیراگە یانەن
هەر کدوم	هەر کۆدووم	هەر یە کە
اخراجی	نیخراجی	دەرچوو، دەرکراو
مثلاً	مەسەلەن	بۆ نمونە
پیوست	پە یقەست	ھاو پینج - پە یووست
آخر پیام	ئاخەری پە پیام	کۆتایی پە پیام
مساوی	مۆساقی	یە کسان
مساوی با	مۆساقی یی با	یە کسانە بە
گرامی	گێرامی	بەرینز
استخدام شەدە	نیستیخدا م شۆدی	دامەزرراو

ئە لايەكى ديكەوه	ئەز تەرەفۇ دىگى	از طرف ديگه
... هتد	ئە لەخ ...	الغ ...
نموونه	مىسال	مثال
ئالوگۇر	تەغىرۇ تەھەقۇل	تغىير و تحول
درېژکردنەوه	بى توول ئە نجامیدن	به طول انجامیدن
هەينى	جۇمى	جمعه
وینەى وەك يەك	عەكسى مۇشابىھ	عكس مشابه
فەرەنھایت (گەرمى پىو)	فارنھایت (دەرەجى سەنجى) هەقا (فارنھایت (درجه سنج هوا)
ژمارە	شۇمارى	شماره
سەرپەست	نازاد	آزاد
راميارى	سىياسى	سیاسی
راميار	سىياسە تەمدار	سیاستمدار
سەرپەست ئە سەر كەشتى	نازاد روو كەشتى	آزاد رو كشتی
گانۇن	گانۇن	گانن
كە لوپەل	ئە سباب ئە ساسىيە	اسباب اثاثيه
گەشتيار	توورىستى	توریستی
گرام	گىرەم	گرم
تىكرا	با هەم	با هم
كىشى تىكرايى	قەزنى سەرى هەم	وزن سرهم
چاكە تا كاتى هەنگرتنى	خووبى تا قەقتى قەرداشتە نیش	خوبه تا وقت ورداشتتش
مسوگەر	جە تەمەنى جە تەمەن	حتماً حتما

زامانكراو	گارانتي شۇدى	گارانتي شۇده
بەريز	مۇختەرەم	محترم
خاوەن شكۆ	بۇزۇرگقار	بزرگورا
ريزدارى (بۇ پياو)	گيرامى	گرامى
ريزدارى (بۇژن)	مۇختەرەم	محترم
گەورە	بۇزۇرگ	بزرگ
ريزليئىراو	گيرامى داشتى شۇدى	گرامى داشته شۇده
كېياردى دەستۇپىشتوو	خەريدارى گەردەن كۆلۇقت	خريدار گردن كلفت
هيزى ئەسپى (توانا)	ئەسبى بۇخار	اسب بخار
كاتژمير	ساعت	ساعت
بەريزى	بۆلەندى	بلندى
گەرمى	گەرما	گرما
ئە ھەمان شۇينا	ھەموون جا	ھمون جا
بەرپرسىيار	مەسنوول	مسئول
واتا	مەعنى	معنى
مەبەستەم واپە	مەنزورەم ئېنى	منظورم اينه
گرنگ	مۇھىم	مهم
ھىنراو ئە دەرهوہ	قارىدات	واردات
ئە دەرهوہ ھىنراوہ	ئەز خارىج ئاقۇردەنىش	از خارج آوردنش
ھاويەش	شەريک	شريك
سنووردار	مەحدوود	محدود
تېيىداپە	تووشى	توشه
ئاتەواو	ئاتەمووم	ناتوموم

معلومات	مەلۇمات	زانیاری
دەقتەر	دەقتەر	نوسینگە
پایین	پایین	لە خوارەو
زیرە	زیری	لە ژیرە
مطمئن کردن	مۆتمەن ئیڭن کەردەن	دنییاکردن
تهیه کردن	تەهی یی کەردەن	دابىنکردن
یک سره	بیکسەری	یەكسەری
فوری	فەوری	بە خیرایی
سریع	سەریع	دەستوبرد
بجنب سریع تمومش کن	بىجۇنب سەریع تەموومیش کۆن	دەستوبردى تیا بکە خیرا تەواوی کە
سود	سوود	قازانچ
بین المللی	بەینۇلملیلەلى	نیودەولەتى
لیست	لیست	لیستە
من بدھکارتم	مەن بیددەیکاریتەم	من فەرزارتەم
نوشتن کج	نیشیشتەنى کەج	نووسینی لار
کوچیک	کووچیک	بچوک
کوچیک تر	کووچیک تەر	بچوکتر
کوچیک ترین	کووچیک تەرىن	بچوکترین
بزرگ	بۇزۇرگ	گەورە
بزرگ تر	بۇزۇرگ تەر	گەورەتر
بزرگ ترین	بۇزۇرگ تەرىن	گەورەترین
بزرگ تر از ..	بۇزۇرگ تەر نەز ...	گەورەتر لە ...

ئىسپان تىلىدىن ئىنگلىز تىلىگە تەرجىمە قىلىنغان ۋە ئىنگلىز تىلىدىن ئىسپان تىلىگە تەرجىمە قىلىنغان

كىلو	كىلوو	كىلو
كىلوگرام	كىلو گىرەم	كىلو گىرم
كىلومەتر	كىلوو مېتر	كىلو مېتر
كىلوات	كىلوو ڧات	كىلو وات
بەلگە نامە	سەنەد	سند
كىتەبخانە	كىتەبخانى	كتابخانه
لېتر	لېتر	لېتر
لۇگارىتم (لە بېركارى داىە)	لۇگارىتم	لۇگارىتم
خولەك	دەققى	دقيقه
چىركە	سانىي	ثانية
مانگ	ماھ	ماه
مەتر	مېتر	متر
گىرنگىر	مۇھىم تەر	مهم تر
گىرنگىزىن	مۇھىم تەرىن	مهم ترين
مانگى رەشەمە	ئىسپەند	اسفند

